

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

YARGI MEVZUATI BÜLTENİ

Bültenin Kapsadığı Tarihler 12 - 22 Temmuz 2010	Yayımlandığı Tarih 23 Temmuz 2010	Sayı 454
---	---	--------------------

İÇİNDEKİLER

- [25/6/2010 Tarih ve 6001 Sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun](#)
(R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640)
- [14/7/2010 Tarih ve 6006 Sayılı Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun](#)
(R.G. 21 Temmuz 2010 – 27648)
- [4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun Uygulanacağı İller Hakkındaki Ekli Karar'ın Yürürlüğe Konulmasına Dair 2010/624 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#) **(R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640)**
- [4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar'ın Yürürlüğe Konulmasına Dair 2010/659 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#) **(R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640)**
- [Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan 1 Adet Atama Kararı](#)
(R.G. 14 Temmuz 2010 – 27641)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2010/29, K: 2010/21 \(Yürürlüğü Durdurma\) Sayılı Kararı](#) **(R.G. 22 Temmuz 2010 – 27649)**
- [Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden 2 Adet Karar](#)
(R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640)
- [Yargıtay 9. Hukuk Dairesinden 1 Adet Karar](#)
(R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640)
- [Yargıtay 16. Hukuk Dairesinden 1 Adet Karar](#)
(R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640)
- [Yüksek Seçim Kurulundan 452 Sayılı Karar](#)
(R.G. 16 Temmuz 2010 – 27643)
- [Yüksek Seçim Kurulundan 454 Sayılı Karar](#)
(R.G. 17 Temmuz 2010 – 27644)
- [Yüksek Seçim Kurulundan 455 Sayılı Karar](#)
(R.G. 17 Temmuz 2010 – 27644)
- [Yüksek Seçim Kurulundan 473 Sayılı Karar](#)

(R.G. 18 Temmuz 2010 – 27645)

- [Yüksek Seçim Kurulundan 483 Sayılı Karar](#)

(R.G. 18 Temmuz 2010 – 27645)

- [Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ziraat Mühendisleri Odası Bilirkişilik Yönetmeliği \(R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Aktan/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Serin/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Artun ve Güvener /Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Tanay/Türkiye\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Karaman/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Yakışır/Türkiye Davası\)](#)
- [Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı ile Sağlık Bakanlığında Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ \(2010/1\)](#)

(R.G. 21 Temmuz 2010 – 27648)

- [Adalet Bakanlığında 2 Adet İlân](#)

(R.G. 14 Temmuz 2010 – 27641)

- [Adalet Bakanlığında 2 Adet İlân](#)

(R.G. 20 Temmuz 2010 – 27647)

- [2010 Haziran Ayında Vefat Eden, İsteği Üzerine ve Malûlen veya Yaş Haddinden Emekliye Ayrılan Hâkim ve Savcılarını Belirtir Liste](#)

 [İçindekilere dön](#)

Kanunlar

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN

Kanun No. 6001

Kabul Tarihi: 25/6/2010

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; karayolları ağının kalkınma planları, ulaştırma ana planı, stratejik plan ve programlar çerçevesinde ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde ulusal düzeyde geliştirilerek yaygınlaştırılmasını; karayolları ve karayollarıyla ilgili altyapı, diğer yatırımlar ve hizmetlerin, ekonomik ve sosyal gelişmenin gereklerine uygun, diğer ulaşım sistemleri ile uyumlu, güvenli ve çevreye duyarlı bir şekilde yapılması ve/veya yaptırılması ve Karayolları Genel Müdürlüğünün çalışma usul ve esasları ile teşkilat ve görevlerine ilişkin hükümleri düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Bakan: Ulaştırma Bakanını,

- b) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,
- c) Bakım, onarım ve işletme tesisi: Karayolu ile ilgili bakım, onarım ve işletme işlerinin yapılması amacıyla oluşturulan yapı ve tesisleri,
- ç) Bölünmüş yol: Geliş ve gidiş trafiği, ayırıcı bir engel ile birbirinden ayrılmış olan ve birden fazla gidiş ve geliş şeridi bulunan karayolunu,
- d) Devlet yolları: Belediyeler veya diğer kurumların sorumluluğunda bulunan yollar dışında kalan ve transit trafiği, illere, limanlara, tersanelere, hava alanlarına, demiryolu istasyonlarına, sınır kapılarına kesintisiz olarak ulaştıran ana karayollarını,
- e) Erişme kontrolü: Transit trafiğe tahsis edilen karayollarında, yaya, hayvan ve motorsuz taşıt ve araçların girmesinin engellenerek, ancak izin verilen motorlu taşıtların yararlandırıldığı, belirli yerler ve şartlar dışında giriş ve çıkışın yasak olduğu, trafiğin özel bir kontrole tâbi tutulmasına ilişkin uygulamayı,
- f) Genel Müdür: Karayolları Genel Müdürünü,
- g) Genel Müdürlük: Karayolları Genel Müdürlüğünü,
- ğ) Hizmet tesisleri: Karayolları sınır çizgisi içinde kalan otel, motel, lokanta, akaryakıt istasyonu, servis istasyonu ve diğer tesisleri,
- h) İl yolları: Belediyeler veya diğer kurumların sorumluluğunda bulunan yollar dışında kalan, illeri birbirine, Devlet yollarına, limanlara, tersanelere, demiryolu istasyonlarına, hava alanlarına ve kamu ihtiyacının gerektirdiği diğer yerlere bağlayan ve bir il sınırı içinde başlayıp biten karayollarını,
- ı) İşletici şirket: İlgili mevzuat hükümleri uyarınca işletme hakkı verilen veya devredilen Türkiye’de kurulmuş sermaye şirketlerini,
- i) Karayolu: Trafik akışına imkân sağlamak üzere kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeritleri, köprüler, tüneller, her türlü sanat yapıları, koruma yapıları ve diğer alanları,
- j) Karayolu sınır çizgisi: Kamulaştırılmış, kamuya terk veya tahsis edilmiş karayolunda mülk ile olan sınır çizgisini; diğer karayollarında, yarmada şevden sonra hendek varsa hendek dış kenarı, hendek yoksa şev üstü kenarı, dolguda şev etek çizgisini; yaya yolu ile ayrılmış karayolunda yaya yolunun mülkle birleştiği çizgiyi,
- k) Otoyol: Yüksek standartlara sahip, trafik seyrinde asgari hız sınırlaması uygulanan, seyahat hızı yüksek ve üzerinde erişme kontrolünün uygulandığı karayolunu,
- l) Toplayıcı yol: Otoyol, Devlet ve il yollarında transit trafiği tehlikeye sokacak şekilde giriş, çıkış, geçiş ve müdahalenin önlenmesi ve trafiğin düzenli ve güvenli akışının sağlanması amacıyla, ihtiyaca bağlı olarak, karayolunun bir veya iki tarafında tesis edilen bir veya iki yönlü trafiğe açık tali yolları,
- m) Trafik: Yayaların, hayvanların ve araçların karayolu üzerindeki hâl ve hareketlerini,
- n) Trafik işaretleri: Trafiği düzenleme amacıyla kullanılan işaret levhaları, yer işaretlemeleri, ışıklı ve sesli işaretler ile trafik zabıtası veya diğer yetkililerin trafiği yönetmek için yaptıkları hareketleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Görev ve Yetkiler ile Teşkilat Yapısı

Kuruluş

MADDE 3- (1) Kanunlarla verilen görevleri yürütmek üzere, Ulaştırma Bakanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğine sahip, merkezi Ankara’da olan özel bütçeli Karayolları Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Görev ve yetkiler

MADDE 4- (1) Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Otoyol, Devlet ve il yolları ağına giren karayolları güzergâhları ile bunların değişikliklerine ilişkin planları hazırlamak veya hazırlatmak.

b) Hazırlayacağı programlar uyarınca karayollarını yapmak, yaptırmak, emniyetle kullanılmalarını sağlayacak şekilde sürekli bakım altında bulundurmak, bakımını yaptırmak, onarmak, onarımını yaptırmak, işletmek, işlettirmek.

c) Görev alanına giren karayolu ağlarının yapımı, bakımı, onarımı ve diğer hususlar hakkında teknik nitelik ve şartları tespit etmek veya ettirmek ve gerekli şartnameleri hazırlamak.

ç) Otoyollar ve bunların üzerinde bulunan bakım ve işletme tesisleri ile hizmet tesislerinin, diğer mal ve hizmet üretim birimleri ile varlıklarının yapımını ve/veya bakım ve onarımını ve/veya işletmesini yapmak veya yaptırmak ve denetlemek.

d) Karayollarının kullanılmasına, teknik emniyet ve korunmasına yönelik kurallar ile tüm karayollarındaki işaretleme standartlarını uluslararası uygulamaları da dikkate alarak tespit etmek, yayımlamak ve kontrol etmek.

e) Görev alanına giren karayollarında, uygun göreceği yol işaretlerini belirlemek, uygun yerlere koymak ve bu kapsama giren işleri yapmak veya yaptırmak.

f) Görev alanına giren işler için gerekli plan, harita, etüt ve proje işleri ile araştırma-geliştirme çalışmaları yapmak veya yaptırmak.

g) Karayollarının yapım, bakım ve onarımı ile emniyetle işlemesi için gerekli olan garaj ve atölyeleri, makine ve malzeme ambarları ile depolarını, servis ve akaryakıt tesislerini, laboratuvarlarını, deneme istasyonlarını, dinlenme yerlerini, bakım ve trafik emniyetini sağlamaya yönelik bina ve lojmanları, alıcı-verici telsiz istasyonları ile gerekli haberleşme şebekelerini, Genel Müdürlüğün görevlerini daha verimli şekilde yerine getirmesine yönelik eğitim tesisleri ile sosyal tesisleri ve diğer bütün yan tesisleri hazırlayacağı ve hazırlatacağı plan ve projelere göre yapmak, yaptırmak, donatmak, işletmek veya işlettirmek, bakım ve onarımını yapmak veya yaptırmak, kiralamak.

ğ) Karayollarının temizliği, gereken bölümlerinde çevre düzenlemesi ve yol boyu ağaçlandırılması ile peyzaj hizmetlerini yapmak veya yaptırmak.

h) Tarihi köprülerin bakım ve onarımını yapmak veya yaptırmak.

ı) Bu Kanunla verilen görevlerin yapılabilmesi için lüzumlu her türlü araç-gereç, taşıt ve makineler ile donatımlarını, bunların işletilmesi ve onarılması için gerekli olan uygun malzemeyi seçmek, temin etmek, gerektiğinde imal etmek veya ettirmek, depolamak, onarmak, gerekli ambar, atölye ve tesisleri donatmak, işletmek veya işlettirmek.

i) Görev alanı içinde bulunan işlerin yapılması, trafik akışının emniyetle ve kolaylıkla sağlanması için gerekli her türlü araziye, binalı ve binasız taşınmazları, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde kamulaştırmak, satın almak, trampa yapmak, kiralamak ve gerekli hâllerde geçici olarak işgal etmek.

j) Otoyol, Devlet ve il yollarında karayolu sınır çizgisi içinde kalan uygun alanlar ile karayolu sınır çizgisi dışında Genel Müdürlüğe devir ve temlik edilmiş veya Genel Müdürlüğün mülkiyetinde olan diğer alanlardaki taşınmazların ve tesislerin kiraya verilmesi, bunlar üzerinde irtifak hakkı, kullanma izni veya ön izin verilmesi gibi işlemleri yapmak, yaptırmak, yapılan bu işlemlerle ilgili gerekli hâllerde Maliye Bakanlığına bilgi vermek.

k) Görev alanındaki karayolları güzergâhlarındaki taşınmazlarla ilgili olarak tahsis, devir, kamulaştırma veya ilgili diğer hukuki süreçlerin tamamlanmasını müteakip ilgili taşınmazların tapu sicillerinde terkin ve diğer işlemlerini yapmak veya yaptırmak.

l) Talep halinde ve ücret karşılığında kamu kurum ve kuruluşları ile yerli ve yabancı özel sektörden ilgililere faaliyet konuları ile ilgili eğitim hizmeti vermek.

m) İş ve faaliyetlerine ilişkin veri ve bilgileri derlemek, basmak, yayımlamak veya yayımlatmak.

n) 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanun ve 28/5/1988 tarihli ve 3465 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Dışındaki Kuruluşların Erişme Kontrollü Karayolu (Otoyol) Yapımı,

Bakımı ve İşletilmesi ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetlerle ilgili görevlendirilen şirketlere, ihale aşamasında ilan edilmek kaydıyla, gerektiğinde ortak olmak ve bununla ilgili işlemleri yapmak.

o) Görev alanına giren konularda kanunlarla verilen diğer işleri yapmak veya yaptırmak.

Teşkilat yapısı

MADDE 5 - (1) Genel Müdürlük, merkez ve taşra teşkilatından meydana gelir. Genel Müdürlüğün merkez teşkilatı ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

(2) Genel Müdürlük, taşra teşkilatı olarak bölge müdürlüğü, ikmal müdürlüğü, atölye müdürlüğü ve bölge müdürlüğüne bağlı teknik, idarî ve bakım şube müdürlüğü, başmühendislik ve şefliklerden oluşur.

(3) Taşra birimlerine bağlı alt birimlerin yerlerini ve sınırlarını hizmetin gerektirdiği şekilde tespit etmeye ve gerekli hâllerde değiştirmeye Genel Müdürün teklifi üzerine Bakan yetkilidir.

(4) Genel Müdürlüğün teklifi üzerine, lüzumlu görülen merkezlerde, tamir atölyeleri ile test ve araştırma-geliştirme laboratuvarları açmaya Bakan yetkilidir.

Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları

MADDE 6 - (1) Genel Müdürlüğü, Genel Müdür temsil eder. Genel Müdür, Genel Müdürlüğün en üst yöneticisi olup, Genel Müdürlük hizmet ve faaliyetlerini; kalkınma planlarına, stratejik plana ve mevzuat hükümlerine uygun olarak, görev alanına giren konularda diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yürütür.

(2) Genel Müdür, merkez ve taşra teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli, yetkili ve sorumludur.

(3) Genel Müdüre yardımcı olmak üzere en fazla dört Genel Müdür Yardımcısı atanır.

Hizmet birimleri

MADDE 7- (1) Merkez teşkilatı, ana hizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ile yardımcı hizmet birimlerinden oluşur.

(2) Ana hizmet birimleri aşağıdaki birimlerden oluşur:

- a) Etüt, Proje ve Çevre Dairesi Başkanlığı
- b) Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- c) Yol Yapım Dairesi Başkanlığı
- ç) Tesisler ve Bakım Dairesi Başkanlığı
- d) Trafik Güvenliği Dairesi Başkanlığı
- e) İşletmeler Dairesi Başkanlığı
- f) Makine ve İkmal Dairesi Başkanlığı
- g) Sanat Yapıları Dairesi Başkanlığı
- ğ) Taşınmazlar Dairesi Başkanlığı
- h) Program ve İzleme Dairesi Başkanlığı

(3) Danışma ve denetim birimleri aşağıdaki birimlerden oluşur:

- a) Teftiş Kurulu Başkanlığı
- b) Hukuk Müşavirliği
- c) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

(4) Yardımcı hizmet birimleri aşağıdaki birimlerden oluşur:

- a) İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı
- b) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- c) Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı

(5) Hizmet birimlerinin görevleri, Genel Müdürlüğe bu Kanunla verilen görevlere paralel olarak yönetmelikle düzenlenir.

Teftiş Kurulu Başkanlığı

MADDE 8- (1) Teftiş Kurulu Başkanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Genel Müdürün emri veya onayı üzerine, Genel Müdürlüğün merkez ve taşra teşkilatının faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak Genel Müdür adına teftiş, ön inceleme, inceleme ve soruşturma işlerini yürütmek.

b) Müfettişlerin araştırma, ön inceleme, inceleme, soruşturma ve denetim sonucu düzenleyecekleri raporları Başkanlık görüşü ile birlikte Genel Müdürlük makamına sunmak.

(2) Müfettiş yardımcılığına yarışma ve yeterlik sınavları suretiyle alınma, meslekte yetiştirilme, müfettişliğe ve başmüfettişliğe atanma ile Teftiş Kurulu Başkanlığının çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Hukuk Müşavirliği

MADDE 9- (1) Hukuk Müşavirliğinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Genel Müdürlüğün lehine veya aleyhine açılacak davaları takip etmek.

b) Genel Müdürlük hizmetleriyle ilgili olarak, diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan kanun, tüzük ve yönetmelik taslaklarını, Genel Müdürlük birimleri tarafından tertip ve tanzim edilecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, Genel Müdürlük ile üçüncü kişiler arasında çıkan her türlü uyuşmazlıklara ilişkin işleri ve Genel Müdürlükçe sorulacak diğer işleri inceleyip hukukî mütalaasını bildirmek.

c) Genel Müdürlüğe kanunlarla verilmiş olan görevlerle ilgili her türlü dava ve takip işlerini yapmak.

ç) Genel Müdürlükçe hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen davaları takip ve koordine etmek.

(2) Genel Müdürlüğe kanunlarla verilmiş olan görevlerle ilgili her türlü dava ve takip işleri, Genel Müdürlüğün hukuk müşavirleri ile kadrolu veya sözleşmeli avukatları aracılığıyla veya gerektiğinde Genel Müdürlükçe belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinde öngörülen doğrudan temin usulü ile avukatlar veya avukatlık ortaklıkları ile yapılacak avukatlık sözleşmeleri yoluyla yürütülür.

(3) Genel Müdürlük lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil edilen vekâlet ücretlerinin dağıtımı hakkında, 2/2/1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekalet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

Personel, atama usulü ve kadrolar

MADDE 10- (1) Genel Müdürlük personeli 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbidir.

(2) 23/4/1981 tarihli ve 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanun hükümlerinde belirtilenler dışında kalan personelin atamaları Genel Müdür tarafından yapılır. Teftiş Kurulu Başkanı, daire başkanları ile iç denetçiler Genel Müdürün teklifi üzerine Bakan onayı ile atanır.

(3) Genel Müdürlük kadrolarının tespiti, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine tâbidir.

(4) Müşavir kadrolarına, Genel Müdürlükte daire başkanı, dengi ve üstü kadrolarla bölge müdürü kadrolarında en az altı ay süre ile görev yapanlar arasından atama yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gelirler ve Muafiyetler

Gelirler

MADDE 11- (1) Genel Müdürlüğün gelirleri şunlardır:

a) Genel bütçeden her yıl yapılacak Hazine yardımları.

b) Sözleşmelerde öngörülmesi hâlinde işletici şirket tarafından ödenen paylar.

c) Genel Müdürlük tarafından işletilen geçişi ücretli karayollarından alınan ücretler.

ç) Genel Müdürlüğün görev ve sorumluluğunda bulunan karayollarında, karayolları sınır çizgisi içinde kalan alanlar ile karayolları sınır çizgisi dışında kalan Genel Müdürlüğe devir ve temlik edilmiş taşınmazlar ve tesisler ile mülkiyetinde olan taşınmaz ve tesislerin kiraya verilmesi, ön izin verilmesi, irtifak hakkı tesisi veya kullanma izni verilmesi sonucunda elde edilen gelirler.

d) Müteahhitlere sözleşmeleri gereğince verilen malzeme, araç-gereç, depo, arazi ve sair unsurlardan elde edilen kira bedelleri.

e) Taahhütlerini tamamen veya kısmen yerine getirmeyen müteahhitlerden alınan tazminatlar ile gelir kaydedilen teminatlar.

f) Taşınmaz satışından veya kiraya verilmesinden elde edilen gelirler.

g) Lüzumu kalmayan veya hurdaya ayrılan karayolu makineleri ve atölyelere ait sair eşyanın satışlarından elde edilen gelirler.

ğ) İhale şartnamesi veya dokümanı satışlarından elde edilen gelirler.

h) İşletme hakkı verilen hizmet tesislerinden elde edilen gelirler.

ı) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerden gelen hizmet talepleri çerçevesinde elde edilen gelirler.

i) Her türlü bağış, yardım ve nema gelirleri ile diğer gelirler.

(2) Genel Müdürlüğün her türlü iç ve dış borçlanması Hazine Müsteşarlığının iznine bağlıdır.

Genel Müdürlüğün para ve mallarının statüsü, istisna ve muafiyetler

MADDE 12- (1) Genel Müdürlüğün bütün para ve malları Devlet malı hükmünde olup, haczedilemez. Bunlar aleyhine işlenen suçlar, Devlet malları aleyhine işlenmiş sayılır.

(2) Genel Müdürlük; bu Kanun kapsamındaki görevleri dolayısıyla yapacağı işlemler yönünden, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi hariç, her türlü vergi, resim, harç ve paydan, tapu ve kadastro işlemlerinden kaynaklanan her türlü döner sermaye ücretinden muafır. Ancak, yargı harçlarının Genel Müdürlüğün haklılığı nispetinde karşı taraftan tahsiline ilgili merciince karar verilir.

(3) Genel Müdürlüğe, bu Kanunla verilen görevlerin ifası için gerekli olup Genel Müdürlükçe satın alınan veya ithal edilen binek araçları hariç, motorlu vasıtalarla, motorlu, motorsuz makine, cihaz, araç-gereç ile bunların yedek parçaları ve lastikleri, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi hariç her türlü vergi, resim ve harçtan muafır.

(4) Genel Müdürlüğün gelirleri vergiden müstesnadır. Bu istisna, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılan kesintileri kapsamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yol Ağları

Görev ve sorumluluk alanındaki yol ağları

MADDE 13- (1) Genel Müdürlüğün görev ve sorumluluk alanında bulunan karayolları; otoyollar, Devlet yolları ve il yolları olmak üzere üç sınıfa ayrılır.

(2) Otoyol, Devlet yolu ve il yolu niteliğindeki karayolu ağları; kamu yararı, millî savunma ihtiyaçları ve bu ağların gelişmesine tesir eden ekonomik etkenler göz önünde tutulmak suretiyle Genel Müdürlük tarafından ilgili kuruluşların görüşü alınarak tespit edilir ve Bakan onayı ile uygulanır. Düzeltmeler, değiştirmeler, eklemeler ve çıkarmalar da aynı usulle yapılır.

(3) Genel Müdürlüğün görev alanından çıkarılan karayollarına ait tüm hak ve sorumluluklar, gerekli yazılı bildirim yapıldıktan sonra başkaca işleme gerek kalmaksızın ilgili idarelerine devredilmiş sayılır.

(4) Başka bir kurumun sorumluluğunda iken Genel Müdürlüğün görev alanına dâhil edilen karayolları ile Genel Müdürlüğün görev alanından çıkarılan karayolları kenarında münhasıran

devralınan veya devredilen karayolu kesimi ile ilgili yapı ve tesislerin devir ve temlikine ilişkin hususlar, taraflar arasında imzalanacak protokol ile belirlenir.

Geçiş ücretlerinin belirlenmesi

MADDE 14 - (1) Otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayollarının geçişi ücretli olacak kesimleri Genel Müdürün teklifi üzerine Bakan tarafından belirlenir. Bu karayollarının geçiş ücretleri ile bu ücretlerin yeniden belirlenmesi; ücretlendirilen karayolunun mesafesi, trafik yoğunluğu, aracın cinsi, sosyal ve ekonomik faktörler dikkate alınarak çıkarılacak yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre Genel Müdürün teklifi üzerine Bakan onayı ile yürürlüğe girer.

(2) Geçişi ücretli olan otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayollarından, işletme hakkı verilen veya devredilenler hariç, ücretsiz olması uygun görülen kesimleri ile ücretsiz geçiş yapmasına izin verilecekler genel hükümlere göre belirlenir.

(3) 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun, 3465 sayılı Kanun ve 3996 sayılı Kanun hükümlerine göre işletme hakkı verilen veya devredilen karayollarında geçiş ücretinin belirlenmesine ilişkin esas ve usuller ile ücretsiz geçiş yapmasına izin verilecek olanlar sözleşmelerde düzenlenir.

Karayollarında erişme kontrolü uygulaması

MADDE 15 - (1) Belediye sınırları içindekiler de dâhil olmak üzere, Genel Müdürlüğün görev alanındaki karayolları, Genel Müdürlüğün teklifi üzerine Bakan onayı ile erişme kontrollü karayoluna dönüştürülebilir veya erişme kontrolü kaldırılabilir.

(2) Mevcut veya yeniden yapılandırılan karayollarında, erişme kontrolüne geçişin başlangıç tarihi ile yasaklamalar, kısıtlamalar ve erişme kontrolü uygulamasının kaldırılması Resmî Gazete’de yayımlanır.

(3) İşletme hakkı verilen veya devredilen erişme kontrolü uygulanan karayollarının ücretli ve erişme kontrollü olma niteliği sözleşmeleri süresince korunur.

Ulaşımın devamlılığı

MADDE 16 – (1) Erişme kontrolü uygulanması nedeniyle söz konusu karayolları sınırına bitişik taşınmaz sahipleri ile bu taşınmazlarla ilgili diğer hak sahiplerinin karayollarına giriş ve çıkışlarının iptal edilmesi halinde; Genel Müdürlük tarafından taşınmaz sahipleri ile bu taşınmazlarla ilgili diğer hak sahiplerinin ulaşimleri, toplayıcı yol yapılarak veya herhangi bir şekilde, mümkün olan en kısa mesafeden istifade edilerek sağlanır.

(2) Bu madde çerçevesinde ulaşım imkânı sağlanan taşınmaz sahipleri ile bu taşınmazlarla ilgili diğer hak sahipleri, Genel Müdürlükten ulaşım düzenine ilişkin olarak başka bir talepte bulunamaz.

Erişme kontrolü uygulanan karayollarına bağlantı, şehir geçişleri ve yerleşim

MADDE 17 - (1) Erişme kontrolü uygulanan karayollarına bağlantılar Genel Müdürlüğün uygun gördüğü yerlerde ve şekillerde yapılır. Erişme kontrolü uygulanan karayolu çevresinin bu bağlantı noktalarına ulaşımı, toplayıcı yollarla veya bağlantı noktasına ulaşan diğer yollar vasıtasıyla sağlanır.

(2) Erişme kontrolü uygulanan karayollarına bitişik taşınmaz sahipleri ile kiracıları veya kullananların arazilerinden erişme kontrolü uygulanan karayoluna doğrudan giriş ve çıkış hakları yoktur.

(3) Erişme kontrolü uygulanan karayolunun şehir geçişlerinde karayolunun şehir ile bağlantı ve ilişkilerinin düzenlenmesi, Genel Müdürlüğün teklifi üzerine, Bakanlık ve ilgili belediye tarafından müştereken kararlaştırılır. İşletme hakkı verilen veya devredilen erişme kontrolü uygulanan karayollarında, şehir geçiş güzergâhının veya karayolunun şehir ile bağlantı ve ilişkilerinin değiştirilmesinde işletici şirketin görüşü alınır.

(4) Belediye ve mücavir alan sınırları dışında, erişme kontrolü uygulanan karayolu çevresinde, ilgili idare tarafından imar düzenlemesi yapılmadan önce, Genel Müdürlüğün olumlu görüşü alınır. Olumlu görüş alınmadan imar planı kesinleştirilemez.

Karayollarında kurulacak tesisler ve yasaklanan faaliyetler

MADDE 18 - (1) Erişme kontrolü uygulanan karayolu sınırları içinde Genel Müdürlüğün izniyle kurulacak tesis veya yapılacak faaliyetler dışında tesis kurulması veya faaliyette bulunulması yasaktır.

(2) Erişme kontrolü uygulanan karayolu sınırları içinde Genel Müdürlüğün izniyle kurulacak tesisler ve eklentileri mimarî, statik, tesisat ve her türlü fennî mesuliyeti Genel Müdürlükte olmak kaydıyla 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununda öngörülen yapı ruhsatıyesine tâbi değildir. Bu tesislerin plan ve projesi ile mülkiyet bilgileri inşaat başlamadan önce ilgili idarelere bildirilir. Bu tesisler erişme kontrolü uygulanan karayolunun müştemilatından sayılır. Bu tesislerin işletilmesi ile ilgili resmi makamlarca verilecek izin, ruhsat ve lisanslar bakımından, ilgili tesislerin kesinleşmiş karayolu güzergâh planlarına işlenmesi yeterli olup, ayrıca imar planına işlenme şartı aranmaz.

(3) Erişme kontrolü uygulanan karayolu sınırları içinde ve sınırlarında, Genel Müdürlükten izin alınmaksızın herhangi bir toprak hareketi, inşaat ve tesisat yapılması yasaktır.

(4) Erişme kontrolü uygulanan karayolları dışında kalan diğer karayollarının kenarında yapılacak tesislerin yola uzaklığı, yola giriş ve çıkış bağlantıları 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde Genel Müdürlüğün uygun görüşü ile belirlenir.

(5) Karayollarının fiziki güvenliği ile trafik güvenliğinin sağlanması amacıyla, karayolunu etkileyen deniz, göl, nehir ve dere kenarları da dâhil olmak üzere karayolu kenarlarında 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu uyarınca, maden arama ve/veya işletme ruhsatı verilmeden önce Genel Müdürlüğün uygun görüşünün alınması zorunludur. Uygulamaya ilişkin diğer hususlar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Genel Müdürlükçe hazırlanarak Bakanlık tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.

(6) Karayolları sınır çizgileri dâhilinde çevre kirliliğine neden olan ve/veya trafik güvenliğini tehlikeye sokan her türlü atık madde ile moloz, inşaat, evsel, kimyasal ve benzeri atıkların bırakılması yasaktır.

(7) Karayolları yapı ve tesislerine yapılan her türlü müdahaleler kolluk kuvvetleri nezaretinde Genel Müdürlükçe veya Genel Müdürlüğün bildirim üzerine mahallî mülkî amirliklerce ortadan kaldırılır. Bu müdahaleler sonucu oluşan zarar ve masraflar ile altıncı fıkradaki atıkların kaldırılması için yapılan masraflar sebep olanlardan tahsil edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çalışma Esasları

Karayolu güzergâhının tespiti

MADDE 19 - (1) Genel Müdürlük; otoyol, Devlet ve il yolları ağına giren karayolu güzergâhlarına ve bunların değişikliklerine ilişkin planlarını hazırlayarak, belediye ve mücavir alan sınırları içinde kalan yerlerde imar planlarına işlenmesini belediye veya ilgili kurum ve kuruluşlardan talep eder. Belediye veya ilgili kurum ve kuruluşlar, karayolu güzergâhlarına ilişkin söz konusu planlara varsa itirazlarını en geç otuz gün içinde bildirir. Bu süre sonunda itiraz edilmemişse güzergâh planları, ilgili kurum veya kuruluşlar açısından imar planına esas olmak üzere kesinleşir. İlgili kurum ve kuruluşlarca itiraz edilmesi halinde ise karayolu güzergâh planlarına yapılacak itirazlar Genel Müdürlükçe değerlendirilerek, itiraz tarihinden itibaren en geç yirmi gün içinde sonuçlandırılır. Belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan yerlerde ise karayolu güzergâh planları, il özel idareleri veya ilgili kurum ve kuruluşlarla koordine edilmek suretiyle Genel Müdürlükçe doğrudan tayin ve tespit edilir ve uygulaması bu çerçevede yapılır. Bu fıkra hükümlerine göre son halini alan yol güzergâh planları Bakan onayı ile yürürlüğe girer. Bakan bu yetkisini Genel Müdüre devredebilir.

(2) İlgili kurum veya kuruluşlar mevcut imar planlarını kesinleşen karayolu güzergâh planlarına uygun olarak en fazla altmış gün içinde revize eder. İmar mevzuatının gerektirdiği diğer işlemler ilgili kurum ve kuruluş tarafından yürütülür. Revize edilen imar planına yapılan ve karayolu güzergâhında değişiklik gerektiren itirazlar Genel Müdürlükçe karara bağlanır.

(3) Karayolu güzergâh planlarının belirlenen süre sonunda, ilgili kurum veya kuruluşça imar planlarına işlenmemesi hâlinde, kesinleşen karayolu güzergâh planları Genel Müdürlükçe imar planlarına işlenir. Karayolu güzergâhlarının işlendiği imar planları Bakan tarafından resen onaylanmak suretiyle kesinleşir ve ilgili kurum ve kuruluşa bildirilir. Kesinleşen imar planlarının bir sureti Bayındırlık ve İskân Bakanlığına da gönderilir. Bu şekilde kesinleştirilen imar planları ile ilgili diğer işlemler, ilgili kurum ve kuruluş tarafından imar mevzuatının gerektirdiği şekilde yürütülür.

(4) Kesinleşen imar planlarında karayolu ve çevresine ilişkin daha sonra yapılacak her türlü ilave, değişiklik ve diğer çalışmalarda, trafik ve karayolu güvenliği açısından Genel Müdürlüğün görüşü alınır. Bu plana ilişkin değişiklikler hakkında ilgili mevzuatına göre ilan süresinin başladığı tarihte Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

(5) İlgili kurum veya kuruluşlar, kesinleşen karayolu güzergâh planlarına ilişkin olarak yapacakları imar planı çalışmalarında, Genel Müdürlükçe karayolu güzergâhına ilişkin hazırlanan jeolojik, jeoteknik ve fotogrametrik raporları esas almak zorundadır.

(6) Bu madde hükümleri çerçevesinde kesinleşen karayolu güzergâh planları kapsamında karayollarının yer aldığı alanlara ilişkin olarak, belediyeler veya il özel idarelerince, ilk kez yapılan imar planı düzenlemelerinde, otoyollar hariç olmak üzere, kesinleşmiş güzergâh planlarındaki karayolları, 3194 sayılı Kanununun 18 inci maddesi hükümleri dâhilinde oluşturulacak düzenleme ortaklık payları hesabına dâhil edilir. İlgili belediyeler veya il özel idareleri, söz konusu işlemleri Genel Müdürlük ile koordineli olarak ve ivedilikle sonuçlandırır.

Çalışma programının hazırlanması

MADDE 20 - (1) Genel Müdürlük, görev alanına giren karayollarına ilişkin üç yıllık çalışma programını hazırlayarak Bakan onayı ile uygulamaya koyar.

(2) Genel Müdürlük, görev alanına giren karayollarının bakımı ve onarımı ile ilgili olarak ilk yılı bütçesinde yeterli ödeneği bulunması kaydıyla, Maliye Bakanlığının görüşü üzerine üç yıla kadar gelecek yıllara sâri olacak şekilde yüklenmelere girişebilir.

Diğer kurum ve kuruluşların taleplerinin karşılanması

MADDE 21 - (1) Genel Müdürlük; kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanına ilişkin hizmet talepleri ile gerçek veya tüzel kişilerin konaklama tesisleri, akaryakıt satış istasyonları ve benzeri tesislerin karayoluna giriş ve çıkışlarının düzenlenmesine dair taleplerini, kendi çalışma programını da dikkate alarak yapılacak anlaşmalar çerçevesinde ve ücreti mukabilinde yerine getirmeye yetkilidir.

Kamulaştırma ve tahsis

MADDE 22 - (1) Genel Müdürlük, görev alanına giren her türlü karayolunun yapımı, geliştirilmesi, çevresinin korunması ve düzenlenmesi ve/veya tesislerin yapımı için gerekli taşınmazları kamulaştırma yetkisine sahiptir.

(2) İşletme hakkı verilen veya devredilen erişme kontrollü karayollarında, ihtiyaç doğması hâlinde yapılacak kamulaştırma işlemleri Genel Müdürlükçe yapılır. Sözleşmelerde, kamulaştırma bedelinin tamamının veya bir kısmının işletici şirkete ödenmesi hususu hükme bağlanabilir. Kamulaştırılan taşınmazlar ile üzerinde yapılan yapı ve tesisler Devlet malı hükmündedir.

(3) Karayolu güzergâh planlarına uygun olarak yapılan kamulaştırmalarda ilgili karayolu güzergâh planı yürürlükte olduğu sürece 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaz.

(4) Genel Müdürlüğün görev ve faaliyetlerini yerine getirirken ihtiyaç duyacağı Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar, Genel Müdürlüğün talebi üzerine Maliye Bakanlığınca Genel Müdürlüğe tahsis edilir.

Trampa yetkisi

MADDE 23- (1) Genel Müdürlük; karayollarının yapımı ile ilgili olarak ihtiyaç duyacağı taşınmazların kamulaştırılmasında, kamulaştırma bedellerine karşılık gelmek üzere, Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında olup da kendisine devir ve temlik edilmesi suretiyle elde ettiği taşınmazları, ilgililerin muvafakati dâhilinde trampa yapmaya yetkilidir.

(2) Karayolu güzergâhlarında yer alıp da bu madde hükümleri çerçevesinde trampa işlemlerinde kullanılmaya uygun olan, il ve ilçe merkezlerinde mahalle sınırları ile köy ve belde sınırları içerisinde kalan, Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar, Genel Müdürlük tarafından maksadı ve sınırları belirlenerek alınacak kamu yararı kararında gösterilir. Söz konusu taşınmazlardan, Maliye Bakanlığınca devrinde sakınca olmadığı tespit edilenler, Genel Müdürlüğün talebi üzerine, Maliye Bakanlığınca tapu kütüklerine devir amacını gösteren şerh konulmak suretiyle Genel Müdürlüğe bedelsiz olarak devir ve temlik olunur.

(3) Genel Müdürlük, trampa işlemlerinde kullanılmak üzere devir ve temlik edilen taşınmazlar üzerinde, varsa çevre düzeni planı ve diğer planlardaki arazi kullanım kararlarını da göz önünde bulundurarak, gerektiğinde arazi düzenlemesi yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir. Arazi düzenlemesi, Genel Müdürlüğe devredilen taşınmazların tevhit ve ifraz işlemlerinden oluşur.

(4) Trampa edilecek taşınmazların değer tespitinde 2942 sayılı Kanunda öngörülen usul ve esaslar uygulanır.

(5) Genel Müdürlük, Maliye Bakanlığınca kendisine devir ve temlik edilen taşınmazların tevhit ve ifraz işlemleri sonucu oluşan arazileri kendi adına tescil ettirmeye, trampa işlemleri kapsamında tapu sicillerinde devir, tescil ve diğer her türlü işlemi yapmaya, trampa edilecek taşınmazlar arasında ortaya çıkabilecek değer farklılıklarını oran kısıtlaması olmaksızın ödemeye ya da tahsil etmeye yetkilidir. Maliye Bakanlığınca, bu maddede belirtilen amaçlarla kullanılmak üzere Genel Müdürlüğe devir ve temlik olunan taşınmazlardan, devir ve temlik tarihinden itibaren beş yıl içinde trampa işleminde kullanılmayanlar Maliye Bakanlığınca iade edilir.

(6) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ve Maliye Bakanlığının müştereken çıkaracağı yönetmelikle belirlenir.

Karayollarında tesisat kurulması ve yerlerinin değiştirilmesi

MADDE 24- (1) Genel Müdürlüğün görev alanında bulunan karayollarının sınırları dâhilinde her türlü su, kanalizasyon, doğalgaz ve petrol boru hatları ile elektrik ve haberleşme hatları ve benzeri tesisat kurulması veya bu amaçlarla herhangi bir şekilde karayollarında faaliyette bulunulması, Genel Müdürlüğün iznine tâbidir. İhtiyaç hâlinde, söz konusu tesisatın yerlerinin değiştirilmesi, Genel Müdürlükçe ilgili kuruluşlardan talep edilebilir. İlgili kurum veya kuruluşlar, her türlü masrafı kendilerine ait olmak üzere, Genel Müdürlükçe belirtilen sürede bu değişikliği gerçekleştirmek zorundadır. Aksi hâlde Genel Müdürlük, yer değiştirme işlemlerini, giderleri ilgili kurum ve kuruluştan tahsil edilmek üzere bizzat yapar veya yaptırır.

(2) Her türlü su, kanalizasyon, doğalgaz ve petrol boru hatları ile elektrik ve haberleşme hatları ve benzeri tesisat kurulması için ilgililere kanunen tanınmış olan haklar, erişme kontrolü uygulanan karayolları sınırları içinde geçerli değildir.

(3) Karayollarının yapımı aşamasında, onaylanmış karayolu projeleri uyarınca karayolu sınır çizgisi içinde kaldığı tespit edilen, kamu kurum ve kuruluşları veya mevzuatı uyarınca özel kişiler tarafından tesis edilmiş ya da işletilmekte olan su, kanalizasyon, doğalgaz ve

petrol boru hatları ile elektrik, haberleşme hatları ve ilgili tesisler, Genel Müdürlüğün talebi üzerine ilgilisi tarafından karayolu yapımını engellemeyecek şekilde yeniden düzenlenir. Gerekli hâllerde giderlerin nasıl karşılanacağı, Genel Müdürlük ile ilgili kişi, kurum ve kuruluş arasında yapılacak mutabakatla belirlenir. Hizmetin görülmesi açısından zorunluluk bulunması ve Genel Müdürlükçe belirtilen sürede yer değiştirme işlemlerinin yapılmaması hâlinde, üzerindeki hizmetlerin aksatılmamasına özen gösterilerek, teknik usul ve esaslarına uygun bir şekilde söz konusu tesisatın yer değiştirme işlemi bizzat Genel Müdürlükçe yapılır veya yaptırılır.

(4) İşletme hakkı verilen veya devredilen erişme kontrolü uygulanan karayollarında, bu madde kapsamında yer alan hususlar sözleşme ile düzenlenir.

Personele açılan davalarda hukuki yardım

MADDE 25- (1) Genel Müdürlüğün görev ve sorumluluklarının yerine getirilmesinden dolayı haklarında ceza davası açılmış olanların; vekâlet verdikleri avukata, 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 168 inci maddesine göre yayımlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre ödedikleri ücretler ile belgelendirilmiş olmak kaydıyla dava ile ilgili olarak yaptıkları masraflar, kesinleşmiş mahkûmiyet kararı halinde geri alınmak kaydıyla, Komisyon kararı üzerine Genel Müdürün teklifi ve Bakan onayı ile karşılanabilir. Komisyonun oluşumu ile çalışmasına ve uygulamaya ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

Sulh yoluyla çözüm yetkisi

MADDE 26- (1) Genel Müdürlüğün görev alanına giren işlerin yürütülmesi ile ilgili olarak, Genel Müdürlük ile kamu kurum ve kuruluşları, gerçek veya tüzel kişiler arasında ortaya çıkabilecek, ivedilikle çözülmesinde yarar görülen, bir sözleşme bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, henüz yargı mercilerine, hakeme veya icraya intikal etmemiş olan uyuşmazlıklarda; kovuşturulmasında veya yüksek dereceli merci ve mahkemelerce incelenmesini istemekte fayda umulmayan dava ve icra takiplerinden vazgeçilmesinde; anlaşma veya sözleşmelerin değiştirilmesinde veya bozulmasında; tanınacak veya terkin edilecek hak ve işe karşılık gelen menfaatlerden;

a) 1.000.000 Türk Lirasına kadar olanların sulh yolu ile hallinde Genel Müdür,

b) 1.000.001 Türk Lirasından 10.000.000 Türk Lirasına kadar olanların sulh yolu ile hallinde Genel Müdürün teklifi üzerine Bakan,

c) 10.000.001 Türk Lirasından fazla olanların sulh yolu ile hallinde ise Bakanlar Kurulu, yetkilidir.

(2) Bu maddede belirtilen parasal sınırların karşılığı her yıl merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilir. Bu madde kapsamında yapılan işlemler, Genel Müdürlüğün ilgili yıla ait faaliyet raporunda gösterilir.

Eğitim

MADDE 27- (1) Genel Müdürlük, görev alanına giren konularda, kendi personeli ile gerektiğinde ücreti karşılığında kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörden yerli ve yabancı ilgililerin iştirak edebileceği sertifikalı eğitim programları düzenleyebilir. Bu amaçla, Genel Müdürlük bünyesinde eğitim merkezi kurulabilir. Eğitim merkezinin çalışma esas ve usulleri yönetmelikle düzenlenir.

Malzeme ocaklarından ve kamuya ait diğer yerlerden faydalanma

MADDE 28- (1) Genel Müdürlük; deprem, sel, çığ, su baskını ve benzeri tabii afetler nedeniyle hasar gören karayolu, köprü, tünel ve sanat yapılarının gecikmeksizin onarılması veya trafik güvenliğinin acilen sağlanarak trafiğe geçit verilebilmesi için, zorunlu durumlarda olayın vuku bulduğu mahalde veya yakınındaki kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan taş, kum ve ariyet ocağı gibi malzeme ocaklarından, izin almaksızın ve bedelsiz olarak malzeme kullanmaya yetkilidir.

(2) Karayolu güzergâh planları uyarınca, Devlet ormanları ile milli parklar kapsamındaki alanlarda, durumu ve sınıfına bakılmaksızın 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamındaki alanlarda, Hazinesinin özel mülkiyetinde ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde, 3213 sayılı Kanun kapsamındaki yapı ve inşaat ham maddelerinin üretimine yönelik olarak gerekli olan sahalarda, karayolu sınır çizgisi içinde kalan ve karayolunun yapım, bakım ve onarım işlemleri için gerekli olan alanlar ile ham madde üretim izin alanları ve tesis alanları için ilgili mevzuatına göre alınması gereken izin ve işlemler Genel Müdürlüğün müracaatından itibaren, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından altmış gün içinde sonuçlandırılır. Bu izinler için 4342 sayılı Kanundan kaynaklanan ot bedeli hariç herhangi bir bedel ve teminat talep edilemez.

Otoyollar ve tesislerde işletme haklarının verilmesi

MADDE 29- (1) Genel Müdürlüğün sorumluluğunda bulunan otoyollar ile bunlar üzerinde bulunan bakım ve işletme tesisleri, hizmet tesisleri ve diğer mal ve hizmet üretim birimleri ve varlıklarının işletme hakkının verilmesi 4046 sayılı Kanun hükümleri uyarınca Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca gerçekleştirilir. 4046 sayılı Kanun kapsamında mevcut otoyolların işletme hakkının verilmesi imtiyaz sözleşmeleri ile düzenlenir. 3465 sayılı Kanun ve 3996 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

(2) İşletme hakkı verilen otoyollarda uygulanacak geçiş ücretlerinin belirlenmesinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Genel Müdürlükçe uygulanmakta olan geçiş ücretleri esas alınır. Bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra mevcut otoyollara yeni güzergâhların ilave edilmesi veya güzergâhlarının değiştirilmesi durumunda Genel Müdürlükçe yürürlüğe konulan ilk uygulama ücretleri esas alınır. Esas alınan bu ücretler katma değer vergisinden arındırılıp sözleşmelerde belirlenen formül ve usullere göre güncellendikten sonra bulunan miktarlara, katma değer vergisi ilave edilmesi suretiyle işletme hakkının başladığı tarih itibarı ile uygulanacak olan geçiş ücretleri belirlenir.

(3) Takip eden takvim yıllarına ilişkin geçiş ücretleri, her takvim yılı için geçerli olmak üzere sözleşmelerde belirlenecek formül ve usullere göre tespit edilerek uygulanır. Hesaplanan araç geçiş ücretlerinin küsuratlı çıkması hâlinde ücretler katma değer vergisi dâhil olarak yirmi beş kuruş veya katlarına tamamlanır.

(4) Ücretsiz geçiş yapmasına izin verilecek olanlar sözleşmelerde belirlenir.

Geçiş ücretini ödememe ve güvenliğin ihlali

MADDE 30- (1) Genel Müdürlük işletimindeki otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayolları için belirlenen geçiş ücretlerini ödemediği tespit edilen araç sahiplerine Genel Müdürlük tarafından, o güzergâhın en uzun mesafesine ait geçiş ücretinin on katı tutarında idarî para cezası verilir.

(2) Erişme kontrolü uygulanan karayollarında kısıtlanan ve yasaklanan işler veya hareketleri yapanlar ve yaptırımlar ile koruma alanı içine giren hayvan sahiplerine Genel Müdürlükçe yetkilendirilen personel veya trafik polisi, trafik polisinin görev alanı dışında kalan yerlerde jandarma personeli tarafından beş yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu Kanunun 18 inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca karayolları sınır çizgileri dâhilinde yasaklanan fiilleri işleyenler hakkında 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu hükümleri uygulanır. Şu kadar ki; 2872 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin (s) bendinde belirtilen fiillerin şehirlerarası yolcu ve yük taşımacılığı yapanlar tarafından karayolları sınır çizgileri dâhilinde işlenmesi halinde uygulanacak idarî para cezası beş yüz Türk Lirasından aşağı olamaz. Karayolları sınır çizgileri dâhilinde yasaklanan fiillerin denetimi ile 2872 sayılı Kanunda öngörülen yaptırımların uygulanmasında, Genel Müdürlük 2872 sayılı Kanunun 12 nci maddesi uyarınca yetkilendirilmiş kuruluşlardan sayılır.

(3) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen idarî para cezaları ile geçiş ücretleri ve ikinci fıkrasında yer alan idarî para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu sürede ödenmeyen geçiş ücretleri ve idarî para cezaları 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme

Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ilgili vergi dairesi tarafından takip ve tahsil edilir. Vergi daireleri tarafından tahsil edilen geçiş ücretleri, tahsilâtın yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar Genel Müdürlük hesaplarına aktarılır.

(4) Birinci fıkra uyarınca ödenmesi gereken idarî para cezaları ile geçiş ücretleri ödenmeden, kabahatin işlendiği araçların fennî muayeneleri ile satış ve devirleri yapılmaz.

(5) 4046, 3465 ve 3996 sayılı kanunlar çerçevesinde işletme hakkı verilen veya devredilen otoyollar veya erişme kontrolünün uygulandığı karayollarından geçiş ücretlerini ödemediği geçiş yapan araç sahiplerinden, işletici şirket tarafından o güzergâhın en uzun mesafesine ait geçiş ücreti ile birlikte, bu ücretin on katı tutarında ceza, genel hükümlere göre tahsil edilir. Ücretin on katı fazlası olarak tahsil edilen ceza tutarının yüzde altmış, tahsilini izleyen ayın yedinci günü mesai bitimine kadar, işletici şirket tarafından Hazine payı olarak, yıllık kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine şekli ve içeriği Maliye Bakanlığınca belirlenen bir bildirimle ödenir. İşletici şirket tarafından Hazine payının eksik bildirilmesi veya hiç bildirilmemesi ya da bildirildiği halde süresinde ödenmemesi halinde, Hazine payının ödenmesi gerektiği tarih ile tahsil edildiği tarih arasında geçen süreye 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre uygulanacak gecikme zammı ile birlikte ilgili vergi dairesince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.

(6) 4046, 3465 ve 3996 sayılı kanunlar çerçevesinde işletme hakkı verilen veya devredilen otoyollar veya erişme kontrolünün uygulandığı karayollarından ücretsiz geçiş yapan araçlar, işletici şirket tarafından bu maddenin yedinci fıkrasında öngörülen sürenin bitimini takip eden ilk iş gününde en yakın trafik kuruluşuna bildirilir.

(7) Geçiş ücretlerini ödemediği geçiş yapanlardan, ödemesiz geçiş tarihini izleyen yedi gün içinde yükümlü olduğu geçiş ücretini usulüne uygun olarak ödeyenlere, bu maddenin birinci fıkrası ile beşinci fıkrasında belirtilen cezalar uygulanmaz.

Yöneticilerin sorumluluğu ve yetki devri

MADDE 31 - (1) Genel Müdürlüğün her kademedeki yöneticileri yapmakla yükümlü buldukları hizmet ve görevlerini; mevzuat hükümlerine, ulaştırma ana planına, stratejik plan ve programlarına uygun olarak yürütmekten üst kademelere karşı sorumludur.

(2) Genel Müdür ve her kademedeki yöneticiler, sınırlarını açıkça belirlemek kaydıyla yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilirler. Yetki devri, yetki devreden amirin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Düzenleme yetkisi

MADDE 32 - (1) Genel Müdürlük; kanunlarla görevli, yetkili ve sorumlu kılındığı hizmetlerin yürütülmesi amacıyla yönetmelik ve diğer idarî düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.

ALTINCI BÖLÜM

Değiştirilen Hükümler

MADDE 33- (1) 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun;

a) 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasının ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Savunma, ulaşım, enerji, haberleşme, su, atık su, petrol, doğalgaz, altyapı, katı atık bertaraf ve düzenli depolama tesislerinin; baraj, gölet, sokak hayvanları bakımevi ve mezarlıkların; Devlete ait sağlık, eğitim ve spor tesislerinin ve bunlarla ilgili her türlü yer ve binanın Devlet ormanları üzerinde bulunması veya yapılmasında kamu yararı ve zaruret olması halinde, gerçek ve tüzel kişilere bedeli mukabilinde Çevre ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir.”

b) Ek 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“9/5/1985 tarihli ve 3202 sayılı Köye Yönelik Hizmetler Hakkında Kanun çerçevesinde köye ve bağlı yerleşim birimlerine yönelik yol, su, atık su, gölet, mezarlık ve altyapı hizmetlerinin yerine getirilmesi maksadı ile verilen izinlerden bedel alınmaz.”

c) Ek 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 11- Bu Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre;

a) Sağlık, eğitim ve spor tesisi yapımı maksadıyla verilen izinlere konu asli tesislerin dışındaki kafeterya, kantin, otopark gibi yan ünitelerin kiralanmasının, aynı fıkra kapsamında diğer izinlere konu tesislerin tamamının veya bir bölümünün kiralanmasının veya özelleştirme uygulamaları kapsamında işletme hakkının devredilmesinin, yap-ışlet-devret modeli ile yaptırılmasının izin sahibi tarafından talep edilmesi halinde izin verilebilir.

b) Turizm izinleri dışındaki izinlere konu tesislerin izin sahibince üçüncü kişilere kiralanması halinde; orman sayılan alana isabet eden kira bedelinin yüzde ellisi her yıl Orman Genel Müdürlüğü özel bütçe hesabına izin sahibi tarafından yatırılır.

c) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına verilen bedelsiz izinlerin özelleştirme uygulamaları kapsamında işletme hakkının devri hâlinde, mevcut izinlerin izin bedeli karşılığı olarak işletme hakkı devir bedeli üzerinden, ormanlık alanların devredilen toplam kullanım alanları içindeki yüzde oranı dikkate alınarak hesaplanacak tutarın binde beşi bir defaya mahsus olmak üzere işletici tarafından devir alma tarihinden itibaren üç ay içinde defaten Orman Genel Müdürlüğü özel bütçe hesabına yatırılır. Bu izinlerden ayrıca bir bedel alınmaz. Kamu kurum ve kuruluşlarına verilen bedelli izinlerin özelleştirme uygulamaları kapsamında işletme hakkının devri halinde taahhüt senedinde yer alan bedeller dışında işletme hakkı bedeli üzerinden herhangi bir bedel alınmaz. İzinler, ilgili kamu idareleri veya kamu kurum ve kuruluşları adına devam eder. Ancak taahhüt senetlerinde yer alan haklar işletme süresi içinde aynı şekilde işleticiler tarafından kullanılır ve yükümlülükler yine işletme süresi içinde işleticiler tarafından yerine getirilir.

ç) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına verilen bedelsiz izinlere konu tesislerin yap-ışlet-devret modeli esas alınarak yaptırılması ve işlettirilmesi halinde işletme süresi içinde herhangi bir bedel alınmaz. Kamu kurum ve kuruluşlarına verilen bedelli izinlerde ise taahhüt senedinde yer alan bedeller dışında herhangi bir bedel alınmaz. İzinler, ilgili kamu idareleri veya kamu kurum ve kuruluşları adına devam eder. Ancak taahhüt senetlerinde yer alan haklar işletme süresi içinde aynı şekilde işleticiler tarafından kullanılır ve yükümlülükler yine işletme süresi içinde işleticiler tarafından yerine getirilir.

d) Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına verilen bedelsiz izinlerin işletme hakkının devredilmiş veya izinlere konu tesislerin yap-ışlet-devret modeli ile yaptırılmış olması hâlinde herhangi bir bedel alınmaz. Kamu kurum ve kuruluşlarına verilen bedelli izinlerde ise taahhüt senedinde yer alan bedeller dışında herhangi bir bedel alınmaz. İzinler, ilgili kamu idareleri veya kamu kurum ve kuruluşları adına devam eder. Ancak taahhüt senetlerinde yer alan haklar işletme süresi içinde aynı şekilde işleticiler tarafından kullanılır ve yükümlülükler yine işletme süresi içinde işleticiler tarafından yerine getirilir.”

ç) Geçici 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- Bu Kanunun 17 nci maddesi hükümlerine göre 8/11/2003 tarihinden önce verilen turizm ve diğer izinlerin kesin izin hakları devam eder, izinli saha içinde kalmak kaydıyla mevcut tesislere tadilat, kapasite, tür ve sınıf değişikliği izni verilebilir. Çevre ve Orman Bakanlığınca verilen tadilat, kapasite, tür ve sınıf değişikliği izinleri dâhil olmak üzere daha önce turizm amaçlı tesisler için verilen izinler ile diğer izinlerin irtifak hakkına dönüştürülmesinin izin sahibi tarafından talep edilmesi halinde, izin sahibi lehine bu Kanunun 115 inci maddesine göre irtifak hakkı tesis edilebilir.”

MADDE 34 – (1) 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun;

a) 7 nci maddesinin (f) ve (h) bentlerinin sonuna “veya aldırma” ibareleri ile (j) bendinin başına “Trafik zabıtasının görev ve yetkileri saklı kalmak üzere” ibareleri eklenmiştir.

b) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ulaştırma Bakanlığının ilgili birimleri, bu Kanun ve diğer mevzuatla verilen hizmetleri yapmak, bu Kanun açısından karayolu taşımasına ilişkin gerekli koordinasyonu sağlamak, tescile bağlı araçların muayenelerini yapmak veya yaptırmak, muayene istasyonlarını denetlemek, 35 inci madde hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında tutanak düzenleyerek idarî para cezası vermek, bu maddede belirlenen idarî tedbirleri almak, trafik zabıtasının görev ve yetkileri saklı kalmak üzere, araçların ağırlık ve boyut kontrollerini yapmak veya yaptırmak ve denetlemek, aykırı görülen hususlarla ilgili olarak sorumlular hakkında idarî para cezasına dair tutanak düzenlemek.”

c) 13 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Karayolunun yapımı, bakımı, işletilmesi ile görevli ve sorumlu bütün kuruluşlar, karayolu yapısını, trafik güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmakla yükümlüdür.”

ç) 15 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Trafığı düzenlemede kullanılan işaret levhaları, ışıklı ve sesli işaretler, yer işaretlemeleri ile benzeri trafik işaretleri, karayolunun yapımı, bakımı, işletilmesi ile görevli kuruluşlarca temin ve tesis edilerek sürekliliği ve işlerliği sağlanır.”

d) 16 ncı maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ayrıca bunlar, bütün sorumluluk ve giderler mal sahibine ait olmak üzere yolun yapımı, bakımı, işletilmesi ile ilgili kuruluşça kaldırılır.”

e) 50 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Motorlu araçların cins ve kullanma amaçlarına göre sürülebileceği en çok ve en az hız sınırları, şehirlerarası çift yönlü karayollarında 90 km/s, bölünmüş yollarda 110 km/s, otoyollarda 120 km/s hızı geçmemek üzere yönetmelikte belirlenir.”

f) 121 inci maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Söz konusu tutanaklar elektronik ortamda da üretilebilir ve düzenlenebilir. Buna dair usul ve esaslar İçişleri ve Maliye bakanlıklarınca müştereken belirlenir.”

MADDE 35 - (1) 2918 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (9) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“9. Ülke çapında taşıtların ve sürücülerin sicillerini tutmak, bunlara ilişkin teknik ve hukukî değişiklikleri işlemek, işletirmek, istatistiksel bilgileri toplamak ve değerlendirmek,”

“Sürücülere ait bilgilerde meydana gelebilecek değişiklikler ve araçlar üzerinde meydana gelebilecek teknik veya hukukî değişiklikler ile haciz, rehin, ihtiyatî tedbir ve belge iptali gibi kısıtlayıcı şerhlerin; elektronik ortamda tutulan siciller üzerine işlenmesi ve kaldırılması işlemleri, bu değişiklik veya şerhlere karar veren yargı ve icra birimleri ile kamu kurum veya kuruluşları tarafından elektronik sistemle yapılabilir. Sürücü belgesi ve tescil işlemlerine esas teşkil edecek bilgiler, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından ilgili kamu kurum veya kuruluşlarından elektronik sistemle temin edilebilir veya kanunlardaki istisnalar hariç olmak üzere bu amaçla sınırlı olarak paylaşılabilir. Bu fıkra ile ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikte belirlenir.”

MADDE 36 - (1) 2918 sayılı Kanunun 65 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 65 – Araçların yüklenmesinde, yönetmeliklerle belirlenen ölçü ve esaslara aykırı olarak;

a) Taşıma sınırı üstünde yolcu alınması,

b) Azami yüklü ağırlığın veya izin verilen azami yüklü ağırlığın aşılması,

c) (b) bendindeki ağırlıklar aşılmamış olsa bile azami dingil ağırlıkları aşılabilecek şekilde yüklenmesi,

d) Karayolu yapısı ve kapasitesi ile trafik güvenliği bakımından tehlikeli olabilecek tarzda yükleme yapılması,

e) Tehlikeli ve zararlı maddelerin gerekli izin ve tedbirler alınmadan taşınması,

f) Ağırlık ve boyutları bakımından taşınması özel izne bağlı olan eşyanın izin alınmadan yüklenmesi, taşınması ve taşıtırılması,

g) Gabari dışı yük yüklenmesi, taşınan yük üzerine veya araç dışına yolcu bindirilmesi,

h) Yükün karayoluna değecek, düşecek, dökülecek, saçılacak, sızacak, akacak, kayacak, gürültü çıkaracak şekilde yüklenmesi,

i) Yükün, her çeşit yolda ve yolun her eğiminde dengeyi bozacak, yoldaki bir şeye takılacak ve sivri çıkıntılar hasıl edecek şekilde yüklenmesi,

j) Sürücünün görüşüne engel olacak, aracın sürme güvenliğini bozacak ve tescil plakaları, ayırım işaretleri, dur ve dönüş ışıkları ile yansıtıcıları örtecek şekilde yüklenmesi,

k) Çeken ve çekilen araçlarla ilgili şartlar ve tedbirler yerine getirilmeden araçların çekilmesi,

yasaktır.

Birinci fıkranın (a) bendi hükümlerine uymayanlara, taşıdığı fazla yolcu başına 60 Türk Lirası; (d), (h), (i), (j) ve (k) bentleri hükümlerine uymayanlara 125 Türk Lirası; (e) ve (f) bentlerindeki hükümlere uymayanlara 250 Türk Lirası; (c) ve (g) bentleri hükümlerine uymayan işletenlere 500 Türk Lirası, (g) bendine aykırı yük gönderenlere 1.000 Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ayrıca, bütün sorumluluk ve giderler araç işletenine ait olmak üzere, fazla yolcular en yakın yerleşim biriminde indirilir, birinci fıkranın (e) ve (f) bentlerindeki şartlara uymayan yük taşımada kullanılan taşıtlar, gerekli izinler sağlanıncaya kadar trafikten men edilir.

Birinci fıkranın (b) bendine uymayarak;

a) % 10 fazlasına kadar yüklemelerde 500 Türk Lirası,

b) % 15 fazlasına kadar yüklemelerde 1.000 Türk Lirası,

c) % 20 fazlasına kadar yüklemelerde 1.500 Türk Lirası,

d) % 25 fazlasına kadar yüklemelerde 2.000 Türk Lirası,

e) % 25'in üzerinde fazla yüklemelerde 3.000 Türk Lirası,

işleten ve gönderenlere ayrı ayrı idarî para cezası verilir.

Ağırlık ve boyut kontrol mahallerinde işaret, ışık, ses veya görevlilerin dur ikazına rağmen tartı veya ölçü kontrolüne girmeden seyrine devam eden araçlara tescil plakalarına göre 1.000 Türk Lirası idarî para cezası uygulanır.

Azami yüklü ağırlığın % 20'den fazla aşılması halinde fazla yük, birinci fıkranın (b) bendine uygun hale getirilmeden yola devam etmesine izin verilmez.

Milletlerarası taşımalarda yabancı plakalı araçların birinci fıkraya uymayan işleten ve gönderenlerine verilen idarî para cezaları tahsil olunmadan anılan araçların yola devam etmelerine izin verilmez.

İşleten ile gönderenin aynı olması halinde birinci fıkraya uymayan işleten ve gönderen için uygulanacak idarî para cezalarının toplamı uygulanır.

Gönderenin birden fazla olması veya tespit edilememesi halinde birinci fıkraya uymayan işleten ve gönderen için uygulanacak idarî para cezalarının toplamı işletene uygulanır.

Araçların yüklenmesine ilişkin ölçü ve usuller, ağırlık ve boyut kontrolü usul ve esasları ile tartı toleransları Ulaştırma Bakanlığı tarafından yönetmelikle belirlenir.

Uluslararası yük ve yolcu taşımacılığına ilişkin konularda ikili ve çok taraflı anlaşma hükümleri saklıdır.

Tarım alanlarına yapılacak yük ve yolcu taşımacılığına ilişkin esas ve usuller yönetmelikte belirlenir.”

MADDE 37 - (1) 9/4/1987 tarihli ve 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “karayolu yapımı ve teçhizatı ile ilgili hususlar hariç ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 38 - (1) Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 9 uncu maddesinin (a) bendindeki “hava meydanlarının ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “Bakanlar Kurulunca yapımının üstlenilmesine karar verilen şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metrolar ve” ibaresi eklenmiş, aynı maddenin (e) bendinden önce gelmek üzere “e) Şehir içi raylı ulaşım sistemleri ile metroların Bakanlıkça yapımının tamamlanmasından sonra, Bakanlık bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşları dışında bir kuruluşa mülkiyetinin maliyet bedeli üzerinden devri Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınarak düzenlenecek protokoller ile gerçekleştirilir.

Devralan kuruluş, merkezi yönetim bütçesinden karşılanan proje maliyetlerinin ifa edildiği tarihe kadar, tüm brüt gelirlerini Hazine Müsteşarlığınca belirlenen hesaba aktarır. Bu hasılatın protokolle tespit edilen oran esas alınarak belirlenen tutarı, hesabın bulunduğu banka tarafından Hazine Müsteşarlığı hesaplarına aktarılır. Söz konusu oranı belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Devralan kuruluşun belediye bağlı idaresi, belediye bağlı idaresinin ve/veya belediyenin sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip olduğu şirket olması halinde ve herhangi bir sebeple faaliyetlerinin sonlandırılması halinde, iş bu madde kapsamında ilgili kuruluş tarafından yerine getirilmesi gereken tüm yükümlülükler ilgili belediye tarafından üstlenilmiş sayılır.” bendi eklenerek diğer bendleri buna uygun olarak teselsül ettirilmiştir.

MADDE 39 - (1) Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Bakanlıkta ve Karayolları Genel Müdürlüğünde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ve bu Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (B) bendine tabi merkez ve taşra teşkilatlarında çalışan personele, Bakanlık döner sermaye gelirlerinden, en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) % 200’ünü geçmemek üzere personelin hizmet sınıfı, kadro unvanı, görevin sorumluluğu ve güçlüğü ve çalışma şartları dikkate alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlıkça tespit edilecek miktarlarda aylık ek ödeme yapılır. Yapılacak ek ödemelerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun aylıklara ilişkin hükümleri uygulanır ve bu ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir vergi veya diğer kesinti yapılmaz. Bu ödemeden yararlanan personele 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesine göre ödeme yapılmaz.”

MADDE 40 - (1) Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7 – Büyükşehir belediyelerinin bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla yapımı devam etmekte olan şehir içi raylı ulaşım sistemleri ve metro projeleri, Bakanlıkça devralınabilir.

Devir alım ve yapımı tamamlanmış olanlarının devir işlemleri, bu Kanunun 9 uncu maddesinin (a) bendinde belirtilen koşullar dikkate alınmak suretiyle ve (e) bendinde belirtilen hükümler çerçevesinde düzenlenecek protokoller ile gerçekleştirilir.”

MADDE 41 - (1) 28/5/1988 tarihli ve 3465 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Dışındaki Kuruluşların Erişme Kontrollü Karayolu (Otoyol) Yapımı, Bakımı ve İşletilmesi ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun;

a) 2 nci maddesinde yer alan “yolculukla ilgili tesislerin” ibaresi “hizmet tesislerinin” olarak değiştirilmiştir.

b) 3 üncü maddesinin (a) bendinde yer alan “Bayındırlık ve İskân Bakanını” ibaresi “Ulaştırma Bakanını”, (b) bendinde yer alan “Bayındırlık ve İskân Bakanlığını” ibaresi “Ulaştırma Bakanlığını” olarak ve (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) Hizmet tesisleri; otel, motel, lokanta, akaryakıt istasyonu ve diğer tesisleri,”

c) 4 üncü maddesinin (a) ve (b) bentlerinde yer alan “yolculukla ilgili” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

ç) 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanununun 4 üncü maddesinin (a) ve (b) bentlerine göre verilecek görev, tespit edilen görev yerinde bütün tesisleri ile birlikte otoyolun veya hizmet tesislerinin projelendirilerek veya projesine göre yapımı, bakımı ve işletilmesini kapsayabileceği gibi 4046 sayılı Kanun kapsamına alınanlar hariç otoyolların, işletme ve bakım tesislerinin veya hizmet tesislerinin bakımı, iyileştirilmesi, genişletilmesi veya işletme haklarının devri şeklinde de olabilir.”

MADDE 42- (1) 21/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 33 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünde tren üzerinde fiili görev yapmakta olan sözleşmeli personele, tren üzerinde görev yaptığı süreler göre belirlenmek ve günde iki öğünü geçmemek üzere, belirlenecek esaslara göre ücretsiz yemek veya kumanya verilebilir.”

MADDE 43 - (1) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan “43) Karayolları Genel Müdürlüğü” ibaresi bu cetveldən çıkarılmış, anılan Kanuna ekli (II) sayılı cetvelin “B) Özel Bütçeli Diğer İdareler” bölümüne “11) Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu” sırasından sonra gelmek üzere “12) Karayolları Genel Müdürlüğü” ibaresi eklenmiş, (I) ve (II) sayılı cetvellerdeki idarelerin sıra numaraları teselsül ettirilmiştir.

MADDE 44 - (1) 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun;

a) 3 üncü maddesindeki “Dış borcun tahsisi” tanımında yer alan “üniversiteler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Karayolları Genel Müdürlüğüne” ve “Hazine geri ödeme garantisi” tanımında yer alan “sair yerel yönetim kuruluşları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 5018 sayılı Kanunun II/B sayılı cetvelinde yer alan idareler” ibareleri eklenmiştir.

b) 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “kullandırılmasına karar vermeye;” ibaresinden sonra gelmek üzere “3996 sayılı Kanun hükümlerine göre yap-işlet-devret modeli ile genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından gerçekleştirilen yatırım ve hizmetlere ilişkin sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınması halinde sözleşmelerinde öngörülmüş olması kaydıyla söz konusu yatırım ve hizmetler için sağlanan dış finansmanı üstlenecek kuruluşu ve üstlenim koşullarını belirlemeye;” ibareleri eklenmiştir.

c) Geçici 23 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 24- Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce Karayolları Genel Müdürlüğünün yatırım programında yer alan projelerinin finansmanı amacıyla imzalanan kredi anlaşmaları ile temin edilen dış krediler Genel Müdürlüğe tahsisli olarak kullandırılmaya devam edilir.”

MADDE 45- (1) 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun ek 2 nci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun ile 28/5/1988 tarihli ve 3465 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Dışındaki Kuruluşların Erişme Kontrollü Karayolu (Otoyol) Yapımı, Bakımı ve İşletilmesi ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen veya gerçekleştirilecek karayolları yatırımları için Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların üzerinde tesis edilen irtifak hakları ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde verilen kullanma izinlerinde, irtifak hakkı veya kullanma izni bedelleri ile hasılat payı alınmaz.”

MADDE 46 - (1) Bu Kanuna ekli (1) ve (2) sayılı listelerde yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Karayolları Genel Müdürlüğüne ait bölümünden çıkarılmış, ekli (3), (4) ve (5) sayılı listelerde yer alan kadrolar

ihdas edilerek aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Karayolları Genel Müdürlüğüne ait bölümüne eklenmiştir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 47 - (1) 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 6/6/1972 tarihli ve 1593 sayılı Erişme Kontrollü Karayolları Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır. Mevzuatta anılan kanunlara yapılan atıflar bu Kanunun ilgili hükümlerine yapılmış sayılır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunla yapılan düzenlemeler sonucunda kadro unvanları değişmeyenler, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın aynı unvanlı kadrolara atanmış sayılır.

(2) Bu Kanunla yapılan düzenlemelere göre kadro unvanları kaldırılan veya değiştirilen daire başkanlarından bu Kanunla oluşturulan daire başkanı kadrolarına otuz gün içinde atanamayanlar, ekli (4) sayılı listede belirtilen müşavir kadrolarına atanmış sayılır. Müşavir kadrolarının herhangi bir nedenle boşalması veya kullanılmaması hâlinde, anılan kadrolar herhangi bir işlem yapılmaksızın iptal edilmiş sayılır. Bunlar, yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî haklarını almaya devam eder. Bunların, atandıkları yeni kadrolarının aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî hakları toplamının net tutarının, eski kadrolarına bağlı olarak en son ayda almakta oldukları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî hakları toplamının net tutarından az olduğu takdirde aradaki fark, atandıkları kadroda kaldıkları sürece, farklılık giderilinceye kadar, herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi olmaksızın tazminat olarak ödenir.

(3) Genel Müdürlüğün merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında avukat olarak görev yapmakta iken 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 28 inci maddesine dayanılarak Hazine avukatı olarak atanandan bu Kanunun yayımı tarihinde görevde bulunanlar, on beş gün içinde başvurmaları halinde Genel Müdürlüğün teşkilat yapısı göz önünde bulundurularak, görev yapmakta oldukları yere öncelik verilmek suretiyle bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla işgal ettikleri kadro derecelerine göre, başvurdukları tarihten itibaren on beş gün içinde Genel Müdürlükçe merkez veya taşra teşkilatında avukat unvanlı kadrolara atanırlar. Bu fıkra hükmüne göre atanandan, atandıkları kadroların aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile fazla mesai ücreti ve avukatlık vekâlet ücreti hariç diğer malî hakları toplamının net tutarının, önceki kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile fazla mesai ücreti ve avukatlık vekâlet ücreti hariç diğer malî hakları toplamının net tutarından az olması hâlinde, aradaki fark, atandıkları kadrolarda kaldıkları sürece, farklılık giderilinceye kadar, herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir. Bu Kanunla ihdas edilen diğer avukat kadrolarına, 2010 ve 2011 yılı bütçe kanunlarındaki sınırlamalara tabi olmaksızın atama yapılır.

(4) Maliye Bakanlığı uhdesinde Hazine avukatları tarafından takip edilmekte olan Genel Müdürlük ile ilgili dava ve icra takiplerine ilişkin tüm dosyalar, Maliye Bakanlığı ve Genel Müdürlükçe müştereken belirlenecek esaslara göre bu Kanunun yayımını izleyen altı ay içinde Genel Müdürlüğe devredilir. Bu şekilde devredilen dava ve icra takipleriyle ilgili olarak devir tarihine kadar yapılmış her türlü işlem Genel Müdürlük adına yapılmış sayılır.

(5) Genel Müdürlüğün mülkiyetinde iken 5018 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesi gereğince Hazineye devredilen taşınmazlardan satışı yapılmamış, başka kurum ve kuruluşlara tahsis edilmemiş ve devredilmemiş olanların mülkiyeti, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde Genel Müdürlüğe devredilir.

(6) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Genel Müdürlüğün muhasebe hizmetlerini yürüten ve Maliye Bakanlığı kadrolarında bulunan personel, Genel Müdürlüğün talebi ve

Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren beş yılı geçmemek üzere muhasebe hizmetlerini yürütmeye devam eder.

(7) Genel Müdürlüğün bu Kanunun yayımlandığı yıla ilişkin harcamaları, söz konusu yıl Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesindeki ödeneklerden yapılı ve Genel Müdürlüğün tahsil edilen gelirleri de genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Genel Müdürlüğün bu Kanunun yayımlandığı yıla ilişkin bütçe uygulamaları, genel bütçeli idareler için uygulanan usûl ve esaslar çerçevesinde yürütülür.

(8) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut düzenleyici işlemlerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

(9) Bu Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen geçiş ücretlerinin belirlenmesine ilişkin Yönetmelik hükümleri çerçevesinde geçiş ücretleri belirleninceye kadar, mevcut otoyollar bakımından, bu Kanunun yürürlük tarihi itibarı ile geçerli olan ücretlerin uygulanmasına devam olunur.

Yürürlük

MADDE 48- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 49- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

12/7/2010

(I) SAYILI CETVEL KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MERKEZ TEŞKİLATI

		<u>Ana Hizmet Birimleri</u>	<u>Danışma ve Denetim Birimleri</u>	<u>Yardımcı Hizmet Birimleri</u>
Genel Müdür	Genel Müdür Yardımcısı	Etüt, Proje ve Çevre Dairesi Başkanlığı	Teftiş Kurulu Başkanlığı	İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı
	Genel Müdür Yardımcısı	Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı	Hukuk Müşavirliği	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
	Genel Müdür Yardımcısı	Yol Yapım Dairesi Başkanlığı	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı
	Genel Müdür Yardımcısı	Tesisler ve Bakım Dairesi Başkanlığı Trafik Güvenliği Dairesi Başkanlığı İşletmeler Dairesi Başkanlığı Makine ve İkmal Dairesi Başkanlığı Sanat Yapıları Dairesi Başkanlığı Taşınmazlar Dairesi Başkanlığı		

Program ve İzleme
Dairesi Başkanlığı

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLAR

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	<u>Serbest Kadro Adedi</u>	<u>Tutulan Kadro Adedi</u>	<u>Toplam Kadro Adedi</u>
GiH	Genel Müdür	1	1	-	1
GiH	Genel Müdür Yardımcısı	1	4	-	4
GiH	Teftiş Kurulu Başkanı	1	1	-	1
GiH	I.Hukuk Müşaviri	1	1	-	1
GiH	Hukuk Müşaviri	1	9	-	9
GiH	Hukuk Müşaviri	6	7	-	7
GiH	Strateji Geliştirme Daire Başkanı	1	1	-	1
GiH	Program ve İzleme Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Etüt ve Proje Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Köprüler Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Teknik Araştırma Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Otoyolları Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Yapım Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Bakım Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Makina İkmal Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Personel ve Eğitim Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	İç Denetçi	1	14	-	14
GiH	İç Denetçi	3	1	-	1
GiH	Başmüfettiş	1	23	-	23
GiH	Müfettiş	1	4	-	4
GiH	Müfettiş	3	2	-	2
GiH	Müfettiş Yardımcısı	7	6	-	6
GiH	Şube Müdürü	1	55	-	55
GiH	Uzman	1	5	-	5
GiH	Mali Hizmetler Uzmanı	1	4	-	4

GiH	Mali Hizmetler Uzmanı	4	3	-	3
GiH	Mali Hizmetler Uzmanı	5	3	-	3
GiH	A.P.K.Uzmanı	1	13	-	13
GiH	Eğitim Uzmanı	1	2	-	2
GiH	Eğitim Uzmanı	5	1	-	1
GiH	Savunma Uzmanı	2	2	-	2
GiH	Savunma Uzmanı	3	2	-	2
GiH	Sivil Savunma Uzmanı	1	4	-	4
GiH	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	8	5	-	5
GiH	Kütüphaneci	6	1	-	1
GiH	Mütercim	5	1	-	1
GiH	Mütercim	6	1	-	1
GiH	Mütercim	8	1	-	1
GiH	Mütercim	9	2	-	2
GiH	Raportör	3	1	-	1
GiH	Programcı	6	1	-	1
GiH	Şef	3	64	-	64
GiH	Şef	4	11	-	11
GiH	Şef	5	11	-	11
GiH	Şef	6	6	-	
GiH	Şef	7	9	-	9
GiH	Ayniyat Saymanı	1	2	-	2
GiH	Memur	5	3	-	3
GiH	Memur	9	4	-	4
GiH	Memur	10	5	-	5
GiH	Santral Memuru	7	1	-	1
GiH	Santral Memuru	10	1	-	1
GiH	Daktilograf	9	4	-	4
GiH	Daktilograf	10	8	-	8
GiH	Bilgisayar İşletmeni	5	2	-	2
GiH	Bilgisayar İşletmeni	7	3	-	3
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	3	104	-	104
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	4	15	-	15
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	5	16	-	16
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	40	-	40
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	24	-	24
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	38	-	38
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	9	50	-	50
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	10	18	-	18
GiH	Çocuk Eğitimcisi	7	1	-	1
GiH	Çocuk Eğitimcisi	9	1	-	1

GiH	Müşavir (Ö)	(1-9)	10	-	10
GiH	Müfettiş (Ö)	(1-7)	40	-	40
GiH	Araştırmacı (Ö)	(1-13)	168	-	168
GiH	Uzman (Ö)	(1-12)	89	-	89
GiH	Şef (Ö)	(3-12)	123	-	123
TH	Mühendis	1	231	-	231
TH	Mühendis	2	5	-	5
TH	Mühendis	3	32	-	32
TH	Mühendis	4	15	-	15
TH	Mühendis	5	161	-	161
TH	Mühendis	6	3	-	3
TH	Mühendis	7	5	-	5
TH	Mimar	1	6	-	6
TH	Mimar	3	3	-	3
TH	Mimar	5	8	-	8
TH	Bölge Plancısı	5	1	-	1
TH	Şehir Plancısı	1	3	-	3
TH	Şehir Plancısı	5	7	-	7
TH	Arkeolog	1	1	-	1
TH	Arkeolog	6	1	-	1
TH	Jeomorfolog	1	4	-	4
TH	Jeomorfolog	5	1	-	1
TH	Jeomorfolog	6	1	-	1
TH	Fizikçi	5	2	-	2
TH	Fizikçi	6	1	-	1
TH	Matematikçi	1	24	-	24
TH	Matematikçi	3	2	-	2
TH	Matematikçi	4	2	-	2
TH	Matematikçi	5	10	-	10
TH	Matematikçi	6	6	-	6
TH	Matematikçi	7	1	-	1
TH	Matematikçi	8	1	-	1
TH	İstatistikçi	1	2	-	2
TH	İstatistikçi	2	1	-	1
TH	İstatistikçi	3	1	-	1
TH	İstatistikçi	5	3	-	3
TH	Ekonomist	1	2	-	2
TH	Ekonomist	5	1	-	1
TH	Ekonomist	6	1	-	1
TH	Tekniker	1	46	-	46
TH	Tekniker	3	3	-	3
TH	Tekniker	4	2	-	2
TH	Tekniker	5	1	-	1
TH	Tekniker	6	16	-	16
TH	Tekniker	7	7	-	7
TH	Tekniker	8	4	-	4
TH	Tekniker	9	11	-	11
TH	Grafiker	1	4	-	4
TH	Grafiker	7	3	-	3
TH	Teknisyen	3	49	-	49

TH	Teknisyen	4	4	-	4
TH	Teknisyen	5	6	-	6
TH	Teknisyen	6	5	-	5
TH	Teknisyen	7	6	-	6
TH	Teknisyen	8	8	-	8
TH	Teknisyen	9	16	-	16
TH	Teknisyen	10	8	-	8
SH	Daire Tabibi	1	6	-	6
SH	Daire Tabibi	2	1	-	1
SH	Daire Tabibi	3	1	-	1
SH	Daire Tabibi	4	1	-	1
SH	Daire Tabibi	5	2	-	2
SH	Uzman (TUT)	1	1	-	1
SH	Sosyal Çalışmacı	6	2	-	2
SH	Biyolog	4	1	-	1
SH	Biyolog	5	1	-	1
SH	Psikolog	6	1	-	1
SH	Fizyoterapist	3	1	-	1
SH	Diyetisyen	6	1	-	1
SH	Çocuk Gelişimcisi	1	5	-	5
SH	Çocuk Gelişimcisi	5	1	-	1
SH	Çocuk Gelişimcisi	6	3	-	3
SH	Hemşire	1	4	-	4
SH	Hemşire	3	1	-	1
SH	Hemşire	5	1	-	1
SH	Sağlık Memuru	9	1	-	1
SH	Sağlık Teknisyeni	3	1	-	1
SH	Sağlık Teknisyeni	5	1	-	1
YH	Hizmetli	12	4	-	4
YH	Bekçi	5	2	-	2
YH	Bekçi	6	1	-	1
YH	Bekçi	7	1	-	1
YH	Bekçi	10	1	-	1
TOPLAM		1855	-	1855	

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLATI : TAŞRA

İPTAL EDİLEN KADROLAR

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	<u>Serbest Kadro Adedi</u>	<u>Tutulan Kadro Adedi</u>	<u>Toplam Kadro Adedi</u>
ĞİH	Bölge Müdürü	1	18	-	18
ĞİH	Bölge Yardımcısı	1	59	-	59
ĞİH	Atölye Müdürü	1	1	-	1
ĞİH	İkmal Müdürü	1	2	-	2

GiH	Atölye	Müdür	1	1	-	1
	Yardımcısı					
GiH	İkmal	Müdür	1	2	-	2
	Yardımcısı					
GiH	Şube Müdürü		1	65	-	65
GiH	Şube Müdürü		3	3	-	3
GiH	Sivil Savunma Uzman		1	19	-	19
GiH	Sivil Savunma Uzmanı		2	1	-	1
GiH	Sivil Savunma Uzmanı		3	1	-	1
GiH	Kütüphaneci		4	1	-	1
GiH	Şef		3	83	-	83
GiH	Şef		4	10	-	10
GiH	Şef		5	3	-	3
GiH	Şef		7	2	-	2
GiH	Sayman		1	1	-	1
GiH	Ayniyat Saymanı		1	14	-	14
GiH	Ayniyat Saymanı		3	5	-	5
GiH	Ayniyat Saymanı		5	1	-	1
GiH	Memur		5	35	-	35
GiH	Memur		6	31	-	31
GiH	Memur		7	13	-	13
GiH	Memur		8	19	-	19
GiH	Memur		9	15	-	15
GiH	Memur		10	1	-	1
GiH	Ambar Memuru		5	5	-	5
GiH	Ambar Memuru		7	1	-	1
GiH	Gişe Memuru		5	688	-	688
GiH	Gişe Memuru		6	292	-	292
GiH	Gişe Memuru		7	125	-	125
GiH	Gişe Memuru		8	95	-	95
GiH	Gişe Memuru		9	114	-	114
GiH	Gişe Memuru		10	127	-	127
GiH	Gişe Memuru		11	4	-	4
GiH	Gişe Memuru		12	1	-	1
GiH	Daktilograf		5	9	-	9
GiH	Daktilograf		6	2	-	2
GiH	Daktilograf		7	4	-	4
GiH	Daktilograf		8	3	-	3
GiH	Daktilograf		9	1	-	1
GiH	Bilgisayar İşletmeni		7	1	-	1
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni		3	234	-	234
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni		4	58	-	58
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni		5	77	-	77
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni		6	58	-	58

GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	30	-	30
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	38	-	38
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	9	38	-	38
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	10	26	-	26
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	11	2	-	2
GiH	Çocuk Eğitimcisi	1	1	-	1
GiH	Çocuk Eğitimcisi	9	1	-	1
GiH	Araştırmacı (Ö)	(1-13)	27	-	27
GiH	Uzman (Ö)	(1-12)	6	-	6
GiH	Şef (Ö)	(3-12)	17	-	17
TH	Başmühendis	1	194	-	194
TH	Başmühendis	3	12	-	12
TH	Mühendis	1	806	-	806
TH	Mühendis	2	57	-	57
TH	Mühendis	3	93	-	93
TH	Mühendis	4	48	-	48
TH	Mühendis	5	461	-	461
TH	Mühendis	6	10	-	10
TH	Mühendis	7	4	-	4
TH	Mimar	1	9	-	9
TH	Mimar	2	3	-	3
TH	Mimar	3	3	-	3
TH	Mimar	4	2	-	2
TH	Mimar	5	24	-	24
TH	Şehir Plancısı	1	1	-	1
TH	Şehir Plancısı	5	16	-	16
TH	Jeomorfolog	1	4	-	4
TH	Jeomorfolog	5	1	-	1
TH	Kimyager	1	1	-	1
TH	Matematikçi	1	10	-	10
TH	Matematikçi	3	1	-	1
TH	Matematikçi	5	2	-	2
TH	İstatistikçi	1	3	-	3
TH	İstatistikçi	5	1	-	1
TH	Tekniker	1	489	-	489
TH	Tekniker	2	36	-	36
TH	Tekniker	3	19	-	19
TH	Tekniker	4	14	-	14
TH	Tekniker	5	18	-	18
TH	Tekniker	6	52	-	52
TH	Tekniker	7	21	-	21
TH	Tekniker	8	24	-	24
TH	Grafiker	1	2	-	2
TH	Teknisyen	3	243	-	243
TH	Teknisyen	4	52	-	52

TH	Teknisyen	5	30	-	30
TH	Teknisyen	6	8	-	8
TH	Teknisyen	7	11	-	11
TH	Teknisyen	8	26	-	26
TH	Teknisyen	9	49	-	49
SH	Daire Tabibi	1	23	-	23
SH	Daire Tabibi	2	2	-	2
SH	Daire Tabibi	3	5	-	5
SH	Daire Tabibi	5	7	-	7
SH	Çocuk Gelişimcisi	5	1	-	1
SH	Çocuk Gelişimcisi	6	1	-	1
SH	Hemşire	1	16	-	16
SH	Hemşire	2	3	-	3
SH	Hemşire	3	1	-	1
SH	Hemşire	4	1	-	1
SH	Hemşire	5	2	-	2
SH	Hemşire	6	1	-	1
SH	Hemşire	7	2	-	2
SH	Hemşire	8	2	-	2
SH	Hemşire	9	2	-	2
SH	Sağlık Memuru	1	4	-	4
SH	Sağlık Memuru	2	2	-	2
SH	Sağlık Memuru	3	2	-	2
SH	Sağlık Memuru	4	1	-	1
SH	Sağlık Memuru	5	1	-	1
SH	Sağlık Memuru	6	1	-	1
SH	Sağlık Memuru	7	1	-	1
SH	Sağlık Memuru	8	1	-	1
SH	Sağlık Memuru	9	2	-	2
SH	Sağlık Memuru	10	1	-	1
YH	Bekçi	5	1	-	1
YH	Bekçi	7	1	-	1
YH	Bekçi	8	1	-	1
YH	Bekçi	9	1	-	1
TOPLAM		5440	-	5440	

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	<u>Serbest Kadro</u>	<u>Tutulan Kadro Adedi</u>	<u>Toplam Kadro Adedi</u>
ĞİH	Genel Müdür	1	1	-	1
ĞİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	4	-	4
ĞİH	Teftiş Kurulu Başkanı	1	1	-	1
ĞİH	I.Hukuk Müşaviri	1	1	-	1

GiH	Hukuk Müşaviri	1	9	-	9
GiH	Hukuk Müşaviri	6	7	-	7
GiH	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Etüt, Proje ve Çevre Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Yol Yapım Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Tesisler ve Bakım Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Trafik Güvenliği Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	İşletmeler Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Makine ve İkmal Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Sanat Yapıları Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Taşınmazlar Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Program ve İzleme Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	İnsan Kaynakları Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GiH	Müşavir	1	10	10	
GiH	İç Denetçi	1	14	-	14
GiH	İç Denetçi	3	1	-	1
GiH	Başmüfettiş	1	23	-	23
GiH	Müfettiş	1	4	-	4
GiH	Müfettiş	3	2	-	2
GiH	Müfettiş Yardımcısı	7	6	-	6
GiH	Şube Müdürü	1	72	-	72
GiH	Uzman	1	5	-	5
GiH	Mali Hizmetler Uzmanı	1	4	-	4
GiH	Mali Hizmetler Uzmanı	4	3	-	3
GiH	Mali Hizmetler Uzmanı	5	3	-	3
GiH	A.P.K.Uzmanı	1	13	-	13
GiH	Eğitim Uzmanı	1	2	-	2
GiH	Eğitim Uzmanı	5	1	-	1
GiH	Sivil Savunma Uzmanı	1	4	-	4
GiH	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	8	5	-	5
GiH	Mütercim	6	1	-	1

GiH	Programcı	6	1	-	1
GiH	Şef	3	64	-	64
GiH	Şef	4	11	-	11
GiH	Şef	5	11	-	11
GiH	Şef	6	6	-	6
GiH	Şef	7	9	-	9
GiH	Ayniyat Saymanı	1	2	-	2
GiH	Memur	5	3	-	3
GiH	Memur	9	4	-	4
GiH	Memur	10	5	-	5
GiH	Bilgisayar İşletmeni	5	2	-	2
GiH	Bilgisayar İşletmeni	7	3	-	3
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	3	104	-	104
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	4	15	-	15
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	5	16	-	16
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	19	-	19
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	15	-	15
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	28	-	28
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	9	65	-	65
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	10	15	-	15
GiH	Çocuk Eğitimcisi	7	1	-	1
GiH	Çocuk Eğitimcisi	9	1	-	1
GiH	Müşavir (Ö)	(1-9)	10	-	10
GiH	Müfettiş (Ö)	(1-7)	40	-	40
GiH	Araştırmacı (Ö)	(1-13)	168	-	168
GiH	Uzman (Ö)	(1-12)	89	-	89
GiH	Şef (Ö)	(3-12)	123	-	123
TH	Mühendis	1	200	-	200
TH	Mühendis	2	2	-	2
TH	Mühendis	3	21	-	21
TH	Mühendis	4	9	-	9
TH	Mühendis	5	175	-	175
TH	Mühendis	6	3	-	3
TH	Mühendis	7	5	-	5
TH	Mimar	1	6	-	6
TH	Mimar	3	3	-	3
TH	Mimar	5	8	-	8
TH	Bölge Plancısı	5	1	-	1
TH	Şehir Plancısı	1	3	-	3
TH	Şehir Plancısı	5	7	-	7
TH	Arkeolog	1	1	-	1
TH	Arkeolog	6	1	-	1

TH	Jeomorfolog	1	4	-	4
TH	Fizikçi	5	2	-	2
TH	Fizikçi	6	1	-	1
TH	Matematikçi	1	24	-	24
TH	Matematikçi	3	2	-	2
TH	Matematikçi	4	2	-	2
TH	Matematikçi	5	10	-	10
TH	Matematikçi	6	6	-	6
TH	Matematikçi	7	1	-	1
TH	Matematikçi	8	1	-	1
TH	İstatistikçi	1	2	-	2
TH	İstatistikçi	2	1	-	1
TH	İstatistikçi	3	1	-	1
TH	İstatistikçi	5	3	-	3
TH	Ekonomist	1	2	-	2
TH	Tekniker	1	46	-	46
TH	Tekniker	3	3	-	3
TH	Tekniker	4	2	-	2
TH	Tekniker	5	1	-	1
TH	Tekniker	6	6	-	6
TH	Tekniker	7	3	-	3
TH	Tekniker	8	3	-	3
TH	Tekniker	9	26	-	26
TH	Grafiker	1	3	-	3
TH	Grafiker	7	2	-	2
TH	Teknisyen	3	43	-	43
TH	Teknisyen	4	4	-	4
TH	Teknisyen	5	5	-	5
TH	Teknisyen	6	2	-	2
TH	Teknisyen	7	1	-	1
TH	Teknisyen	8	1	-	1
TH	Teknisyen	9	2	-	2
TH	Teknisyen	10	8	-	8
SH	Daire Tabibi	1	5	-	5
SH	Daire Tabibi	3	1	-	1
SH	Uzman (TUT)	1	1	-	1
SH	Sosyal Çalışmacı	6	1	-	1
SH	Biyolog	4	1	-	1
SH	Biyolog	5	1	-	1
SH	Çocuk Gelişimcisi	1	3	-	3
SH	Çocuk Gelişimcisi	5	1	-	1
SH	Çocuk Gelişimcisi	6	3	-	3
SH	Hemşire	1	3	-	3
SH	Hemşire	3	1	-	1
SH	Hemşire	5	1	-	1
SH	Sağlık Teknisyeni	5	1	-	1
AH	Avukat	1	2	-	2
AH	Avukat	2	1	-	1
AH	Avukat	3	1	-	1
AH	Avukat	6	6	-	6

YH	Hizmetli	12	4	-	4
YH	Bekçi	5	2	-	2
YH	Bekçi	6	1	-	1
YH	Bekçi	7	1	-	1
YH	Bekçi	10	1	-	1
TOPLAM		1750	-	1750	

(4) SAYILI LİSTE

KURUMU : KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	<u>Serbest Kadro Adedi</u>	<u>Tutulan Kadro Adedi</u>	<u>Toplam Kadro Adedi</u>
GiH	Müşavir	1	10	-	10
	TOPLAM		10	-	10

(5) SAYILI LİSTE

KURUMU : KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	<u>Serbest Kadro Adedi</u>	<u>Tutulan Kadro Adedi</u>	<u>Toplam Kadro Adedi</u>
GiH	Bölge Müdürü	1	18	-	18
GiH	Bölge Müdür Yardımcısı	1	59	-	59
GiH	Atölye Müdürü	1	1	-	1
GiH	İkmal Müdürü	1	2	-	2
GiH	Atölye Müdür Yardımcısı	1	1	-	1
GiH	İkmal Müdür Yardımcısı	1	2	-	2
GiH	Şube Müdürü	1	100	-	100
GiH	Şube Müdürü	3	20	-	20
GiH	Sivil Savunma Uzmanı	1	17	-	17
GiH	Sivil Savunma Uzmanı	2	1	-	1
GiH	Sivil Savunma Uzmanı	3	1	-	1
GiH	Şef	3	83	-	83
GiH	Şef	4	10	-	10
GiH	Şef	5	3	-	3
GiH	Şef	7	2	-	2

GiH	Sayman	1	1	-	1
GiH	Ayniyat Saymanı	1	13	-	13
GiH	Ayniyat Saymanı	3	4	-	4
GiH	Memur	5	35	-	35
GiH	Memur	6	31	-	31
GiH	Memur	7	13	-	13
GiH	Memur	8	19	-	19
GiH	Memur	9	15	-	15
GiH	Memur	10	1	-	1
GiH	Ambar Memuru	5	5	-	5
GiH	Ambar Memuru	7	1	-	1
GiH	Gişe Memuru	5	688	-	688
GiH	Gişe Memuru	6	260	-	260
GiH	Gişe Memuru	7	64	-	64
GiH	Gişe Memuru	8	60	-	60
GiH	Gişe Memuru	9	53	-	53
GiH	Gişe Memuru	10	89	-	89
GiH	Daktilograf	5	8	-	8
GiH	Daktilograf	6	2	-	2
GiH	Daktilograf	7	4	-	4
GiH	Daktilograf	8	3	-	3
GiH	Daktilograf	9	1	-	1
GiH	Bilgisayar İşletmeni	7	1	-	1
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	3	244	-	244
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	4	58	-	58
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	5	62	-	62
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	73	-	73
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	15	-	15
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	38	-	38
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	9	60	-	60
GiH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	10	5	-	5
GiH	Çocuk Eğitimcisi	1	1	-	1
GiH	Araştırmacı (Ö)	(1-13)	27	-	27
GiH	Uzman (Ö)	(1-12)	6	-	6
GiH	Şef (Ö)	(3-12)	17	-	17
TH	Başmühendis	1	240	-	240
TH	Başmühendis	3	20	-	20
TH	Mühendis	1	791	-	791
TH	Mühendis	2	57	-	57
TH	Mühendis	3	93	-	93
TH	Mühendis	4	48	-	48
TH	Mühendis	5	664	-	664

TH	Mühendis	6	10	-	10
TH	Mühendis	7	4	-	4
TH	Mimar	1	9	-	9
TH	Mimar	2	3	-	3
TH	Mimar	3	3	-	3
TH	Mimar	4	2	-	2
TH	Mimar	5	24	-	24
TH	Şehir Plancısı	1	1	-	1
TH	Şehir Plancısı	5	16	-	16
TH	Jeomorfoloğ	1	4	-	4
TH	Matematikçi	1	10	-	10
TH	Matematikçi	3	1	-	1
TH	Matematikçi	5	2	-	2
TH	İstatistikçi	1	2	-	2
TH	İstatistikçi	5	1	-	1
TH	Tekniker	1	489	-	489
TH	Tekniker	2	36	-	36
TH	Tekniker	3	19	-	19
TH	Tekniker	4	14	-	14
TH	Tekniker	5	18	-	18
TH	Tekniker	6	52	-	52
TH	Tekniker	7	21	-	21
TH	Tekniker	8	24	-	24
TH	Grafiker	1	1	-	1
TH	Teknisyen	3	243	-	243
TH	Teknisyen	4	52	-	52
TH	Teknisyen	5	30	-	30
TH	Teknisyen	6	8	-	8
TH	Teknisyen	7	11	-	11
TH	Teknisyen	8	26	-	26
TH	Teknisyen	9	49	-	49
SH	Daire Tabibi	1	21	-	21
SH	Daire Tabibi	2	2	-	2
SH	Daire Tabibi	3	3	-	3
SH	Daire Tabibi	5	5	-	5
SH	Hemşire	1	14	-	14
SH	Hemşire	2	3	-	3
SH	Hemşire	3	1	-	1
SH	Hemşire	4	1	-	1
SH	Hemşire	5	2	-	2
SH	Hemşire	7	2	-	2
SH	Hemşire	8	1	-	1
SH	Hemşire	9	1	-	1
SH	Sağlık Memuru	1	3	-	3
SH	Sağlık Memuru	2	1	-	1
SH	Sağlık Memuru	3	1	-	1
SH	Sağlık Memuru	5	1	-	1
SH	Sağlık Memuru	7	1	-	1
SH	Sağlık Memuru	9	1	-	1
SH	Sağlık Memuru	10	1	-	1

AH	Avukat	1	34	-	34
AH	Avukat	3	10	-	10
AH	Avukat	4	3	-	3
AH	Avukat	6	34	-	34
YH	Bekçi	5	1	-	1
YH	Bekçi	7	1	-	1
YH	Bekçi	8	1	-	1
YH	Bekçi	9	1	-	1
TOPLAM			5545	-	5545

[R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**MİLLETLERARASI PARA FONU İLE MİLLETLERARASI İMAR VE KALKINMA
BANKASINA
KATILMAK İÇİN HÜKÜMETE YETKİ VERİLMESİNE DAİR KANUNA EK
MİLLETLERARASI
PARA FONU ANA SÖZLEŞMESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN
BELGELERİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN**

Kanun No. 6006

Kabul

Tarihi: 14/7/2010

MADDE 1 – (1) 19/2/1947 tarihli ve 5016 sayılı Kanunun eki Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde değişiklik yapılmasına ilişkin belgelerin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

20/7/2010

[R.G. 21 Temmuz 2010 – 27648]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Bakanlar Kurulu Kararları

Karar Sayısı : 2010/624

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun uygulanacağı iller hakkındaki ekli Karar'ın yürürlüğe konulması; Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 20/4/2010 tarihli ve 1240 sayılı yazısı üzerine, adı geçen Kanunun 11 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'na 14/6/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**14/6/2010 TARİHLİ VE 2010/624 SAYILI
KARARNAMENİN EKİ
KARAR**

MADDE 1 – (1) 19 ilde uygulanmakta olan 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun bütün illerde uygulanması kararlaştırılmıştır.

MADDE 2 – (1) Bu Karar 1/1/2011 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – (1) Bu Karar hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Karar Sayısı : 2010/659

Ekli “4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar”ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığının 25/6/2010 tarihli ve 14194 sayılı yazısı üzerine, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 16, 74, 131, 132, 141, 167, 169, 195, 202, 214, 215, 221, 225 ve 237 nci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’na 7/7/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI
HAKKINDA KARARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KARAR**

MADDE 1 – 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 57 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"(6) İkinci fıkranın (a) bendinde yer alan koşulun karşılanmadığı durumlarda, ev eşyasının gümrük vergilerinden tam muafiyet suretiyle vergileri teminata bağlanarak geçici ithaline izin verilir.

(7) Birinci fıkra kapsamında getirilen ev eşyasının kişilerin beraberinde veya gelişlerinden önce veya altı ay sonraki süre içerisinde getirilip serbest dolaşıma giriş beyanında bulunulması gerekir."

MADDE 2 – Aynı Kararın 92 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "kendiliğinden yok olması" ibaresi "aynı amaçla tekrar kullanılamayacak hale gelmesi" şeklinde değiştirilmiş, 134 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına "hallerin" ibaresinden sonra gelmek üzere "gerektiğinde" ibaresi eklenmiş ve aynı maddenin yedinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3 – Aynı Kararın 107 nci maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki altıncı fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"(6) 68 inci maddede belirtilen ambulans ve diğer kurtarma araçlarının beyannamenin tescil tarihinden itibaren beş yıl geçmedikçe muafiyetten faydalanmayan kurum ve kuruluşlara gümrük vergileri tahsil edilmeden satışı, hibesi ve devri yapılamaz. On yıl sonrasında, söz konusu araçların satışı veya devrinde gümrük vergileri aranmaz."

MADDE 4 – Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5 – Bu Karar hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

Bakanlar Kurulu Kararının Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
7/10/2009	27369

[R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640]

— • —

Atama Kararı

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığından:

Adli Yargı Hâkim Adayının, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca 17.06.2010 tarihinde yapılan ad çekme sonucuna göre, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 13. maddesi gereğince atanmasına ilişkin Kararname aşağıda gösterilmiştir.

K A R A R : 17.06.2010/28

8. derecenin 1. kademesi (660+1300 gösterge ile)

Ankara Adli Yargı Hâkim Adayı 124675 Mustafa ÖZOGÜL, Akçakale Hâkimliğine, Ad çekme usulü ile naklen atanmıştır.

[R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640]

— • —

Anayasa Mahkemesi Kararı

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2010/29

Karar Sayısı : 2010/21 (Yürürlüğü Durdurma)

Karar Günü : 16.7.2010

YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNDE BULUNAN: Anamuhalefet (Cumhuriyet Halk) Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu Adına Grup Başkanvekilleri Hakkı Suha OKAY, Kemal KILIÇDAROĞLU ve K. Kemal ANADOL

YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN KONUSU: 21.1.2010 günlü, 5947 sayılı Üniversite ve Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un;

- 1. maddesiyle, 4.1.1961 günlü, 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun'un 5. maddesinin değiştirilen dördüncü fıkrasının; - 3. maddesiyle, 4.11.1981 günlü, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun değiştirilen 36. maddesinin birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarının; - 4. maddesiyle, 2547 sayılı Yasa'nın 38. maddesinin değiştirilen birinci fıkrası ile eklenen ikinci fıkrasının son tümcelerinin; - 5. maddesiyle, 2547 sayılı Yasa'nın değiştirilen 58. maddesinin (h) fıkrasının; - 6. maddesiyle, 2547 sayılı Yasa'ya eklenen Geçici Madde 57'nin "Bu süre içerisinde talepte bulunmayanlar istifa etmiş sayılır." biçimindeki son tümcesinin; - 7. maddesiyle, 11.4.1928 günlü, 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 12. maddesinin değiştirilen ikinci fıkrasının birinci tümcesinde yer alan "... aşağıdaki bentlerden yalnızca birindeki ..." ibaresi ile aynı maddenin üçüncü fıkrasının "Sözleşmeli statüde olanlar da dahil olmak üzere mahalli idareler ile kurum tabipliklerinde çalışan ve döner sermaye ek ödemesi almayan tabipler işyeri hekimliği yapabilir." biçimindeki dördüncü tümcesinin; - 8. maddesiyle, 1219 sayılı Yasa'ya eklenen Ek Madde 12'nin birinci fıkrasının son tümcesinde yer alan "...yarısı kendileri tarafından, diğer yarısı ..." ibaresi ile dördüncü fıkrasının birinci tümcesinde yer alan "... yarısı kendileri tarafından, yarısı" ibaresinin; - 9. maddesiyle, 19.4.1937 günlü, 3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun'a eklenen Ek Madde 1'in; - 12. maddesiyle, 27.7.1967 günlü, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri

Personel Kanunu'nun ek 17. maddesinin (C) fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen (Ç) fıkrasının birinci paragrafında yer alan "... geçmemek üzere ..." ibaresi ile ikinci ve üçüncü paragraflarının; - 13. maddesiyle, 926 sayılı Yasa'ya eklenen Ek Madde 26'nın; - 20. maddesinin (b) bendinde yer alan "...ve (d)..." ibaresinin,

Anayasa'nın 2., 5., 6., 7., 10., 13., 17 18., 27., 48., 49., 50., 55., 56., 60., 70., 90., 128., 130., 131., 132., ve 135. maddelerine aykırılığı savıyla iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN İNCELENMESİ

Yürürlüğün durdurulması istemini de içeren dava dilekçesi ve ekleri, bu konudaki yürürlüğü durdurma ve esas inceleme raporu ile ekleri, iptali istenilen kurallar, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile öteki yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

21.1.2010 günlü, 5947 sayılı Üniversite ve Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un:

1- 7. maddesiyle, 11.4.1928 günlü, 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 12. maddesinin değiştirilen ikinci fıkrasının birinci tümcesinde yer alan " bentlerden yalnızca birindeki ..." ibaresi, 16.7.2010 günlü, E. 2010/29, K. 2010/90 sayılı kararla iptal edildiğinden, bu ibarenin, uygulanmasından doğacak sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların önlenmesi ve iptal kararının sonuçsuz kalmaması için kararın Resmî Gazete'de yayımlanacağı güne kadar **YÜRÜRLÜĞÜNÜN DURDURULMASINA**, Haşim KILIÇ ile Nuri NECİPOĞLU'nun karşıoyları ve **OYÇOKLUĞUYLA**,

2- 1. maddesiyle, 4.1.1961 günlü, 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun'un 5. maddesinin değiştirilen dördüncü fıkrasına ilişkin iptal hükmünün süre verilerek yürürlüğe girmesinin ertelenmesi nedeniyle bu fıkranın **YÜRÜRLÜĞÜNÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE**,

3- 3. maddesiyle, 4.11.1981 günlü, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun değiştirilen 36. maddesinin ikinci fıkrasının birinci tümcesinin yürürlüğünün durdurulması isteminin, koşulları oluşmadığından **REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE**,

4- 6. maddesiyle, 2547 sayılı Yasa'ya eklenen Geçici Madde 57'nin "Bu süre içerisinde talepte bulunmayanlar istifa etmiş sayılır." biçimindeki son tümcesinin, yürürlüğünün durdurulması isteminin, koşulları oluşmadığından **REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE**,

5- 3. maddesiyle, 2547 sayılı Yasa'nın değiştirilen 36. maddesinin;

a- Birinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarına,

b- İkinci fıkrasının ikinci tümcesine,

6- 4. maddesiyle, 2547 sayılı Yasa'nın 38. maddesinin değiştirilen birinci fıkrası ile eklenen ikinci fıkrasının son tümcelerine,

7- 5. maddesiyle, 2547 sayılı Yasa'nın değiştirilen 58. maddesinin (h) fıkrasına,

8- 7. maddesiyle, 11.4.1928 günlü, 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 12. maddesinin değiştirilen;

a- İkinci fıkrasının birinci tümcesinde yer alan "... aşağıdaki ..." ibaresine,

b- Üçüncü fıkrasının "Sözleşmeli statüde olanlar da dahil olmak üzere mahalli idareler ile kurum tabipliklerinde çalışan ve döner sermaye ek ödemesi almayan tabipler işyeri hekimliği yapabilir." biçimindeki dördüncü tümcesine,

9- 8. maddesiyle, 1219 sayılı Yasa'ya eklenen Ek Madde 12'nin;

a- Birinci fıkrasının son tümcesinde yer alan "...yarısı kendileri tarafından, diğer yarısı ..." ibaresine,

b- Dördüncü fıkrasının birinci tümcesinde yer alan "... yarısı kendileri tarafından, yarısı ..." ibaresine,

10- 9. maddesiyle, 19.4.1937 günlü, 3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun'a eklenen Ek Madde 1'ine,

11- 12 maddesiyle, 27.7.1967 günlü, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun ek 17. maddesinin (C) fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen (Ç) fıkrasının;

a- Birinci paragrafında yer alan "... geçmemek üzere ..." ibaresine,

b- İkinci paragrafına,

c- Üçüncü paragrafına,

12- 13. maddesiyle, 926 sayılı Yasa'ya eklenen Ek Madde 26'sına,

13- 20. maddesinin (b) bendinde yer alan "...ve (d)..." ibaresine,

yönelik iptal istemleri, 16.7.2010 günlü, E. 2010/29, K. 2010/90 sayılı kararlar reddedildiğinden, bu madde, fıkra, bent, tümce, bölüm ve ibarelere ilişkin **YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,**

16.7.2010 gününde karar verildi.

Başkan
Haşim KILIÇ

Başkanvekili
Osman Alifeyyaz
PAKSÜT

Üye
Fulya
KANTARCIOĞLU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Şevket APALAK

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Nuri NECİPOĞLU

[R.G. 22 Temmuz 2010 – 27649]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay Kararları

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2009/18183

Karar No : 2010/2653

YARGITAY İLAMI

İncelenen Kararın

Mahkemesi : Eşme Sulh Hukuk Mahkemesi

Tarihi : 26/11/2008

Numarası : 2005/186-2008/570

Davacı : Mehmet ARAN Vek. Av. Yasal KONSOL

Davalı : Güllü Bel. Başk. Vek. Av. Ali ARIK

Dava dilekçesinde davalı tarafça 1.002,50 TL alacağın tahsili amacıyla girişilen takip nedeniyle borçlu olmadığının tesbiti istenilmiştir. Mahkemece davanın kısmen kabulü

cihetine gidilmiş, hüküm davacı vekilinin talebi üzerine kanun yararına bozulması için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından temyiz edilmiştir.

YARGITAY KARARI

Temyiz isteminin süresi içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kağıtlar okunup gereği düşünüldü.

Davacı vekili dilekçesinde; davalı tarafça müvekkili aleyhine girişilen icra takibine konu 1.002,50 TL alacak nedeniyle borçlu olmadıklarının tespiti ile icra inkâr tazminatına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece, benimsenen bilirkişi raporuna göre davanın kısmen kabulü ile davacının davalıya 1.002,50 TL borçlu olmayıp 917,09 TL borçlu olduğunun tespitine (kesin olarak) karar verilmiştir.

Borçlar Kanununun 104/son maddesi uyarınca geçmiş günler faizinin tediyesinde temerrüt sebebiyle faiz yürütülemez.

Öte yandan, gecikme zammının faiz niteliğinde olduğu Yargıtay'ın yerleşmiş görüşlerindedir (HGK. 16.6.2004 tarih 2004/19-357 E. 2004/360 K., HGK. 18.2.2004 tarih 2004/10-104 E. 2004/94 K.).

Somut olayda; davalı tarafça başlatılan takipte, alacağın takip tarihinden itibaren işleyecek faizi ile tahsili talep edilmiştir. Hükme esas alınan bilirkişi raporunda ise davacının borcunun 383,95 TL asıl alacak, 533,14 TL gecikme zammı olmak üzere toplam 917,09 TL olduğu bildirilmiştir. Buna göre mahkemece hüküm altına alınan alacak içerisinde takip tarihine kadar işlemiş gecikme zammının bulunduğu gözetilmeden, BK. 104/son maddesine aykırı olarak faize faiz yürütülmesi sonucunu doğuracak şekilde hüküm kurulması doğru görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427/6. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA, gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 22.2.2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

— • —

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2009/21450

Karar No : 2010/5045

YARGITAY İLAMI

İncelenen Kararın

Mahkemesi : Beyşehir Asliye Hukuk (Hakem Sıfatıyla) Mahkemesi

Tarihi : 16/1/2009

Numarası : 2005/412-2009/5

Davacı : Beyşehir Mal. Müd. Vek. Av. İbrahim KARPUZ

Davalı : Doğanbey Belediye Başkanlığı Vek. Av. Hüseyin ÇELİK

Dava dilekçesinde 115.100.13 TL alacak ve 120.400.67 TL işlemiş faiz olmak üzere 235.580 TL'nin masraflarla birlikte davalı taraftan tahsili istenilmiştir. Mahkemece davanın reddi cihetine gidilmiş, hükmün Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 17.12.2009 tarih ve 2009/276091 sayılı yazılılarıyla kanun yararına bozulması istenilmiştir.

YARGITAY KARARI

Temyiz isteminin süresi içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kağıtlar okunup gereği düşünüldü.

Davacı hazine vekili dilekçesinde, davalı Doğanbey Belediyesinin 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkındaki Kanununun 4. maddesi uyarınca kendisine tahsis edilen kaynak suyunun fazlasını memba suyu olarak sattığı, hakkı olmadığı halde kiraya verdiği ve haksız olarak gelir

elde ettiğini belirterek sebepsiz zenginleşen davalıdan 115.100,13 TL alacak ve 120.400,67 TL yasal faizi olmak üzere 235,580 TL alacağın davalıdan tahsilini talep etmiştir.

Mahkemece hakem sıfatıyla yapılan yargılama sonucunda davanın reddine karar verilmiştir.

Söz konusu karara karşı yapılan itiraz da kesin olarak reddedilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 17.12.2009 gün ve 2009/276091 sayılı tebliğnamesi ile HUMK'nun 427/6. maddesi gereğince kanun yararına bozması istenilmiş olmakla dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü.

167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanununun 4. maddesinin üçüncü fıkrasından "Kuyu açan kimse, bulunan suyun ancak kendi faydalı ihtiyacına yetecek miktarını kullanmaya yetkilidir (Ek.md.8/7/2003-4916/22 md). Bu miktarı aşan sular ile sulama, kullanma ve işlenerek veya doğal haliyle içme suyu olarak satılmak üzere çıkartılan yeraltı suları, hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak suları (mazbut vakıflara ait sular hariç), 2886 sayılı Kanun hükümlerine uyularak İl Özel İdarelerince kiraya verilir. Tahsil edilen kira gelirlerinden, yer altı veya kaynak suyunun çıktığı yer, köy sınırları içinde ise o yerdeki köy tüzel kişiliğine %15, belediye sınırları içinde ise ilgili belediyeye %25 oranında pay verilir" hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda davalı belediyenin davaya konu kaynak suyunu kiraya verme hakkı bulunmadığı, bu hakkın İl Özel İdaresine ait olduğu dikkate alınmak suretiyle karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı bulunması nedeniyle bozmayı gerektirmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet başsavcılığının Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427/6. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin yukarıda açıklanan nedenle kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına BOZULMASINA, gereği yapılmak üzere kararın bir örneğinin ve dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 25.3.2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

[R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay 9. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2008/25343

Karar No : 2010/16169

YARGITAY İLAMI

Mahkemesi : Ankara 10. İş Mahkemesi

Tarihi : 30/7/2007

Numarası : 2007/415-2007/477

Davacı : Orhan KARATAŞ adına Avukat Kemal ACAR

Davalı : Klavye Giyim San. ve Tic. Ltd. Şti. adına Avukat Battal Gazi BATAR

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 6.5.2008 tarih ve 2008/70073 sayılı yazısı ile davacı Orhan Karataş ile davalı Klavye Giyim San. ve Tic. Ltd. Şirketi arasındaki alacak davasına ilişkin olup, temyiz edilmeksizin kesinleşen Ankara 10. İş Mahkemesinin 30.7.2007 gün ve 2007/415 E. 2007/477 K. sayılı ilamının kanun yararına bozulması talep edilmekle;

Dava dosyası ve talep yazısı incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacı Orhan Karataş vekili tarafından Klavye Giyim Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine karşı açılan ek davada, Ankara 15. İş Mahkemesinin 2003/520 Esas sayılı dosyası üzerinden yürütülen dava sonunda kıdem tazminatı yönünden taleple bağlı kalınarak kabul ve

fazlaya ilişkin hakların saklı tutulmasına karar verildiği belirtilerek bilirkişi raporunda 252.38 YTL olarak hesaplanan kıdem tazminatından bakiye 52,38 YTL lik alacağın faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesi istenilmiştir.

Davalı vekili tarafından davanın reddi istenmiş ve karşı dava açılmıştır. Karşı davada, Ankara 15. İş Mahkemesinin 2003/520 Esas, 2007/210 Karar sayılı hükmü gereğince icra takibi yapıldığı belirtilerek, davacı Orhan Karataş'ın 21/11/2002 tarihinde işten ayrılmasından sonra 25/11/2002 tarihinde imzaladığı ibranamenin göz önünde bulundurulması suretiyle 147.473.200 YTL alacağın yasal faiziyle birlikte davacı karşı davalıdan tahsiline karar verilmesi istenilmiştir.

Mahkemece yapılan yargılama sonunda, söz konusu ibranamenin Ankara 15. İş Mahkemesinin 2003/520 Esas sayılı dosyasına da delil olarak sunulduğu, ancak Mahkeme tarafından tartışılıp değerlendirilmeye alınmadığı gerekçesiyle asıl davanın reddine, karşı davanın kabulü ile mahsup işlemi yapıldıktan sonra bakiye 84,00 YTL'nin davacı karşı davalıdan alınıp davalı-karşı davacıya verilmesine karar verildiği ve hükmün miktar itibariyle kesin olduğu anlaşılmıştır.

Kesin hükmün amacı kişiler arasındaki uyuşmazlıkların kesin bir biçimde çözümlenmesidir. Bu amacın gerçekleşmesinde, hem kişilerin hem de Devletin yararı vardır. Çünkü kişiler, aralarındaki uyuşmazlığın kesin bir biçimde sonuçlanması için dava sırasında bütün olanaklarını kullanırlar ve dava sonucunda verilecek kararlar artık, bu uyuşmazlığın sona ermesini isterler. Bu açıdan, Devletin de menfaati söz konusudur. Çünkü Devlet, mahkemelerin sınırsız bir biçimde aynı uyuşmazlık (dava) ile, sürekli ve yinelenerek meşgul edilmesini istemez.

Kesin hüküm, hem kişiler, hem de devlet için hukuksal durumda istikrar sağlar. Hukuksal güvenlik ve yargı erkine güven, kesin hüküm kurumu ile sağlanır.

Kesin hüküm ikiye ayrılır. Bunlar şekli anlamda kesin hüküm ve maddi anlamda kesin hükümdür.

Şekli anlamda kesin hüküm, sözü edilen karara karşı artık bütün olağan yasa yollarının kapandığı anlamına gelir. Şekli anlamda kesin hükmün amacı, davanın sona erdirilmesine hizmet etmektir. Bir son karar, şekli anlamda kesinleşince, yanların o davada izledikleri amaç gerçekleşmiş olur. Bazı son kararlar verildikleri anda kesindirler. (Örneğin 20.6.1996 tarihinde kabul edilen 4145 sayılı yasa gereğince HUMK. m. 427'de yapılan değişiklikle 1.1.2000 tarihinden itibaren miktar ve değeri 40.000.000.- TL. yi geçmeyen taşınır mal ve alacak davalarına ilişkin verilen son kararlar kesindir. Bu kararlara karşı herhangi bir olağan yasa yoluna başvurulamaz)

Yasa yolu açık olan bir karar, yasa yoluna başvurma süresi geçmekle de kesinleşir. Öte yandan, temyiz yolu açık olan bir karar temyiz edilip sonuçta onanmış ve karar düzeltme süresi geçirilmişse, ya da karar düzeltme istemi de reddedilmişse, veyahut yasa yoluna başvurmadan feragat edilmişse verilen hüküm şekli anlamda kesinleşir.

Bir hüküm bir kere şekli anlamda kesinleşirse, artık bu hükmü karşı, olağan yasa yollarına başvurulamaz. Bununla birlikte bir kararın maddi anlamda kesinleşmesi için öncelikle şekli anlamda kesinleşmesi gerekir.

Diğer yandan, maddi anlamda kesin hüküm, yargısal kararlara tanınan hukuksal gerçeklik niteliğidir. Maddi anlamda kesin hüküm sayesinde, mahkeme kararlarına güven duyulması ve bu kararların uygulanması, yanlar arasındaki uyuşmazlığın bütün bir gelecek için son bulması, çelişik kararlar verilmesine engel olunması, toplumsal yaşam için zorunlu olan hukuksal istikrarın sağlanması amaçlanır.

Maddi anlamda kesin hükmün koşulları HUMK. m.237 de açıklanmıştır. Bunlar; dava konularının (müddeabihlerinin), dava nedenlerinin ve yanlarının aynı olmasıdır.

Buna karşılık, birden fazla kişi aynı davayı açma yetkisine sahip iseler, bunların birinin açtığı davada verilen kararın, diğerinin açtığı davada kesin hüküm oluşturmazsa da, güçlü delil oluşturacağı belirgindir.

Kesin hüküm, yanların cüzi ve külli haleflerini (özel ya da genel ardı) bağlar. Bunun gibi kesin hüküm tüm yargısal organları da bağlar. Artık, hiçbir mahkeme aynı konuyu yeniden inceleyip, farklı yönde yeni bir karar veremez.

Yasama ve yürütme organları ile yönetim, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve yönetim, mahkeme kararları hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez. (Anayasa m. 138, IV) Dolayısıyla kesin hüküm, sonradan çıkarılan bir yasa ile değiştirilemez, ortadan kaldırılamaz. (Anayasa Mahkemesinin 2.6.1989 gün ve 1989/36-24 sayılı ilamı (R.G. 28.9.1989 gün ve 20.296 sayılı, sayfa 17 vd) 19.10.1990 gün ve 1990/3-5 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı (R.G. 22.2.1991 gün ve 20.794 sayılı sayfa: 35 vd), HGK.nun 5.6.1991 gün ve 1991/5-215 E. ve 342 K. sayılı ilamı) (Prof. Dr. Baki Kuru Hukuk Muhakemeleri Usulü Altıncı Baskı, 2001 cilt V sayfa 4980 vd.)

Kesin hüküm itirazı, davanın her aşamasında ileri sürülebilir ve mahkemece yargılamanın her aşamasında kendiliğinden dikkate alınır.

Bu bağlamda kesin delil ise, yanları ve hakimi bağlayan, bu tip delillerle kanıtlanan olayın hukuksal doğru olarak kabul edilmesi gereken delillerdir. Hakimin kesin delilleri takdir yetkisi yoktur. Bu biçimde ispatlanan hususu doğru kabul etmek zorundadır.

Hukukumuzda kesin deliller sınırlı olup bunlar, ikrar (HUMK.m.236), senet (HUMK.m.287), yemin (HUMK.m.337) ve kesin hükümdür. (HUMK.m.237) Yukarıda kesin hükmün de kesin delil oluşturabileceği açıklanmıştır. (Prof. Dr. Baki Kuru Hukuk Muhakemeleri Usulü Altıncı Baskı 2001 ciltli S: 2034 vd)

Somut uyuşmazlıkta; Ankara 15. İş Mahkemesinin 2003/520 Esas, 2007/210 Karar sayılı dosyasında kıdem tazminatına ilişkin talep kısmî bir dava olup fazlaya ilişkin haklar saklı tutulmuştur.

Kısmî dava hakkında verilen kararın kısmî dava konusu yapılan alacak kesimi için kesin hüküm teşkil ettiği şüphesizdir. Kısmî dava sonunda davalının borcunu ödemeye mahkum edilmesi veya kısmî davanın tamamen veya kısmen reddine karar verilmiş olması halinde taraflar arasındaki borç ilişkisinin varlığı veya yokluğu da tespit edilmiş olur ki, bu tespit borç ilişkisinin tümünü kapsar. Bu nedenle kısmî dava sonunda verilen ve kesinleşen kararın tespite ilişkin bölümü, sonradan açılan ek davada kesin delil oluşturur.

Kıdem tazminatına ilişkin kısmî davanın tamamının kabulüne ilişkin olan Ankara 15. İş Mahkemesinin 2003/520 Esas, 2007/210 Karar sayılı hükmü, sonrada açılan ek davada kesin delil teşkil etmektedir. Anılan hüküm ile, işçinin kıdem tazminatı isteme hakkının varlığı saptanmış ve davalı işverenin davacıya kıdem tazminatı ödemekle yükümlü olduğu tespit edilmiştir.

Kesin delil bulunan bir konuda, Mahkemece bu yönün doğruluğunun yeniden araştırılması ve inceleme konusu yapılması hukuken mümkün değildir. Ek davaya bakan mahkeme kısmı dava sonunda verilen hükmün tespite ilişkin bölümü ile bağlıdır. Kamu düzeni ile ilgili olan bu hususun resen göz önünde tutulması gerekmektedir.

Mahkemece söz konusu kesin delilin varlığına rağmen anılan ibranameye geçerlilik tanınması suretiyle yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.

SONUÇ: Bu nedenle Yargıtay C. Başsavcılığının kanun yararına bozma istemine atfen düzenlediği tebliğname yerinde görülmekle Ankara 10. İş Mahkemesinin 30.07.2007 tarih ve 2007/415-Esas, 2007/4777 Karar sayılı kararının sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA, Dosyanın gereği için Yargıtay C. Başsavcılığına TEVDİİNE, 03.06.2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 16. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2010/4127

Karar No : 2010/3784

Y.C. BAŞSAVCILIĞI NO: KYB.2010/107505

YARGITAY İLAMI

Mahkemesi : Yunak Kadastro Mahkemesi

Tarih : 22/12/2006

Numarası : 2006/696-2006/300

Davacı : Lütfi SOLAK

Davalılar : Hursunlu Köyü Muhtarlığı, Hazine

Kadastro sırasında 134 ada 2-121 parsel sayılı 15.993,42 metrekare yüzölçümündeki taşınmaz 1972 yılında 4753 sayılı Kanun uyarınca çalışan 54 numaralı Toprak Komisyonu tarafından Hazine'ye bırakılan yerlerden olduğu belirtilerek Hazine adına tespit edilmiştir. Davacı Lütfi Solak, süresi içinde özetle "çekişmeli taşınmazı, kendi adına tespit gören komşu 134 ada 48 parsel sayılı taşınmazla birlikte bütün olarak 35 yıldan beri nizasız, fasılasız ve hüsnüniyetle zilyet ve tasarrufunda bulundurduğu" iddiası ve taşınmazın adına tescili istemiyle dava açmıştır. Mahkemece yapılan yargılama sonunda davacının dava dilekçesinde dava sebep ve delillerini bildirmediği gibi çıkarılan meşruhatlı davetiyeye rağmen duruşmada hazır bulunmak suretiyle de bu eksikliği gidermediği gerekçesiyle 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 28/2. maddesi uyarınca davanın açılmamış sayılmasına, 134 ada 48 ve 134 ada 121 parsel sayılı taşınmazların tespit gibi tesciline karar verilmiş ve hüküm temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir. Davacı vekilinin başvurusu üzerine T.C. Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 26/4/2010 tarihli yazılarıyla "davacının dava dilekçesinde dava sebep ve delillerini bildirmiş olduğunun kabulü gerektiği" düşüncesiyle kanun yararına bozma yoluna başvurulması istenmiş ve T.C. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 11/5/2010 tarih ve 2010/107505 sayılı tebliğnamesi ile "davacının dava dilekçesinde, taşınmazın zilyetlik nedeniyle kazanıldığını iddia edip davasını kadastro tutanakları, keşif ve tanık beyanları ile ispat edeceğini belirttiği dikkate alındığında davacının, dava sebep ve delillerini bildirmiş kabul edilmesi gerekirken, dosyaya uygun düşmeyecek şekilde 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 28/2. maddesi uyarınca davanın açılmamış sayılmasına karar verilmesinin doğru görülmediği" düşüncesiyle H.U.M.K.'nin 427/6. maddesi uyarınca kanun yararına bozma talebinde bulunulmuştur.

Mahkemece, davacının dava dilekçesinde dava sebep ve delillerini bildirmediği gibi çıkarılan meşruhatlı davetiyeye rağmen duruşmada hazır bulunarak bu eksikliği gidermediğinden söz edilerek 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 28/2. maddesi uyarınca davanın açılmamış sayılmasına karar verilmiş ise de verilen karar dosya kapsamına uygun düşmediği gibi yerleşik Yargıtay içtihatlarına da aykırı bulunmaktadır. Davacı, dava dilekçesinde "çekişmeli taşınmazın kendi adına tespit edilen 134 ada 48 parsel sayılı taşınmaz ile birlikte bir bütün olarak 35 yıldan beri nizasız, fasılasız ve hüsnüniyetle zilyetliğinde bulundurduğu" iddiasına dayanarak 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 14. maddesinde açıklanan kazandırıcı zamanaşımı zilyetliği nedeniyle mülk edinme sebebine dayanmıştır. Yine dava dilekçesinde sübut delilleri olarak "kadastro tutanakları, keşif, tanık beyanları ve sair deliller" demek suretiyle delillerinin neler olduğu da bildirilmiştir. Bu ifade 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 28/2. maddesinde sözü edilen "deliller" için yeterli olup ayrıca tanık isimlerinin, dayanılan belgelerin ve sair tüm delillerin dava dilekçesine ekli olmasına gerek bulunmamaktadır. Kadastro Mahkemelerinde 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri

Kanunu'nun 409. maddesinin uygulama yeri bulunmadığından davacının duruşmaya katılma zorunluluğu da yoktur. Hal böyle olunca mahkemece yapılacak iş, dava konusu yapılan 134 ada 121 parsel sayılı taşınmazla ait kadastro tutanak aslı ile dava dışı 134 ada 48 parsel sayılı taşınmazla ait kadastro tutanak örneğini, her iki parseli çevreleyen kadastro tutanak örnekleri ile dayanağı belgeleri ve kadastro tutanağında sözü edilen 54 numaralı Toprak Komisyonunun çekişmeli taşınmazla ilgili tutanak ve haritaları ile tutanaklarda sözü edilen belgeleri dosya içine getirmek suretiyle dosya keşfe hazır hale getirildikten sonra davacıya, varsa tanık listesini bildirmesi ve keşif giderlerini karşılaması hususunda yöntemine uygun kesin mehillere vererek sonucuna göre inceleme ve araştırma yapıp bir karar vermektir. Mahkemece, 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 28/2. maddesi hükmü ile dosya kapsamına yanlış anlam yüklenerek yazılı olduğu şekilde karar verilmesi isabetsizdir.

Açıklanan nedenlerle, kanun yararına bozma istemi yerinde görüldüğünden kabulü ile hükmün 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 427/6. maddesi uyarınca kanun yararına BOZULMASINA, kararın onaylı bir örneğinin Resmî Gazete'de yayınlanmak üzere Adalet Bakanlığına gönderilmesine, 25/5/2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.

[R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yüksek Seçim Kurulu Kararları

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No : 452

- KARAR -

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 10/07/2010 tarihli yazıda aynen; “Yüksek Seçim Kurulunun 15/06/2010 tarihli, 381 sayılı kararına ekli “12 Eylül 2010 Pazar Günü Yapılacak Olan Anayasa Değişikliklerinin Halkoyunu Sunulmasında Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Örnek: 135/1 sayılı Genelge” nin Oy Verme Süresi başlıklı 19. maddesinde Yüksek Seçim Kurulunca başka süre belirlenmemişse saat 08.00'den 17.00'ye kadar geçecek zaman oy verme süresi olarak belirlenmiştir.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun Oy verme süresi başlıklı 89. maddesinde “Oy verme günü, saat sekizden on yediye kadar geçecek zaman, oy verme süresidir. Ancak, saat on yediye geldiği halde, sandık başında oylarını vermek üzere bekleyen seçmenler, başkan tarafından sayıldıktan sonra sıra ile oylarını kullanırlar.

Oy verme süresinin başlayış ve bitiş saatleri, sürenin korunması kaydıyla, mevsim ve bölge özellikleriyle ulaşım durumlarına göre, bütün yurttan veya gerekli görülen seçim çevrelerinde, seçim gününden en az bir hafta önce ilan edilmek koşuluyla, Yüksek Seçim Kurulunca tespit edilebilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükümler çerçevesinde, güneşin doğuş ve batış sürelerine ilişkin değerlendirmelere göre Anayasa değişikliklerinin halkoyuna sunulmasında oy verme günü olan 12 Eylül 2010 Pazar günü itibarıyla bütün Yurttan illere göre güneşin doğuş ve batış saatlerindeki farklılıklar ışığında, oy verme süresinin başlangıç ve bitiş saatlerinin, saptanması hususunda Yüksek Seçim Kurulunca gerekli kararın alınmasını takdirlerinize arz ederim.” denilmiş olmakla, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 89 uncu maddesinde belirtilen hükümler çerçevesinde, oy verme süresi Kurulumuzca incelenmiş,

güneşin doğuşuna ve batışına ilişkin değerlendirmelere göre, Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna sunulmasında oy verme günü olan 12 Eylül 2010 Pazar günü itibariyle oy verme süresinin korunmak kaydıyla bütün Yurtta illere göre güneşin doğuş ve batış saatlerindeki farklılıklar dikkate alınarak, aşağıda adları yazılı illerde oy verme süresinin başlangıç ve bitiş saatlerinin, Başkanlık teklifinde sözü edilen 89 uncu maddede belirtilen saatlerden ayrı ve farklı olarak saptanması gerekli görülmüştür.

SONUÇ: Açıklanan nedenlerle;

12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak olan Halkoylamasında;

1- Adıyaman, Ağrı, Artvin, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Kars, Malatya, Kahramanmaraş, Mardin, Muş, Ordu, Rize, Siirt, Sivas, Trabzon, Tunceli, Şanlıurfa, Van, Bayburt, Batman, Şırnak, Ardahan, Iğdır ve Kilis İllerinde oy vermenin başlangıç ve bitiş saatlerinin 07.00 - 16.00 olarak saptanmasına,

2- Yukarıda adları yazılı illerin dışında kalan diğer illerde oy vermenin başlangıç ve bitiş saatlerinin 08.00 - 17.00 olarak belirlenmesine,

3- Bu kararın duyuru olarak TRT'de ve ayrıca Resmî Gazete'de yayımlanmasına, tüm il ve ilçe seçim kurulları başkanlıkları ile İçişleri Bakanlığına ve siyasi parti genel başkanlıklarına gönderilmesine,

10/07/2010 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Ali EM	Başkanvekili Kırdar ÖZSOYLU	Üye Mehmet KILIÇ	Üye Bahadır DOĞUSOY
Üye Hüseyin EKEN	Üye M. Zeki ÇELEBİOĞLU	Üye Muharrem COŞKUN	
Üye Turan KARAKAYA	Üye Mehmet KÜRTÜL	Üye Halim AŞANER	

[R.G. 16 Temmuz 2010 – 27643]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No: 454

-KARAR-

Yüksekova İlçe Seçim Kurulu Başkanlığınca Kurulumuz Başkanlığına gönderilen 05/07/2010 tarihli ve 123 sayılı yazıda; Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarih ve 2010/365 sayılı kararına ekli Örnek 145/1 sayılı Genelgenin 7. maddenin sonuç bölümünde Gümrük kapılarında tatil günleri dahil 24 saat süre ile vatandaşların oy kullanabileceklerinin belirtildiği, bu nedenle Başkanlıklarınca İlçelerine bağlı Esendere Hudut Sınır Kapısı Gümrük Müdürlüğünden sınır kapısında mesai saatlerinin ve giriş çıkışların hangi saatler arasında olduğunun belirtilmesi yönünde istenilen yazıya cevaben, giriş çıkış ve mesai saatlerinin 7 gün 24 saat sistemi ile hizmet verildiğinin bildirildiği, anılan sınır kapısında sandık kurullarının 8'er saat vardiyeli olarak çalışması gerektiğinden, gece saatlerinde bir vardiyenin değiştirilmesinin emniyet ve güvenlik açısından büyük sıkıntılar doğuracağını, 16:00-24:00 saatleri arasında görev yapacak vardiyenin görevini 24:00-08:00 saatleri arasında görev yapacak vardiyeye devretmesinin zorluğu göz önüne alınarak ve Esendere Hudut Kapısı ile Yüksekova ilçe merkezi arasındaki mesafenin yaklaşık 40 km olduğu da dikkate alınmak

suretiyle oluşturulacak 3 sandık kurulunun 24 saat esasına göre veya her sandık kurulunun 12 saat olmak üzere 07:00-19:00 ile 19:00-07:00 saatleri arasında görev yapma imkanının bulunup bulunmadığına dair görüş istenilmiş olmakla, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununun 94/E maddesinin üçüncü fıkrasında;

“Yüksek Seçim Kurulunca tespit edilecek gümrük kapılarında, oy verme gününden önceki yetmişbeşinci gün saat 08:00’den oy verme günü saat 17:00’a kadar oy kullanılabilir. Hangi gümrük kapılarında tatil günleri dâhil 24 saat, hangilerinde daha az süreyle oy kullanılabileceğini tespitte Yüksek Seçim Kurulu yetkilidir.”

Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarihli, 2010/365 sayılı kararı ile kabul edilen 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulmasında Gümrük Kapılarında Görev Yapacak Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri İle Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin Örnek:145/I sayılı Genelgenin 7. maddesinde;

“Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen gümrük kapılarında oy verme işleminin özelliği gereği sandık kurulunun görevi oy verme süresince günün 24 saati kesintisiz devam eder.“

hükümleri yer almaktadır.

Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarihli, 2010/365 sayılı kararı ile kabul edilen 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulmasında Gümrük Kapılarında Görev Yapacak Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri İle Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin Örnek:145/I sayılı Genelgenin 7. maddesinde, gümrük kapılarında oy verme işleminin oy verme sürecince günün 24 saati kesintisiz devam edeceği öngörülmekte ise de; Yüksekova İlçe Seçim Kurulu Başkanlığının sandık kurullarının sayısının azaltılıp çalışma süresinin uzatılması istemi gerekçesi yörenin coğrafi koşulları, merkeze uzaklığı ve çalışma koşullarının zorluğu dikkate alınarak, Esendere Gümrük Sınır Kapısında kurulan sandık kurulunun istem gibi 12 saat esas alınarak görevlendirme yapılması gerektiğine karar verilmelidir.

SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle;

1- Esendere Gümrük Sınır Kapısında sandık kurullarının sayısının azaltılıp çalışma süresinin uzatılması istemi gerekçesi yörenin coğrafi koşulları, merkeze uzaklığı ve çalışma koşullarının zorluğu dikkate alınarak, Esendere Gümrük Sınır Kapısında kurulan sandık kurulunun istem gibi 12 saat esas alınarak görevlendirme yapılmasına,

2- Kararın Resmi Gazetede yayımlanmasına,

3- Karar örneğinin Yüksekova İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı ile siyasi partiler genel başkanlıklarına gönderilmesine,

10/07/2010 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Ali EM

Başkanvekili
Kırdar ÖZSOYLU

Üye
Mehmet KILIÇ

Üye
Bahadır
DOĞUSOY

Üye
Hüseyin EKEN

Üye
M. Zeki
ÇELEBİOĞLU

Üye
Muharrem
COŞKUN

Üye

Üye

Üye

[R.G. 17 Temmuz 2010 – 27644]

 [İçindekilere dön](#)

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No: 455

KARAR

Milas İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı tarafından Kurulumuz Başkanlığına gönderilen 09/07/2010 tarih, 163 sayılı yazıda; Başkanlıklarının 05/07/2010 tarih, 153 sayılı yazısı ile Başkanlığımızdan ilçeleri sınırları içerisinde bulunan havalimanının isminin Milas-Bodrum havalimanı olarak düzeltilmesinin istenildiği, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Muğla Milas Bodrum Havalimanı Başmüdürlüğüne yazdıkları 09/07/2010 tarih, 162 sayılı yazı ile, 09 Mayıs 1998 tarihli Resmi Gazetenin 2. sayfasında Bakanlar Kurulunun 98/10987 sayılı kararı ile Bodrum-Milas-Güllük havaalanının yolcu giriş-çıkış kapısı olarak tespit edildiği, bu tarihli Bakanlar Kurulu kararından sonra bir isim değişikliğine ilişkin herhangi bir karar olup olmadığı hususunun bildirilmesinin istenildiği ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Muğla Milas Bodrum Havalimanı Başmüdürlüğünün 09/07/2010 tarih, 2010/1760 sayılı yazısıyla söz konusu havalimanının Bodrum-Milas-Güllük Havaalanı yolcu giriş-çıkış kapısı olarak Bakanlar Kurulunca 27/04/1998 tarih, 98/10987 sayılı kararıyla kararlaştırıldığı ve tüm yazışmalarda Milas-Bodrum-Havalimanı ibaresini kullandıklarının bildirildiği belirtilerek, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 94/E maddesinin üçüncü fıkrasında, hangi gümrük kapılarında oy verilebileceği ve bunlardan hangilerinde tatil günleri dahil 24 saat, hangilerinde daha az süreyle oy kullanılabilceğini tespit etmeye Yüksek Seçim Kurulu yetkili kılınmıştır.

Bu yetkiye dayanılarak Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarih, 2010/365 sayılı kararı ile; Emniyet Genel Müdürlüğünün son üç yılın Temmuz – Ağustos - Eylül aylarında yurttaşların gümrük kapılarından giriş ve çıkışlarını gösterir 28/05/2010 gün ve B.05.1.EMG.0.13-2342/15200/98778 sayılı yazısına ekli istatistiki veri bilgileri ile 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan Milletvekili Genel Seçimleri ve 21 Ekim 2007 tarihinde yapılan Halkoylamasında bir kısım gümrük kapılarında kullanılan oy sayıları da göz önünde bulundurularak, yurtdışı seçmen kütüğüne kayıtlı seçmenlerin gümrük kapılarında seçime katılımını artırmak ve daha rahat oy kullanmalarını sağlamak amacıyla, 2007 yılında kurulan dokuz adet gümrük kapısına ilaveten onaltı gümrük kapısında daha sandık kurulu kurularak toplam yirmibeş gümrük kapısı aşağıda gösterildiği şekilde tespit edilmişti.

Karayolu Gümrük Kapılarının;

- Ağrı İli Doğubeyazıt İlçesinde Gürbulak,
- Artvin İli Hopa İlçesinde Sarp,
- Edirne İli Merkez İlçesinde Kapıkule,
- Edirne İli İpsala İlçesinde İpsala,
- Edirne İli Lalapaşa İlçesinde Hamzabeyli,
- Hakkari İli Yüksekova İlçesinde Esendere,
- Hatay İli Reyhanlı İlçesinde Cilvegözü,
- Hatay İli Yayladağı İlçesinde Yayladağı,
- Iğdır İli Aralık İlçesinde Dilucu,

- Kırklareli İli Merkez İlçesinde Dereköy,
- Kilis İli Merkez İlçesinde Öncüpınar,
- Mardin İli Nusaybin İlçesinde Nusaybin,
- Şanlıurfa İli Akçakale İlçesinde Akçakale,
- Şırnak İli Silopi İlçesinde Habur,
- Adana İli Seyhan İlçesinde Şakirpaşa,
- Ankara İli Çubuk İlçesinde Esenboğa,
- Antalya İli Muratpaşa İlçesinde Antalya,
- Gaziantep İli Oğuzeli İlçesinde Gaziantep,
- İstanbul İli Bakırköy İlçesinde Atatürk,
- İstanbul İli Pendik İlçesinde Sabiha Gökçen,
- İzmir İli Gaziemir İlçesinde Adnan Menderes,
- Kayseri İli Kocasinan İlçesinde Erkilet,
- Muğla İli Milas İlçesinde Bodrum,
- Muğla İli Dalaman İlçesinde Dalaman,
Deniz Limanı Gümrük Kapısının;
- Mersin İli Silifke İlçesinde Taşucu,

09/05/1998 tarihli ve 23337 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 98/10987 sayılı Bakanlar Kurulu kararında “Bodrum-Milas-Güllük Havalimanının yolcu giriş-çıkış kapısı olarak tespit edilmesi; İçişleri Bakanlığının 21/04/1998 tarihli ve 091058 sayılı yazısı üzerine, 5682 sayılı Pasaport Kanununun değişik 1 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 27/04/1998 tarihinde kararlaştırılmıştır.” denilmiştir.

Bu nedenle; Kurulumuzun 09/06/2010 tarih, 2010/365 sayılı kararında Hava Limanı Gümrük Kapıları arasında sayılan Muğla İli Milas İlçesi Bodrum Havalimanı Gümrük Kapısı şeklindeki ibarenin Muğla İli Milas İlçesi Bodrum-Milas-Güllük Hava Alanı Gümrük Kapısı olarak değiştirilmesine ve değişikliğin Resmi Gazetede ve Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunda yayım ve ilanına karar verilmesi gerekmiştir.

SONUÇ Açıklanan nedenlerle,

1- Kurulumuzun 09/06/2010 tarih, 2010/365 sayılı kararında Hava Limanı Gümrük Kapıları arasında sayılan Muğla İli Milas İlçesi Bodrum Havalimanı Gümrük Kapısı şeklindeki ibarenin Muğla İli Milas İlçesi Bodrum-Milas-Güllük Hava Alanı Gümrük Kapısı olarak değiştirilmesine,

2- Kararın Resmi Gazete’de yayımlanmasına ve ayrıca karar özetinin TRT’de bildiri olarak kamuoyuna duyurulmasına,

3- Karar örneğinin Kurulumuz İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı ile Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne ve Siyasi Partilere gönderilmesine,

10/07/2010 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Ali EM	Başkanvekili Kırdar ÖZSOYLU	Üye Mehmet KILIÇ	Üye Bahadır DOĞUSOY
Üye Hüseyin EKEN	Üye M. Zeki ÇELEBİOĞLU	Üye Muharrem COŞKUN	
Üye Turan KARAKAYA	Üye Mehmet KÜRTÜL	Üye Halim AŞANER	

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:
Karar No : 473

- K A R A R -

Silifke 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığınca Kurulumuz Başkanlığına gönderilen 08/07/2010 tarihli ve 90 sayılı yazıda; Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarih ve 2010/365 sayılı kararı ile 12 Eylül 2010 tarihinde yapılacak olan halkoylaması kapsamında Mersin İli Silifke İlçesi Taşucu Deniz Limanı Gümrük Kapısı'nda 03 Ağustos 2010-12 Eylül 2010 tarihleri arasında oy verme işlemi yapılacağı, oy verme işleminin tatil günleri dahil 24 saat süre ile yapılacağına bildirildiğini, Başkanlıklarınca Taşucu Gümrük Müdürlüğünden gümrük kapısından yolcu giriş ve çıkış saatlerinin bildirilmesi istenilmiş ve Taşucu Gümrük Müdürlüğünün 08/07/2010 tarih ve 4433 sayılı cevabi yazısı ile Taşucu Limanından yolcu giriş ve çıkışlarının hava müsaadeli olarak 10:30-14:00 saatleri arasında, Taşucu Limanından yer bakımından ayrı olarak Taşucu Gümrük Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet gösteren Taşucu Seka Limanından da feribotlarla hava müsaadeli olarak 18:00-24:00 saatleri arasında yolcu giriş ve çıkışlarının yapıldığının bildirildiğinin, Taşucu Limanında genelgeye göre 24 saat esasının uygulanıp uygulanmayacağı ve Taşucu Seka Limanında sandık kurulup kurulmayacağı, kurulması halinde burada da 24 saat esasının uygulanıp uygulanmayacağı hususunda görüş bildirilmesi istenilmiş olmakla, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 94/E maddesinin üçüncü fıkrasında;

“Yüksek Seçim Kurulunca tespit edilecek gümrük kapılarında, oy verme gününden önceki yetmişbeşinci gün saat 08:00'dan oy verme günü saat 17:00'a kadar oy kullanılabilir. Hangi gümrük kapılarında tatil günleri dâhil 24 saat, hangilerinde daha az süreyle oy kullanılabilceğini tespitte Yüksek Seçim Kurulu yetkilidir.”

Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarihli, 2010/365 sayılı kararı ile kabul edilen 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulmasında Gümrük Kapılarında Görev Yapacak Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri İle Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin Örnek:145/I sayılı Genelgenin 7. maddesinde;

“Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen gümrük kapılarında oy verme işleminin özelliği gereği sandık kurulunun görevi oy verme süresince günün 24 saati kesintisiz devam eder.”

hükümleri yer almaktadır.

Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarihli, 2010/365 sayılı kararı ile kabul edilen 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulmasında Gümrük Kapılarında Görev Yapacak Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri İle Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin Örnek:145/I sayılı Genelgenin 7. maddesinde, gümrük kapılarında oy verme işleminin oy verme sürecince günün 24 saati kesintisiz devam edeceği öngörülmekte ise de; Mersin İli Silifke İlçesi Taşucu Deniz Limanı Gümrük Kapısı'nda yolcu giriş ve çıkışlarının hava müsaadeli olarak 10:30-14:00 saatleri arasında yapıldığı, Taşucu Gümrük Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet gösteren Taşucu Seka Limanında yolcu giriş ve çıkışlarının feribotlarla hava müsaadeli olarak 18:00-24:00 saatleri arasında yapıldığının bildirilmesi nedeniyle, Taşucu Deniz Limanı Gümrük Kapısı'nda 08:00 - 17:00 saatleri arasında oy kullandırılmasına,

Taşıucu Gümrük Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet gösteren Taşıucu Seka Limanında Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarihli ve 2010/365 sayılı kararında yer almadığından oy kullandırılma işlemi yapılmamasına,
karar verilmelidir.

S O N U Ç :

Açıklanan nedenlerle;

1- Taşıucu Deniz Limanı Gümrük Kapısı'nda 08:00-17:00 saatleri arasında oy kullandırılmasına,

2- Taşıucu Gümrük Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet gösteren Taşıucu Seka Limanında Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarihli ve 2010/365 sayılı kararında yer almadığından oy kullandırılma işlemi yapılmamasına,

3- Kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasına,

4- Karar örneğinin Silifke İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı ile siyasi partiler genel başkanlıklarına, Dışişleri Bakanlığına, Ulaştırma Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, Mersin Valiliğine, Silifke Kaymakamlığına ve Kurulumuz İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı ile Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne gönderilmesine,
14/07/2010 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Ali EM

Başkanvekili
Kırdar ÖZSOYLU

Üye
Mehmet KILIÇ

Üye
Bahadır
DOĞUSOY

Üye
Hüseyin EKEN

Üye
M. Zeki ÇELEBİOĞLU

Üye
Muharrem COŞKUN

[R.G. 18 Temmuz 2010 – 27645]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No : 483

- K A R A R -

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 16/07/2010 tarihli, C.05.0.İMİ.0.88 sayılı yazıda aynen; “Kurulumuzun 10/07/2010 tarihli, 456 sayılı kararı ile; Kars İli Akyaka İlçesi Belediye Meclisi Üyeliği seçiminin 2972 sayılı Kanununun 29. maddesi uyarınca ilan tarihinden sonra gelen 60. günü takip eden ilk Pazar günü yapılmasına karar verilmiştir.

10/07/2010 tarihli, 2010/456 sayılı kararımız gereği, Akyaka İlçesi Belediye Meclisi Üyeliği seçimi için Akyaka İlçe Seçim Kurulunca, seçim takvimi hazırlanmış olup, 12 Eylül 2010 Pazar seçim günü olarak belirlenmiş ve uygulamaya konularak hazırlanan takvimde, bu seçimlere katılabilecek siyasi partilerin tespit ve ilanına yer verilmiştir.

2972 sayılı Kanunda özel hüküm bulunmadığından, seçimlere katılabilecek siyasi partilerin tespit ve ilanında, 298 ve 2820 sayılı Kanunların ilgili hükümleri uygulanmaktadır.

12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak olan Kars İli Akyaka İlçesi Belediye Meclisi Üyeliği seçimlerine katılabilecek siyasi partilerin tespiti konusunda gerekli kararın alınmasına takdirlerinize arz ederim.” denilmiş olmakla, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Seçime katılabilecek siyasi partileri saptama ve ilan etme görev ve yetkisi 298 ve 2820 sayılı Yasalara göre Kurulumuza ait bulunduğundan, 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak

olan Kars İli Akyaka İlçesi Belediye Meclisi Üyeliği seçimine katılabilecek siyasi partilerin araştırılıp saptanması gerekmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 14/07/2010 günlü, A.01.0.GNS.0.10.00.02-25012/51621 sayılı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 15/07/2010 günlü, 637 muhabere numarasında kayıtlı CD'nin incelenmesi sonucunda;

1- a) 298 sayılı Yasanın 14 üncü maddesinin 11 inci bendi ile 2820 sayılı Yasanın 20. ve 36 ncı maddelerine göre, illerin en az yarısında oy verme günü olan 12 Eylül 2010 gününden en az altı ay öncesi (12/03/2010 tarihi), itibariyle teşkilat kurmuş ve ilk büyük kongrelerini yapmış olan siyasi partilerin;

1- Adalet ve Kalkınma Partisi, 2- Bağımsız Türkiye Partisi, 3- Barış ve Demokrasi Partisi, 4- Büyük Birlik Partisi, 5- Cumhuriyet Halk Partisi, 6- Demokrat Parti, 7- Demokratik Sol Parti, 8- Emek Partisi, 9- Eşitlik ve Demokrasi Partisi , 10- Genç Parti, 11- Hak ve Eşitlik Partisi, 12-Hak ve Özgürlükler Partisi, 13- Halkın Yükselişi Partisi, 14- İşçi Partisi, 15- Liberal Demokrat Parti, 16- Millet Partisi 17- Milliyetçi Hareket Partisi, 18- Özgürlük ve Dayanışma Partisi, 19- Saadet Partisi, 20- Türkiye Komünist Partisi, 21- Türkiye Partisi olduğu,

b) Diğer partilerin ise genel kongre veya teşkilatlanma koşulunu yerine getiremedikleri dolayısıyla 298 sayılı Yasanın 14 üncü maddesinin 11 inci bendinde öngörülen nitelikleri kazanamadıkları,

saptanmıştır.

2- Ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu olan partilerin; 1- Adalet ve Kalkınma Partisi, 2- Cumhuriyet Halk Partisi, 3- Milliyetçi Hareket Partisi, 4- Barış ve Demokrasi Partisi olduğu belirlenmiştir.

S O N U Ç:

Açıklanan nedenlerle;

1- 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 14 üncü maddesinin 11 inci bendine göre; Kars İli Akyaka İlçesi Belediye Meclisi Üyeliği seçimine katılacak olan siyasi partilerin;

1- Adalet ve Kalkınma Partisi, 2- Bağımsız Türkiye Partisi, 3- Barış ve Demokrasi Partisi, 4- Büyük Birlik Partisi, 5- Cumhuriyet Halk Partisi, 6- Demokrat Parti, 7- Demokratik Sol Parti, 8- Emek Partisi, 9- Eşitlik ve Demokrasi Partisi , 10- Genç Parti, 11- Hak ve Eşitlik Partisi, 12- Hak ve Özgürlükler Partisi, 13- Halkın Yükselişi Partisi, 14- İşçi Partisi, 15- Liberal Demokrat Parti, 16- Millet Partisi, 17- Milliyetçi Hareket Partisi, 18- Özgürlük ve Dayanışma Partisi, 19- Saadet Partisi, 20- Türkiye Komünist Partisi, 21- Türkiye Partisi olduğuna,

2- Kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasına,

3- Karar özetinin Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu aracılığıyla 20/07/2010 günü duyuru olarak yayımlanmasına,

4- Karar örneğinin seçime katılabilecek tüm siyasi partilerin genel başkanlıkları ile Kars İl Seçim Kurulu Başkanlığına, Akyaka İlçe Seçim Kurulu Başkanlığına ve bilgi için İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı ile Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne gönderilmesine,

17/07/2010 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan

Ali EM

Başkanvekili

Kırdar ÖZSOYLU

Üye

Mehmet KILIÇ

Üye

Bahadır
DOĞUSOY

Üye

Hüseyin EKEN

Üye

M. Zeki ÇELEBİOĞLU

Üye

Muharrem COŞKUN

Üye
Turan KARAKAYA

Üye
Mehmet KÜRTÜL

Üye
Nilgün İPEK

[R.G. 18 Temmuz 2010 – 27645]

 İçindekilere dön

Yönetmelik

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ziraat Mühendisleri Odasından:
**TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ ZİRAAT
MÜHENDİSLERİ ODASI BİLİRKİŞİLİK YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu kapsamında ve kamu kurum ve kuruluşları, mahkemeler ile tüzel kişilerin talepleri üzerine bilirkişilik, eksperlik, hakemlik ve teknik müşavirlik hizmetlerinde görev alacak Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ziraat Mühendisleri Odası üyesi bilirkişilerin, seçimi, nitelikleri, ücretlerinin belirlenmesi, bilirkişilik görevinin sona ermesi, bilirkişilerin çalışma esaslarının belirlenmesi ile bilirkişilik hizmetinin bilimsel, teknik ve etik kurallara göre aksatılmadan yapılmasının sağlanması için işbirliği ve eşgüdümün geliştirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, bilirkişilik görevi yapacak Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ziraat Mühendisleri Odasına üye mühendisleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 39 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Birlik (TMMOB): Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini,
- Bilirkişi: Oda'ya kayıtlı ve bilirkişi yetki belgesine sahip üyeyi,
- Bilirkişilik hizmeti: Bilimsel, teknik ve ekonomik açılardan, yerinde ve/veya dosya üzerinde gereken incelemeler yapılarak, kıymet ve fiyat takdiri, nitelik, kusur ve durum saptanması için rapor düzenlenmesi ile gereken hallerde bunların dışındaki belirleme ve saptamaların yapılmasını,
- Bilirkişi Yetki Belgesi: Oda tarafından düzenlenen bilirkişi meslek içi eğitimini başarıyla tamamlayanlara verilen belgeyi,
- Oda: TMMOB Ziraat Mühendisleri Odasını,
- OYK: Oda Yönetim Kurulunu,
- Şube: TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası şubesini,
- Temsilcilik: TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası il temsilciliklerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilirkişilere İlişkin Hükümler

Bilirkişilerde aranacak nitelikler

MADDE 5 – (1) Bilirkişilerde aşağıdaki nitelikler aranır:

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,

- b) Medeni haklarını kullanma ehliyetine sahip olmak,
 - c) En az üç yıl mesleki deneyim ve Oda üyeliği geçmişine sahip olmak,
 - ç) Odadan disiplin cezası almamış olmak,
 - d) Zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kızartıcı, şeref ve haysiyeti kırıcı suçlardan yahut ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak,
 - e) Oda tarafından düzenlenen bilirkişi meslek içi eğitimini başarıyla tamamlayarak, Bilirkişi Yetki Belgesi almış olmak,
 - f) Odaya aidat borcu veya bilirkişilik ücreti Oda payı borcu bulunmamak.
- (2) Kamulaştırma bilirkişiliği yapacak olanlarda yukarıda sayılan koşullara ek olarak başvurularda ilde ikamet etme şartı aranır.

Bilirkişisi olmayı engelleyen özel durumlar

MADDE 6 – (1) Aşağıdaki nitelikleri üzerinde taşıyanlar, kamulaştırma bilirkişisi olamazlar.

- a) Oda Yönetim Kurulu, Onur Kurulu ve Denetleme Kurulu üyesi olanlar,
- b) TMMOB Yönetim Kurulu, Yüksek Onur Kurulu ve Denetleme Kurulu üyesi olanlar,
- c) Şube yönetim kurulu üyesi olanlar,
- ç) İl temsilcisi, temsilci yardımcısı ve yürütme kurulu üyesi olanlar,
- d) Başvurunun yapıldığı yıl kamulaştırma veya mülk bilirkişisi olanlar,
- e) Gerçekleştirdiği kamulaştırma bilirkişiliği hizmetleri sırasında, yaptığı bildirim ile resmi kurum ve kuruluşlardan alınan bildirim arasında, kendi bildirimini lehine fark olduğu Oda tarafından saptananlar,

f) İş bu Yönetmeliğin 15 inci maddesi hükmü kapsamında en az beş yıl yeniden seçilmemek üzere bilirkişilikten çıkarılanlar.

(2) Nitelikleri yönünden uygun ve bilirkişi olmayı engelleyen özel durumları olmayan üyelere ait başvuru sayısının yasal olarak olması gereken asgari sayıdan az olması durumunda,

a) Bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentlerindeki kısıtlar dikkate alınmaz,

b) Bir ilde kamulaştırma bilirkişiliği için yapılan başvuru sayısının ya da başvuru yapanlardan nitelikleri uygun olanların sayısının o il için belirlenmesi gereken asgari sayıdan az olması durumunda, o ilde oturan ve başvuru yapmamış üyelere bilirkişi olma koşullarını taşıyanlar, Şube ve Temsilciliklerin de görüşü alınarak, OYK tarafından re'sen atanabilir.

Bilirkişilik başvuruları

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen niteliklere sahip ve bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde sayılan bilirkişisi olmayı engelleyici durumu bulunmayanlar bilirkişilik için başvuruda bulunabilirler. Başvurularda bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi dikkate alınmaz.

(2) Kamulaştırma bilirkişiliği başvuruları 1 Ağustos ile 15 Ekim tarihleri arasında Oda internet sayfasında belirtilen başvuru sistemi üzerinden yapılır. Bu tarihlerden sonraki başvurular dikkate alınmaz.

Bilirkişi seçiminde yetki

MADDE 8 – (1) OYK, 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanununun 15 inci maddesi gereğince kamulaştırma davalarında görevlendirilecek bilirkişiler ile mahkeme ve diğer kamu kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılacak talep üzerine görevlendirilecek bilirkişileri bu Yönetmelik hükümlerine göre seçer. OYK bu yetkisini kullanırken, şube ve temsilcilik görüşlerini, kendi görev alanları ile sınırlı olmak üzere dikkate alır.

Bilirkişilerin seçimi

MADDE 9 – (1) Kamulaştırma bilirkişisi olmak üzere başvuruda bulunan bilirkişi adayları, 100 puan üzerinden yapılacak bir değerlendirme ile seçilirler.

(2) 100 puanın;

a) 10'u Oda üyelik tarihine, 50'si ise son on yılda, yapılan bilirkişilik durumuna bağlı olarak hesaplanır. Bu puanlara ilişkin hesaplama, Ek-1'deki esaslar doğrultusunda yapılır.

b) Geriye kalan 40 puanın 25'i temsilcilik/şube tarafından, 15'i ise Genel Merkez tarafından; üyelerin bölüm ve uzmanlık dalları, kurum ve kuruluşlar arasındaki dağılım, daha önce bilirkişilik yapanların Oda kurallarına uyup uymadıkları, bilirkişiler arasındaki iletişim ve dayanışmaya gerekli özeni gösterip göstermedikleri, Oda çalışmalarına olan katkıları gibi konular dikkate alınarak yapılan puanlama ile belirlenir. Şube örgütlenmesi bulunmayan Ankara ili için, 40 puanın tamamına ilişkin değerlendirme Genel Merkezce yapılır.

(3) Şube ve temsilcilikler, OYK'ca uygun görülmesi halinde, illerinin ve kayıtlı üyelerinin özelliklerini dikkate alarak, bilirkişi olacakların seçimine ilişkin illeri ile sınırlı ek kısıtlamalar getirebilir.

Bilirkişilerin çalışma ilkeleri ve sorumlulukları

MADDE 10 – (1) Bilirkişiler, bilim ve tekniğin gereklerini yerine getirmek, yürürlükteki mevzuata uymak, meslektaşlarıyla ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak, mesleki davranış ve meslek etik ilkelerine uymakla yükümlüdürler.

(2) Kamulaştırma bilirkişisi olarak seçilenler, bilirkişilik hizmetinin kamu yararı doğrultusunda, bilimsel, teknik ve etik kurallara göre aksatılmaksızın yapılmasına yönelik işbirliği ve eşgüdümün geliştirilmesi amacıyla müştereken imzaladıkları bir protokol dâhilinde görev yaparlar.

(3) Bilirkişilik yapan meslek mensubu hazırladığı rapora kimlik bilgilerinin yanında Oda sicil numarasını da yazmakla yükümlüdür.

Bilirkişilerin tarafsızlığı

MADDE 11 – (1) Bilirkişilerin görevlerini tam bir tarafsızlık içinde yapmaları esastır.

(2) Uyuşmazlığın tarafları ve bunların usul ve furuu, karı-koca, üçüncü derece dâhil kan ve kayın hısımları ve mal sahipleri ile menfaat ortaklığı olanlar bilirkişilik görevi üstlenemezler. Belirtilen nedenlerden dolayı bilirkişilik yapamayacak olan meslek mensubu durumu Odaya bildirmek zorundadır.

Bilgi verme yükümlülüğü

MADDE 12 – (1) Bilirkişiler, yaptıkları bilirkişilik hizmeti ile ilgili olarak Oda tarafından istenildiği takdirde hazırladıkları raporun bir kopyasını ve her türlü bilgiyi yazılı olarak vermekle yükümlüdürler. Oda, bilirkişilerden aldığı raporlar hakkında üçüncü kişilere bilgi aktaramaz.

Bilirkişilik ücreti

MADDE 13 – (1) Bilirkişilik ücreti, TMMOB tarafından her yıl düzenlenerek yayımlanan asgari ücret tarifesinde gösterilen ücretten daha az olamaz.

Oda payı ödentileri

MADDE 14 – (1) Bilirkişi seçilen üyeler, her türlü bilirkişilik hizmetlerinden dolayı edindikleri bilirkişilik ücretlerinin ayrıntılı dökümünü Adalet Bakanlığının Ulusal Yargı Ağı Projesinden (UYAP) haziran ve aralık aylarında olmak üzere yılda iki dönem halinde almak, şube ve temsilcilikler aracılığı ile Oda'ya bildirmek ve yine bu dönemlere ilişkin brüt bilirkişi ücretlerinin %10 u oranındaki Oda payını ödemekle yükümlüdürler.

(2) Belirtilen dönemlerde bildirimde bulunmayan veya Oda paylarını ödemeyen üyeler bilirkişi listelerinden çıkarılır ve ödemedikleri oda paylarının tahsili için yasal işlem başlatılır.

Bilirkişilerin görevden alınması

MADDE 15 – (1) Oda tarafından görevlendirilen bilirkişiler aşağıda sayılan durumlarda, İl temsilciliklerinin veya Şubelerin gerekçeli önerisi üzerine veya doğrudan doğruya OYK kararı ile görevden alınır.

- a) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen niteliklerin bulunmadığının veya kaybedildiğinin tespit edilmesi halinde,
- b) Oda organları tarafından bilirkişilikle bağdaşmayan tutum ve davranışlarda bulunulduğunun tespiti halinde,
- c) Bilirkişilik görevinin yerine getirilmesinde kusurlu davranıldığı tespit edildiğinde,
- ç) Bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklere uyulmadığının tespiti halinde,
- d) Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin 1 inci fıkrasında belirtilen kamulaştırma bilirkişisi olmayı engelleyen özel durumların ortaya çıkması halinde.

(2) Yukarıda sayılan nedenlerle görev alan bilirkişiler beş yıl süre ile bilirkişilik görevi yapamazlar.

Kamulaştırma davalarında bilirkişilik

MADDE 16 – (1) Oda tarafından kamulaştırma davalarında bilirkişi olarak görev alacak üyelerin belirlenmesi ve listelerin hazırlanmasında, 24/11/2006 tarihli ve 26356 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamulaştırma Davalarında Bilirkişi Olarak Görev Yapacakların Nitelikleri ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümler uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilirkişi Belgelendirme Kurulu, Eğitim ve Bilirkişi Yetki Belgesi

Bilirkişi belgelendirme kurulu

MADDE 17 – (1) Bilirkişi belgelendirme kurulu, bilirkişilik alanında OYK’nın karar alma sürecini hazırlayan, bu Yönetmelikle ilgili düzenlemeler hakkında OYK’ya görüş ve öneriler sunan, eğitimlerin hazırlıklarını, gerçekleştirilmesini ve değerlendirmesini yapan, OYK kararı ile oluşturulan süreli bir kuruldur.

(2) Kurul, OYK kararı ile bir OYK üyesinin başkanlığında bilirkişi yetki belgesi alma koşullarına sahip Oda üyeleri arasından iki yıllık çalışma dönemi için belirlenen yedi üyeden oluşur. Kurul Odanın yazılı çağrısı ile toplanır. Kurulda kararlar oy çokluğuyla alınır. Kurul üyesinin kuruldan ayrılması durumunda OYK bir ay içerisinde yeni üyenin atamasını yapar.

(3) Kurul oluşumunda üniversitelerden temsilcilerin de yer alması gözetilir.

Belgelendirme kurulunun görevleri

MADDE 18 – (1) Belgelendirme Kurulunun görevleri şunlardır;

- a) Gerekli durumlarda, bilirkişilik alanındaki meslek içi eğitimleri, üniversitelerin işbirliği ve katkısıyla programlamak ve bu programlara ilişkin esasları belirleyerek OYK’ya öneride bulunmak,
- b) Bilirkişilik belgelendirme sürecinde oluşabilecek itirazları değerlendirmek ve OYK’ya görüş bildirmek,
- c) Belgelendirme çalışmalarına ilişkin önerileri almak, değerlendirmek, geliştirmek, ilgili mevzuatın geliştirilmesine yönelik katkıda bulunmak.

Eğitim

MADDE 19 – (1) Bilirkişilik için başvuruda bulunanlardan, Bilirkişi Yetki Belgesine sahip olmayanlar, Oda tarafından düzenlenecek olan Bilirkişi Meslek İçi Eğitimine katılmak ve başarıyla tamamlayarak Bilirkişi Yetki Belgesi almak zorundadır.

(2) Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerine, kamulaştırma bilirkişiliği talebi olmayan, ancak Bilirkişi Yetki Belgesi almak isteyenlerin, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin (f) bendi dışındaki koşulları taşımaları, eğitimi düzenleyecek Genel Merkez, şube veya temsilciliğe eğitim tarihinden önceki bir tarihte başvurmaları halinde katılabilirler. Bilirkişi adaylarının, ikametleri dışındaki başka bir ilde düzenlenen Bilirkişi Meslek İçi Eğitimine katılmaları mümkündür.

(3) Bilirkişi Meslek İçi Eğitimi, Bilirkişi Yetki Belgesi verilmesi, yenileme, eğitim ile sicil işleri ve benzeri işlemler Oda tarafından ücret karşılığı yerine getirilir. Ücrete ilişkin esaslar OYK’ca illerin durumları ve bilirkişilik talepleri dikkate alınarak belirlenir ve duyurulur.

(4) İhtiyaç duyulması halinde yılın çeşitli dönemlerinde bilirkişi eğitimleri düzenlenebilir. Eğitim tarihlerinin belirlenmesinde, Bilirkişi Yetki Belgesi bulunmayan başvuru sahiplerinin durumu dikkate alınarak, bilirkişilik başvurularının tamamlanması esas alınır.

(5) Bilirkişi eğitimleri kamulaştırma bilirkişiliği dışındaki bilirkişilik, eksperlik, hakemlik, teknik müşavirlik gibi Oda disiplinleri ile ilgili bilimsel ve teknik konuları kapsayacak şekilde düzenlenebilir.

Bilirkişi yetki belgesi

MADDE 20 – (1) Bilirkişi Yetki Belgesi, Oda tarafından düzenlenen bilirkişi meslek içi eğitimini başarıyla tamamlayanlara verilir.

Bilirkişi yetki belgesinin geçerliliği ve süresi

MADDE 21 – (1) Bilirkişilik yetki belgesinin geçerlilik süresi alındığı tarihten itibaren beş yıldır. Bilirkişi yetki belgesinin bilirkişilik hizmetinin verileceği yıl Oda tarafından onaylanması zorunludur.

Bilirkişi yetki belgesinin iptali

MADDE 22 – (1) Bilirkişi Yetki Belgesi aşağıdaki durumların tespiti halinde OYK tarafından iptal edilir.

- Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen niteliklerin kaybedilmesi halinde,
- Oda organları tarafından bilirkişilikle bağdaşmayan tutum ve davranışlarda bulunulduğunun tespiti halinde,
- Bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklere uyulmadığının tespiti halinde.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Mevcut bilirkişi belgelerinin geçerliliği

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce alınmış olan Bilirkişi Yetki Belgeleri 31 Aralık 2014 tarihine kadar geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ziraat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu yürütür.

EK-1

ODA ÜYELİK TARİHİ VE BİLİRKİŞİLİK DURUMUNA BAĞLI OLARAK PUAN HESAPLAMASI

1- Üye Sicil Numarasından Puan Hesaplanması

Sicil Numarası Puanı: (1/Üye Sicil Numarası) x 200000

Çıkan puanın 10'dan fazla olması durumunda, 10 olarak kabul edilir.

2- Son On Yılda Yapılan Bilirkişiliğe Göre Puan Hesaplanması

a) 50 puandan son on yılda, içinde bulunulan yıl dâhil, hangi yıllarda bilirkişilik yapıldı ise aşağıdaki çizelgede o yıla denk gelen puanların toplamı düşülür.

Kaç Yıl Önce	1 Yıl	2 Yıl	3 Yıl	4 Yıl	5 Yıl	6 Yıl	7 Yıl	8 Yıl	9 Yıl	10 Yıl
Bilirkişilik Yapıldığı										
Düşülecek Puan	50	13	9	7	6	5	4	3	2	1

b) Son on yılda hiç bilirkişilik yapmamış ve Oda kayıt tarihi 10 yıldan eski olanlara 50 tam puan verilir.

c) Son on yıl içinde üye olanların puanlarının hesaplanmasında, 50 puandan, kaç yıl önce kayıt olunmuşsa, kayıt yılı dâhil, önceki yıllara ait çizelgede yer alan puan toplamı düşülür.

[R.G. 13 Temmuz 2010 – 27640]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

İnsan Hakları Mahkemesi Kararları

AKTAN/Türkiye Davası*

Başvuru No:20863/02

Strazburg

23 Eylül 2008

İKİNCİ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan (20863/02) no'lu davanın nedeni T.C. vatandaşı Sakine Aktan'ın (başvuran), Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 20 Ocak 2002 tarihinde Temel İnsan Hakları ve Özgürlüklerini güvence altına alan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurudur.

Başvuran, İstanbul Barosu avukatlarından Ö. Kılıç tarafından temsil edilmektedir.

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Gazeteci olan başvuran, 1973 doğumludur ve Zürih'te ikamet etmektedir.

Özgür Bakış isimli günlük gazetenin 27 Aralık 1999 tarihli 11. sayısında “YRK medya okulu açıyor” başlığıyla Kürdistan Gazeteciler Birliği başkanı ile yapılan röportaj yayımlanmıştır.

Türk Ceza Kanunu'nun 312/2 maddesi uyarınca suç unsuru yazının yayımlanmasıyla “sınıf, ırk ve bölge farklılığı temelinde halkı kin ve düşmanlığa teşvik ettiği gerekçesiyle” 26 Haziran 2000 tarihli bir iddianame ile İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı başvuran hakkında ceza davası açmıştır.

18 Mayıs 2001 tarihli bir kararla, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi, atılı suçlardan başvuranı suçlu bulmuş ve bir yıl sekiz ay hapis ve 100.000.000 TL (olayların meydana geldiği dönemde 90 Amerikan Doları) para cezasına çarptırmıştır. Devlet Güvenlik

Mahkemesi ihtilafli metinden hiçbir alıntı yapmamış ve metnin bütün olarak incelemesinin ardından karara varmıştır.

Başvuran, karara karşı temyiz başvurusunda bulunmuştur.

3 Eylül 2001 tarihinde başvuran ülkesini terk etmiş ve İsviçre'ye siyasi ilticada bulunmuştur.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

17 Ekim 2001 tarihli bir kararla, Yargıtay, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görüşünü önceden başvuran tarafa tebliğ etmeden davayı incelemiş ve başvuranın mahkumiyetini onamıştır.

23 Kasım 2001 tarihinde, ceza fişi başvuranın avukatına tebliğ edilmiştir.

19 Şubat 2002 tarihinde yürürlüğe giren 4744 sayılı Kanun'la Türk Ceza Kanunu'nun 312. maddesinde yapılan değişiklik nedeniyle, 18 Aralık 2003 tarihinde mahkumiyetin infazı ertelenmiştir.

25 Şubat 2004 tarihinde, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde re'sen başvuranın dosyasının yeniden açılmasının ardından, başvuran hakkında aynı mahkumiyet kararı alınmıştır.

1 Haziran 2005 tarihinde, Yeni Türk Ceza Kanunu yürürlüğe girmiştir.

6 Haziran 2005 tarihinde, Yargıtay, kararı bozmuş ve başvuranın hukuki durumunun Yeni Türk Ceza Kanununun hükümleri uyarınca yeniden incelenmesi talebinde bulunmuş, dosyayı İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'ne nakletmiştir.

15 Temmuz 2005 tarihinde, İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi, yetkisizlik kararı vererek dosyayı Beyoğlu Asliye Hukuk Mahkemesi'ne göndermiştir.

20 Eylül 2006 tarihinde, yetkili mahkeme olmadığına kanaat getiren Beyoğlu Asliye Hukuk Mahkemesi, Yargıtay'dan, dosyayı yeniden incelemekle yükümlü mahkemenin Yargıtay tarafından belirlenmesini talep etmiştir.

5 Aralık 2006 tarihinde, Yargıtay, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nin yetkisizlik kararını bozmuştur.

31 Ağustos 2007 tarihinde, Ağır Ceza Mahkemesi, Türk Ceza Kanunu'nun yeni hükümleri çerçevesinde suç unsuru bulunmadığı gerekçesi ile başvuranın beraatına karar vermiştir.

22 Ekim 2007 tarihinde, dava konusu yazının Yeni Türk Ceza Kanunu'nun 216/1 maddesini ihlal ettiğine ve "sınıf, ırk ve bölge farklılığı temelinde halkı kin ve düşmanlığa" teşvik ettiğine kanaat getiren Savcılık, sözkonusu beraat kararına itiraz etmiştir.

Yargıtay'da dava hala derdesttir.

HUKUK

I. HÜKÜMETİN ÖN İTİRAZI HAKKINDA

Hükümet, başvuranın mağdur sıfatına itiraz etmektedir. Hükümet, Yeni Türk Ceza Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra, davanın re'sen yeniden görüldüğünü ve başvuranın beraat ettiğini AİHM'nin bilgisine sunmaktadır. Ayrıca Hükümet, İsviçre'ye yerleşmek üzere başvuranın Türkiye'yi terk ettiğini belirtmektedir. Sonuç olarak, Hükümet, AİHS anlamında başvuranın mağdur sıfatını kaybettiğine kanaat getirmekte ve başvurunun kayıttan düşürülmesini talep etmektedir.

Başvuran, hapis cezası çekmemek için ülkesini terk etmek zorunda kaldığını ve Türkiye'ye dönemeyeceğinden hala yurtdışında yaşadığını ileri sürmektedir. Zira Savcılık tarafından itiraz edilmesi nedeniyle başvuran hakkındaki beraat kararı henüz kesinleşmemiştir.

AİHM, ilke olarak, başvuran lehindeki karar ya da tedbirin sadece ulusal makamlar alenen ya da esastan AİHS'nin ihlalini kabul edip daha sonra telafi ettiği sürece "mağdur" sıfatını ortadan kaldırmak için yeterli olduğunu hatırlatmaktadır (*Öztürk-Türkiye*, başvuru no: 22479/93). Mevcut davada, Yeni Türk Ceza Kanunu'nun yürürlüğe girmesinin ardından ilk derece mahkemesi tarafından 31 Ağustos 2007 tarihinde başvuran hakkında beraat kararı verildiği gerçektir. Ancak, 17 Ekim 2001 tarihinde başvuranın nihai olarak mahkum edildiğini ve iki dönem boyunca hapse girme riskiyle yaşadığını gözden uzak tutmamak uygun olacaktır: 23 Kasım 2001 tarihinden (ceza fişinin tebliğ edildiği tarih) 18 Aralık 2003 tarihine kadar (mahkumiyetin ertelendiği tarih) ve 25 Şubat 2004 tarihinden (ikinci mahkumiyet tarihi) 6 Haziran 2005 tarihine kadar (temyiz tarihi). Mahkumiyetinin ardından hapsedilme riski başvuranı siyasi mülteci olarak kabul edildiği İsviçre'ye gitmek üzere ülkesini terk etmek zorunda bırakmıştır. Ayrıca başvuran, bu süre zarfında da ülkesine dönememiştir. İnfaz edilmeyen iki mahkumiyet de dahil olmak üzere sözkonusu koşulların tamamının, yıllarca, başvuranın ifade özgürlüğü hakkını kullanmasına yönelik olarak beraat kararının ortadan kaldıramayacağı caydırıcı etkileri olmuştur (bkz, *mutatis, mutandis, Lombardo ve diğerleri-Malta*, başvuru no: 7333/06, 24 Nisan 2007, *Dupuis ve diğerleri-Fransa*, başvuru no: 1914/02, 7 Haziran 2007, *A/S Diena ve Ozolins-Letonya*, başvuru no: 16657/03, 12 Temmuz 2007 ve *Hachette Filipacchi Associés – Fransa*, başvuru no: 71111/01, 14 Haziran 2007).

Bu durumda AİHM, mevcut davada, başvuranın doğrudan ve müteaddit zarara maruz kaldığı ceza davasının sonuçlarının, sürenin uzun olması nedeniyle, tümüyle önlenemediğinden veya telafi edilemediğinden, henüz kesinleşmemiş 31 Ağustos 2007 tarihli beraat kararının, başvuranın yaşadığı durumu iyileştirecek nitelikte olmadığı kanaatindedir. AİHM, içtihadında ceza davasının sonuçlarının tamamının telafisine özel bir önem atfetmektedir ki, bu anlayışla ceza davasının ertelenmesi hallerinde bile mağduriyetin varlığını kabul etmektedir (*Yaşar Kaplan-Türkiye*, başvuru no: 56566/00, 24 Ocak 2006 ve *Aslı Güneş-Türkiye*, başvuru no: 53916/00, 13 Mayıs 2004).

Sonuç olarak, başvuranın mağdur sıfatının bulunmadığı hakkındaki Hükümet'in ön itirazının reddedilmesi uygun olacaktır. AİHM, ayrıca, başka açılardan bakıldığında da kabuledilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle başvuru kabuledilebilir niteliktedir.

II. AİHS'NİN 6/1 ve 6/3 b) MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görüşünün tebliğ edilmemesi nedeniyle Yargıtay önündeki yargılamanın savunma hakkına hanel getirdiğini iddia etmektedir. Başvurana göre AİHS'nin 6/1 ve 6/3 b) maddesi ihlal edilmiştir.

Hükümet, dosyanın yeniden açılmasının, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görüşünün tebliğ edilmemesi nedeniyle ortaya çıkan sonuçları telafi ettiğini belirtmektedir.

AİHM, başvuranın, başvurusunu sunduğunda, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görüşü tebliğ edilmeden kendisini mahkum eden ceza davasından şikayetçi olma hakkına sahip olduğunu kaydetmektedir (*Göç-Türkiye*, başvuru no: 36590/97).

AİHM, 11 Ocak 2003 tarihinde 4778 sayılı yasanın yürürlüğe girmesiyle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görüşünün özellikle sanıklara ve avukatlarına tebliğ edilmesi gerektiğini gözlemlemektedir.

Mevcut davada, başvuranın, AİHS'nin 6. maddesinin, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görüşünün tebliğ edilmemesi nedeniyle ihlal edildiğini ileri sürmesinden dolayı, dosyanın yeniden açılması, başvuranın AİHS'nin 6. maddesi kapsamında yaptığı şikayetini giderebilir (mutatis, mutandis, *Hünkar Demirel-Türkiye*, başvuru no: 11584/03, 24 Mayıs 2007 ve *Falakaoğlu-Türkiye*, başvuru no: 77365/01, 26 Nisan 2005). AİHM, ayrıca, dosyasının yeniden incelendiği ikinci ceza davası safhasında başvuranın Yargıtay başsavcısının görüşünün kendisine tebliğ edilmediği yönünde şikayeti olmadığını tespit etmektedir.

Bu durumda AİHM, ilk yargılama safhasında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görüşünün tebliğ edilmemesinden dolayı AİHS'nin 6. maddesinin ihlal edilmediğine karar vermektedir.

III. AİHS'NİN 10. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, cezai mahkumiyetinin düşünce ve ifade özgürlüğü hakkını ihlal etmesinden şikayetçidir. Bu bağlamda başvuran, AİHS'nin 9. ve 10. maddelerine atıfta bulunmaktadır. AİHM, sözkonusu şikayetlerin yalnızca AİHS'nin 10. maddesi kapsamında incelenmesi gerektiği kanaatinde dir.

AİHM, dava konusu mahkumiyet kararının, AİHS'nin 10/1 maddesinin güvence altına aldığı başvuranların ifade özgürlüğü hakkına müdahale oluşturmasının taraflar arasında ihtilafa neden olmadığını kaydetmektedir. AİHM, mahkumiyetinin getireceği sonuçlara maruz kalmamak için başvuranın ülkesini terk etmek zorunda kaldığını tespit etmektedir. Savcılık tarafından beraat kararına itiraz edilmesi nedeniyle davanın halen derdest olması sözkonusu tespiti değiştirmeye imkan tanımamaktadır. Ayrıca müdahalenin kanun tarafından öngörüldüğüne ve AİHS'nin 10/2 maddesi uyarınca kamu düzeninin korunması gibi yasal amaç güttüğüne itiraz edilmemektedir (*Yağmurdereli-Türkiye*, başvuru no: 29590/96, 4 Haziran 2002). AİHM, sözkonusu değerlendirmeyi kabul etmektedir. Uyuşmazlık sözkonusu tedbirin "demokratik bir toplumda gerekli" olup olmadığını sorusuna dayanmaktadır.

Bu bağlamda AİHM, daha önce mevcut davadakine benzer sorunları ortaya koyan davaları incelediğini ve AİHS'nin 10. maddesinin ihlal edildiği kanaatine vardığını hatırlatmaktadır (Bkz, özellikle, *Ceylan-Türkiye*, başvuru no: 23556/94; *Öztürk-Türkiye*, başvuru no: 22479/93; *İbrahim Aksoy-Türkiye*, başvuru numaraları: 28635/95, 30171/96 ve 34535/97, 10

Ekim 2000, *Karkın-Türkiye*, başvuru no: 43928/98, 23 Eylül 2003 ve *Kızılyaprak-Türkiye*, başvuru no: 27528/95, 2 Ekim 2003).

AİHM, mevcut davayı incelemiş ve Hükümet'in ikna edici hiçbir tespit ve delil sunmadığına kanaat getirmiştir. AİHM, suç unsuru sayılan makalede kullanılan terimlere ve yayımlandıkları bağlama özellikle dikkat etmiştir. Bu bağlamda, AİHM, göreceği davanın bulunduğu koşulları, özellikle terörle mücadeleye bağlı zorlukları göz önünde bulundurmıştır (Bkz, *İbrahim Aksoy; Incal-Türkiye*, 9 Haziran 1998 tarihli karar).

Dava konusu makale, Kürdistan Gazeteciler Birliği Başkanı ile yapılan bir röportajı içermekte ve Kürdistan Gazeteciler Birliği Başkanının Kürt basınında çalışan gazetecilerin baskıya maruz kaldıklarına ilişkin görüş ve eleştirilerini içermektedir. Birliğin Başkanı, röportajında, sert ifadeler içeren bir terminoloji ile "Türk basını" Öcalan'ın yakalanmasına yönelik olarak bilgisizleştirme kampanyası yapmakla suçlamıştır.

AİHM, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin 18 Mayıs 2001 ve 25 Şubat 2004 tarihlerinde, bütün olarak ele alındığında makalenin halkı kin ve düşmanlığa teşvik etmeyi amaçladığına kanaat getirerek başvuruları iki kere aynı cezalarla mahkum ettiğini tespit etmektedir. Yeni Türk Ceza Kanunu'nun yürürlüğe girmesinin ardından, başvuranın dosyası yeniden açılmıştır. Söz konusu davanın sonunda başvuran yüklenen suçlardan beraat etmiştir. Ancak, Savcılığın itirazı göz önüne alınarak, başvuran hakkındaki beraat kararı henüz kesinleşmemiştir. AİHM, önceki iki mahkumiyet kararı ile aynı gerekçelere dayanarak Savcılığın, beraat kararının bozulmasını talep ettiğini gözlemlemektedir.

AİHM, iç hukuk mercilerinin vermiş oldukları kararlardaki gerekçeleri incelemiş ve bunların tek başına başvuranın ifade özgürlüğü hakkına yapılan müdahaleyi haklı kılmaya yeterli olmadığına kanaat getirmiştir (mutatis, mutandis, *Sürek-Türkiye* (no:4), 24762/94, 8 Temmuz 1999). AİHM, söz konusu makalenin bazı bölümlerinin, özellikle de sert ifadeler içeren kısımlarının, Türk Devleti'ne ilişkin olarak negatif bir tablo çizmekte ve yazıya düşmanca bir yan anlam vermekte ise de, şiddete, direnişe başkaldırıya teşvik etmediğini ve nefret içeren bir söylemin söz konusu olmadığını gözlemlemektedir; AİHM'ye göre bu, dikkate alınacak temel unsurdur (Bkz, a contrario, *Sürek-Türkiye* (no:1), başvuru no: 26682/95 ve *Gerger-Türkiye*, başvuru no: 24919/94, 8 Temmuz 1999).

AİHM, müdahalenin orantılılığının belirlenmesinde, verilen cezanın niteliği ve ağırlığının da dikkate alınacak unsurlar olduğunu belirtmektedir.

Mevcut davada, başvuranın yinelenen mahkumiyetleri izlenen amaçlarla orantısızdır, böylece "demokratik bir toplumda gerekli" değildir. Bu durumda, AİHS'nin 10. maddesi ihlal edilmiştir.

IV. AİHS'NİN 1., 13., 17. VE 18. MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Aynı olaylar temelinde başvuran, AİHS'nin 1., 13., 17. ve 18. maddelerinin ihlal edildiğini de ileri sürmektedir.

AİHS'nin 10. maddesi kapsamında ulaştığı ihlal tespitini göz önüne alarak, AİHM, AİHS'nin 1., 13., 17. ve 18. maddeleri kapsamında yapılan şikayetlerin ayrıca incelenmesine gerek

olmadığı kanaatindedir (*Karakoyun ve Turan-Türkiye*, başvuru no: 18482/03, 11 Aralık 2007).

V. AİHS’NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Tazminat

Başvuran, herhangi bir açıklamada bulunmaksızın 5.000 Euro değerinde maddi zarara maruz kaldığını iddia etmektedir. Başvuran ayrıca, 5.000 Euro değerinde manevi tazminat talebinde bulunmaktadır.

Hükümet, sözkonusu iddialara karşı çıkmaktadır.

Maddi tazminata ilişkin olarak, AİHM, AİHS’nin 10. maddesinin ihlalden kaynaklanan zararın kesin miktarının saptanması için başvuran tarafından herhangi bir açıklamada bulunulmadığını tespit etmekte ve sözkonusu talebi reddetmektedir (*Karakoç ve diğerleri-Türkiye*, başvuru no: 27692/95, 28138/95 ve 28498/95, 15 Ekim 2002).

Manevi tazminata ilişkin olarak ise, AİHM, dava koşulları nedeniyle başvuranın belli bir sıkıntı yaşamış olabileceği kanaatindedir. AİHM, AİHS’nin 41. maddesi uyarınca hakkaniyete uygun olarak başvurana 1.500 Euro manevi tazminat ödenmesine hükmetmektedir.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran, ulusal mahkemeler ve AİHM önünde yapmış olduğu yargılama masraf ve giderleri için 3.200 Euro talep etmektedir.

Bununla birlikte, avukat tarafından sunulan avukatlık ücret tarifesi ve masraf bildirimleri dışında başvuran, avukatlık ücreti alındı makbuzu veya çeviri masraflarını gösteren makbuzlar gibi herhangi bir belge sunmamıştır.

Hükümet, sözkonusu iddialara karşı çıkmaktadır.

AİHM içtihadına göre bir başvuran, yargılama masraf ve giderlerinin geri ödemesini ancak gerçekliği, gerekliliği ve makul oranda oldukları ortaya konulduğu sürece elde edebilir. Mevcut davada, AİHM, başvuranın ulusal mahkemeler ve AİHM önünde yapmış olduğu harcamaları faturalarla belgelendirmediğini tespit etmektedir. Bu durumda AİHM, yargılama masraf ve giderleri için başvurana tazminat ödemeye gerek olmadığı kanaatindedir.

C. Gecikme faizi

Gecikme faizi Avrupa Merkez Bankası’nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı orana üç puanlık bir artış eklenerek belirlenecektir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM,

1. Oybirliğiyle, başvurunun *kabuledilebilir* olduğuna;
2. Oybirliğiyle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görüşünün tebliğ edilmemesi nedeniyle AİHS’nin 6/1 maddesinin *ihlal edilmediğine*;
3. Bire karşı altı oyla, AİHS’nin 10. maddesinin *ihlal edildiğine*;
4. Oybirliğiyle, AİHS’nin 1., 13., 17. ve 18. maddeleri kapsamında yapılan diğer şikayetlerin incelenmesine *gerek olmadığına*;
5. Bire karşı altı oyla,
 - a) AİHS’nin 44/2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, miktara yansıtılabilecek her türlü vergiden muaf tutularak ödeme tarihindeki döviz kuru

üzerinden YTL' ye çevrilmek üzere, Savunmacı Devlet tarafından başvurana 1.500 Euro (bin beş yüz Euro) manevi tazminat ödenmesine;

b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz *uygulanmasına*;

6. Oybirliğiyle, adil tatmine ilişkin diğer tüm taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AIHM'nin iç tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 23 Eylül 2008 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Mevcut karar ekinde, AIHS'nin 45. maddesinin 2. paragrafı ve İçtüzüğü'nün 74. maddesinin 2. paragrafına uygun olarak Yargıç Karakaş'ın ayrık oy görüşü bulunmaktadır.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

SERİN/Türkiye Davası*

Başvuru No:18404/04

Strazburg

18 Kasım 2008

İKİNCİ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan (18404/04) no'lu davanın nedeni (T.C. vatandaşı) Mehmet Serin'in (başvuran) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 9 Nisan 2004 tarihinde İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi - AIHS) 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurdur.

Başvuran, İzmir Barosu avukatlarından S. Çetinkaya tarafından temsil edilmektedir.

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Başvuran, 1945 doğumludur ve İzmir'de ikamet etmektedir.

12 Ekim 2002 tarihinde, komşularıyla tartışmasının ardından başvuran yakalanmış ve Kemeraltı Karakolu'nda gözaltına alınmıştır.

Aynı gün akşam başvuran, İzmir Tıp Fakültesi Hastanesi'ne sevk edilmiştir. Sağlık muayenesinden geçirilen başvuranın vücudunda çok sayıda yara ve darp izine rastlanmıştır.

13 ve 16 Ekim 2002 tarihlerinde, başvuranın eşi, başvurunu göz altına alan polis memurları hakkında Cumhuriyet Savcılığı'na şikayette bulunmuştur. Başvuranın eşi çaresiz bir şekilde, polis tarafından eşine şiddet uygulanmasını izlediğini, hakarete uğrayıp tehdit edildiğini belirtmiştir.

2 Nisan 2003 tarihinde, başvuranın yedi günlük işgöremezlik raporu olduğunu tespit eden Savcı, sekiz polis memurunu kötü muamele ve görevi kötüye kullanmakla suçlamıştır.

31 Aralık 2003 tarihinde, başvuran, İzmir İdare Mahkemesi'nde 45.000.000.000 TL değerinde maddi ve manevi tazminat davası açmıştır. Başvuran, ayrıca, muhtar tarafından düzenlenen fakirlik belgesini sunarak, ekonomik durumu nedeniyle yargılama masraflarını ödeme imkanının bulunmadığını, emekli aylığı ile yaşadığını ve kirada oturduğunu belirtmiş ve adli yardım talebinde bulunmuştur.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir. Sözkonusu tarihte, başvuranın emekli aylığının yıllık 4 517 000 000 TL, yani aylık 376 000 000 TL'ydi (yaklaşık 220 Euro).

14 Ocak 2004 tarihinde, İdare Mahkemesi, Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 465. maddesinde belirtilen adli yardım koşullarına uygun olmadığı gerekçesi ile talebini reddetmiştir. Kararın hiçbir gerekçesi bulunmamaktadır.

16 Şubat 2004 tarihinde, İdare Mahkemesi, başvuranın, 607. 880.000 TL (yaklaşık 370 Euro) değerindeki mahkeme harcının ödemesi gerektiği hususunda başvuranın avukatını bilgilendirmiştir. Mahkeme, otuz gün içerisinde ödeme yapılmadığı takdirde davanın açılmamış sayılacağını belirtmiştir.

15 Nisan 2004 tarihinde, sözkonusu ödemeyi yapamayan başvurana ikinci bir ödeme emri gönderilmiştir.

8 Haziran 2004 tarihinde, İdare Mahkemesi, mahkeme harcı yatırılmadığı cihetle davanın açılmamış sayılmasına karar vermiştir.

10 Ekim 2007 tarihinde, İzmir Asliye Ceza Mahkemesi, altı polis memurunun kötü muameleden üç yıl hapis cezasına mahkum edilmesine, sözkonusu cezanın ertelenmesine karar vermiştir. Dava, halen Yargıtay'da derdesttir.

HUKUK

I. AİHS'İNİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, yargılama masrafları ve adli yardım talebinin reddedilmesi nedeniyle davasından sorumlu idare mahkemelerine erişim imkanından yoksun bırakılmasından şikayetçidir. Başvuran, AİHS'nin 6/1 maddesinin ihlal edildiği kanısındadır.

A. Kabuledilebilirliğe ilişkin

8 Haziran 2004 tarihli İdare Mahkemesi kararına karşı başvuranın temyiz başvurusunda bulunmamış olmasından dolayı Hükümet, iç hukuk yollarının tüketilmediği kapsamındaki kabuledilemezliğe dair itirazını sunmaktadır.

Başvuran, Hükümet'in itirazına karşı çıkmaktadır.

AİHM, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 469. maddesi uyarınca, adli yardım yapılması ya da yapılmaması kararının nihai olduğunu ve temyiz konusu yapılamayacağını saptamaktadır. Dolayısıyla AİHM, başvuranın 8 Haziran 2004 tarihli karara karşı temyiz başvurusunda bulunacak durumda olmadığı kanaatindedir (Bkz, bu anlamda, *Tunç-Türkiye*, başvuru no: 20400/03, 21 Şubat 2008 ve *Ciğerhun Öner-Türkiye*, başvuru no: 33612/03, 20 Mayıs 2008). Bu durumda AİHM, Hükümet'in itirazını reddetmektedir.

AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı çerçevesinde başvurunun dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, ayrıca, başka açılardan bakıldığında da kabuledilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle başvuru kabuledilebilir niteliktedir.

B. Esas

Başvuran, mahkemenin adli yardım talebi hakkındaki kararını, ilgili maddeye atıfta bulunmakla yetinerek araştırma yapmadan ve hiçbir gerekçe göstermeden on dört gün içerisinde verdiğini iddia etmektedir. Başvuran, fakirlik belgesi ve talebinin yerindeliğine ilişkin belgeler sunduğunu da sözlerine eklemektedir.

Hükümet, başvurana adli yardım yapılması hakkındaki ret kararının iç hukuka uygun olduğunu ileri sürmektedir. Fakirliğe dair kanıt unsurlarının ve dosyada bulunan diğer unsurların incelenmesinin ardından, hakimler, adli yardım yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varmışlardır. Hükümet, hakimlerin adli yardım yapılmasına karar vermeleri yönünde bir zorunluluklarının bulunmadığını da eklemektedir.

Hükümet, başvuranın emekli maaşı olduğunu ve bir avukatı olduğuna işaret etmektedir. Hükümet, hiçbir ücret almadan bir kişiye hizmet veren her avukatın bu durumdan Baro'yu bilgilendirmesi gerektiğini, ancak mevcut davada böyle bir durumun sözkonusu olmadığını belirtmektedir. Hükümet, bu durumdan, başvuranın avukatlık ücretini ödemek için yeterli geliri olduğu, o halde mahkeme masraflarını da ödeme imkanına sahip olduğu sonucuna ulaşmaktadır. Hükümet, başvuranın yargılama masraf ve giderlerini azaltacak şekilde kısmi dava açabilme imkanının bulunduğunu da sözlerine eklemektedir.

Hükümete göre, adli yardım talebinin reddedilmesi, mahkemeye erişim hakkının özüne halel getirecek şekilde veya düzeyde başvuranın erişimini engellemiştir.

AİHM, mahkemeye erişim hakkının mutlak olmadığını ve zımnen kabul edilmiş bazı sınırlamalara tabi olabileceğini, zira erişim hakkının doğası gereği, devlet tarafından bir düzenleme gerektirdiğini hatırlatmaktadır. AİHS'nin 6/1 maddesi davacıların "medeni hak ve yükümlülüklerine" ilişkin kararlar hakkında mahkemeye erişim hakkını etkin bir biçimde güvence altına almakta ise de bu hususta kullanılacak araçların seçimini devlete bırakır. Ancak, Sözleşmeye taraf olan devletler, bu konuda belli bir takdir payına sahip olsalar da AİHS'nin gereklerine riayet edilip edilmediğine dair son karar AİHM'ye aittir (*Airey-İrlanda*, 9 Ekim 1979 tarihli karar ve *Z ve diğerleri-Birleşik Krallık*, başvuru no: 29392/95). Mahkemeye erişim hakkı, bir yargılanabilirin mahkemeye erişim hakkının özüne halel

getirecek şekilde ve düzeyde sınırlandırılmaz. Mahkemeye erişim hakkına getirilen kısıtlama, meşru bir amaç taşıdığı ve kullanılan araçlarla amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi mevcut olduğu sürece, AİHS'nin 6/1 maddesine uygun düşer (*Bellet-Fransa*, 4 Aralık 1995 tarihli karar).

Sözkonusu sınırlama mali nitelikli olabilir (*Kreuz-Polonya*, başvuru no: 28249/95). AİHM, adaletin iyi şekilde tecelli etmesi için, bir kişinin mahkemeye erişim hakkına mali kısıtlamalar getirilebileceğini hiçbir zaman göz ardı etmemiştir (*Tolstoy-Miloslavsky- Birleşik Krallık*, 13 Temmuz 1995 tarihli karar). Hukuk mahkemelerinde açılan davalar için mahkeme harcı ödenmesinin istenmesi, AİHS'nin 6/1 maddesine aykırı olarak mahkemeye erişim hakkının sınırlaması olarak kabul edilemez. Bununla birlikte, ilgilinin, mahkemeye erişim hakkından yararlanıp yararlanmadığının ve “davasının bir mahkeme tarafından görülüp görülmediğinin” belirlenmesinde, bir davanın özel koşulları ışığında değerlendirilen masrafların tutarı, kişinin ödeme gücü ve sözkonusu sınırlamanın yargılamanın hangi safhasında ortaya çıktığı gibi faktörlerin dikkate alınması gerekir. (*Kreuz, Weissman ve diğerleri- Romanya*, başvuru no: 63945/00, *Iorga-Romanya* başvuru no: 4227/02, 25 Ocak 2007).

Mevcut davada, yargılama masraflarının ödenmemesi, İdare Mahkemesi'nin davanın açılmamış sayılmasına yol açmıştır. Başvuranın ödemesi gereken yargılama masraflarının miktarı 607.880.000 TL'ydi (yaklaşık 370 Euro). Sözkonusu miktar çok yüksek gibi görünmese de aylık emekli maaşı 376.000.000 TL (yaklaşık 220 Euro) olan ve kirada oturan başvuran için yüksek bir meblağ idi. AİHS'nin amacının teorik ya da hayali hakları değil gerçek ve etkili hakları (*Artico-İtalya*, 13 Mayıs 1980) korumak olduğunu göz önüne alan AİHM, geliri yalnızca emekli aylığından ibaret olan başvuran için yargılama masraflarının başvurana aşırı yük yüklediği kanaatindedir (*Iorga*).

AİHM, adli yardım talebini reddederken, İdare Mahkemesi'nin, yoksulluk, talebin yerindeliği gibi, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 465. maddesinde belirtilen koşulların biraya gelmediği kanaatine vardığını not etmektedir.

Başvuranın durumunun belirsizliği, mahkemeye erişim hakkına yönelik olarak getirilen kısıtlamanın incelenmesinde belirleyici bir unsur oluşturmaktadır. AİHM, devletin kamu kaynaklarından sadece gerçekten ihtiyacı olan davacılara adli yardım yapmak istemesini meşru bir kaygı olarak kabul etmektedir. Bununla birlikte, AİHM, fakirlik belgesinin başvuranın maddi durumunu belirtmek için yeterli olduğu kanaatindedir. İdare mahkemesinin değerlendirme yaparken sözkonusu fakirlik belgesini göz önünde tutması gerekmektedir. Oysa mevcut davada böyle olmamıştır. Ayrıca İdare Mahkemesi, sözkonusu kararı hiçbir şekilde gerekçelendirmemiş olup, başvuranın durumunun etkili ve somut bir şekilde incelendiğinden emin olmak mümkün değildir (bu anlamda, *Ciğerhun Öner*).

AİHM, mevcut davada, adli yardım talebinin reddedilmesinin başvuranı davasının bir mahkeme tarafından görülmesi imkanından yoksun bıraktığını tespit etmektedir. Yargılamanın ilk safhasında ilk derece mahkemesinde gerçekleşen bir kısıtlama sözkonusudur.

Sözkonusu unsurlar göz önüne alındığında, AİHM, başvuranın, somut ve etkili bir şekilde idare mahkemesine erişim hakkından yararlanamadığı kanaatine varmaktadır.

Bu durumda AİHS'nin 6/1 maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 1. VE 13. MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, mahkemeye erişim imkanının engellenmesinden dolayı etkili bir başvuru imkanından yoksun bırakılmasından şikayetidir. Başvuran, AİHS'nin 13. maddesine atıfta bulunmaktadır. Aynı olaylar temelinde, başvuran, AİHS'nin 1. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

AİHM, sözkonusu şikayetlerin yukarıda incelenen şikayetle bağlantılı dolayısıyla kabuledilebilir nitelikte olduğunu belirtmektedir.

Bununla birlikte, AİHS'nin 6. maddesi kapsamındaki tespiti göz önüne alarak, AİHM, mevcut davada, ihlal edilmiş olsalar dahi sözkonusu hükümlerin ayrıca incelenmesine gerek olmadığı kanaatinde.

III. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Tazminat

Başvuran, maruz kaldığı maddi zararın 45.000 Euro olduğunu dile getirmektedir. Başvuran, idare mahkemesi önünde dile getirdiği miktarları güncel değerlerine uyarlayarak sözkonusu miktara ulaşmaktadır. Başvuran, ayrıca 30.000 Euro manevi tazminat talebinde bulunmaktadır.

Hükümet, sözkonusu iddialara karşı çıkmaktadır.

AİHM, maddi tazminat ile ilgili olarak, AİHS'nin 6/1 maddesi ile güvence altına alınan mahkemeye erişim hakkının ihlaline yönelik prensip olarak en uygun telafinin başvuranın isteği üzerine ve makul bir sürede başvuranın davasının hükme bağlanması olacağını hatırlatmaktadır (Bkz, aynı anlamda, *Mehmet ve Suna Yiğit-Türkiye*, başvuru no: 52658/99, 17 Temmuz 2007).

Manevi tazminat ile ilgili olarak, AİHM, hakkaniyete uygun olarak, başvurana 3.000 Euro ödenmesine hükmetmektedir.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran, ulusal merciler ve AİHM önünde yapmış olduğu yargılama masraf ve giderleri için 12.000 Euro talep etmektedir. Başvuran, hiçbir belge sunmamaktadır.

Hükümet, sözkonusu miktara karşı çıkmaktadır.

AİHM içtihadına göre bir başvuran yargılama masraf ve giderlerinin geri ödemesini ancak gerçekliği, gerekliliği ve makul oranda oldukları ortaya konulduğu sürece elde edebilir. Mevcut davada sahip olduğu unsurları ve yukarıda sözü edilen kriterleri göz önüne alarak AİHM, yargılama masraf ve giderleri kapsamındaki talebi reddetmektedir.

C. Gecikme faizi

Gecikme faizi Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı orana üç puanlık bir artış eklenerek belirlenecektir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun *kabuledilebilir* olduğuna;
2. AİHS'nin 6. maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. AİHS'nin 1. ve 13. maddeleri kapsamında yapılan şikayetlerin ayrıca incelenmesine *gerek olmadığına*;
4. a) AİHS'nin 44/2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, miktara yansıtılabilecek her türlü vergiden muaf tutularak ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden YTL' ye çevrilmek üzere, Savunmacı Devlet tarafından başvurana 3.000 Euro (üç bin Euro) manevi tazminat *ödenmesine*;
b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz *uygulanmasına*;
5. Adil tatmine ilişkin diğer tüm taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 18 Kasım 2008 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

ARTUN VE GÜVENER/Türkiye Davası*

Başvuru No:75510/01
Strazburg
26 Haziran 2007

OLAYLAR

Türk vatandaşları olan başvuranlar, Meral Tamer Artun ve Eren Güvener sırasıyla 1946 ve 1945 yılları doğumludurlar ve İstanbul'da ikamet etmektedirler. Meral Tamer Artun, Milliyet gazetesinde çalışan bir gazetecidir. Eren Güvener de aynı gazetenin yazı işleri müdürüdür.

A. Mevcut Dava Koşulları

Başvuran, Meral Tamer Artun tarafından yazılan 'Enkazın hoş sorumlusu kim?' ve "7.4 'lük deprem Demirel'i sarsmaz!'" başlıklı yazılar sırasıyla 20 Ağustos 1999 ve 24 Ağustos 1999 tarihlerinde Milliyet gazetesinde yayımlanmışlardır, Sözkonusu yazılar genel olarak, on binlerce vatandaşın ölümüne neden olan 17 Ağustos 1999 depreminin öncesinde ve sonrasında gerekli önlemleri almayan yetkililerin özellikle de Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in ihmeline yönelik bir eleştiri içermektedir.

16 Kasım 1999 tarihli iddianame ile Bakırköy Başsavcılığı Türk Ceza Kanunu'nun 158. maddesi uyarınca başvuranları, basın yoluyla Cumhurbaşkanı'na hakaret etmek ile suçlamıştır.

Bağcılar Asliye Ceza Mahkemesi önünde başvuranlar, suçsuz olduklarını beyan etmişlerdir. Çok partili bir toplumda üstlendikleri gazetecilik rolüne dikkat çekerek, başvuranlar, 17 Ağustos 1999 depreminin öncesinde ve sonrasında gerekli önlemlerin alınması bakımından yetkililerin ihmali hususunda çok sayıda tartışmaya neden olan kamu yararına ilişkin politik sorunları işlediklerini ileri sürmüşlerdir. Başvuranlar ayrıca, yazıların ihmalkar sorumluları belirleme ile Cumhurbaşkanı'nın ve bu kişileri eleştirmeye yönelik olduğunu ve eleştirilerin özellikle Cumhurbaşkanı'nın kişiliğinin korunması için belirlenmiş olan sınırları geçmediğini ileri sürmüşlerdir.

27 Eylül 2000 tarihli bir karar ile Asliye Ceza Mahkemesi başvuranları, Türk Ceza Kanunu'nun 158. maddesini çiğnedikleri gerekçesiyle bir yıl dört ay hapis cezasına çarptırılmıştır. Başvuran Meral Tamer Artun'un cezası ertelenmiş ve başvuran Güvener'in cezası 970.000.000 TL para cezasına çevrilmiştir. Kararın gerekçelerinde, Asliye Ağır Ceza Mahkemesi yazıların bazı bölümleri, depremde binaların sağlamlaştırılması için gerekli önlemleri almayan yetkililerin olası sorumlulukları hakkında olmuş ve böylece kamu yararını içermiş ise de diğer kısımların doğrudan Cumhurbaşkanı'nın kişiliğine yönelik olduğunu ve kabuledilebilir eleştiri sınırlarını aştığını düşünmüştür.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Asliye Ceza Mahkemesi, sözkonusu söylemlerin özellikle başvuranlara atılı suçları oluşturduğunu düşünmektedir.

Başvuranlar, temyiz yoluna başvurmuş ve sözkonusu söylemlerin ifade özgürlüğü çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğini dile getirmişlerdir.

Yargıtay, 2 Nisan 2001 tarihinde, ilk derece mahkemesi tarafından alınan kararı onamıştır.

2. Avrupa Konseyi 'nin Çalışmaları

Mevcut davada, öncelikle 12 Şubat 2004 tarihinde kabul edilen Medyadaki Politik Tartışma Özgürlüğü Üzerine Deklarasyon'a gönderme yapmak uygun olacaktır.

Bununla birlikte, Avrupa Konseyi Parlamenterler Asamblesi'nin AİHS'nin 10. maddesine uygun olarak demokratik bir toplumda ifade özgürlüğüne verdiği önemi belirten 1506(2001) ve 1589 (2003) sayılı Tavsiye kararları bulunmaktadır,

Özellikle Türkiye ile ilgili olarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanması hakkındaki 1297(2002) İlke kararında, .Asamble. özellikle Türk Ceza Kanunu'nun ve terörle mücadele yasalarının uygulanmasında ifade özgürlüğüne aşın müdahalenin de bulunduğu birtakım sorunların henüz çözülmemiş olduğunu üzülenek görmektedir.

Türkiye'nin Yükümlülüklerini ve Vaatlerini Yerine Getirmesi" 1380 (2004) ilke kararında, Asamble bir kez daha Türkiye'deki ifade özgürlüğü sorununu ele almıştır; ceza yasalarına getirilen önemli eksiklikleri göz önünde bulunduran (Terörle Mücadele Yasasının 8. maddesinin yürürlükten kaldırılması ile Türk Ceza Kanunu'nun 12, 159, 169. maddeleri ve terörle mücadele yasasının 7. maddesindeki düzenlemeler söz konusudur) Asamble, "bundan

böyle hapis cezası gerektirmeyen iftira, karalama, hakaret suçlarında da bir gelişme” beklediğini ifade etmiştir (aynı anlamda, bkz. 1381 (2004) İlke Kararı).

Özellikle, hakaret suçunun cezalandırılmaması açısından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yerleşik içtihadındaki hakarete ilişkin yasaların düzenlenmesi üzerine Bakanlar Komitesi’ne cevap” başlıklı 7 Şubat 2007 tarihli Medya ve Yeni İletişim Hizmetleri Yürütme Komitesi’nin hazırladığı raporu hatırlatmak gerekmektedir.

HUKUK AÇISINDAN

1. KABULEDİLEBİLİRLİK HAKKINDA

Başvuranlar, ulusal mahkemelerin kararlarının yeterince gerekçelendirilmemesi nedeniyle adil yargılanma hakkından yararlanamadıklarından şikayetçi olmaktadır. Başvuranlar, bu bağlamda AİHS’nin 6Ş1. maddesine atıfta bulunmaktadır.

Başvuranlar, ayrıca ihtilafı makalelerin yayımlanması nedeniyle aldıkları mahkumiyetlerin ifade özgürlüğü haklarını ihlal ettiğini ileri sürmektedirler. Başvuranlar, AİHS’nin 10. maddesine atıfta bulunmaktadır.

Hükümet, yalnızca AİHS’nin 10. maddesi kapsamındaki şikayete ilişkin olarak iç hukuk yollarının tüketilmediğini ileri sürmektedir. Hükümet, başvuranların yerel mahkemeler önünde yalnızca kendilerine yönelik suçlamaları reddetmekle yetindiklerini ve başvuranların ifade özgürlüğü haklarına yönelik ihlal iddialarını özü itibarıyla dahi gündeme getirmediğini belirtmektedir. Bu bağlamda Hükümet, Ahmet Sadık — Yunanistan Kararına (15 Kasım 1996 tarihli karar, Derleme Hükümler ve Kararlar 1996-V) göndermede bulunmaktadır

AİHM, başvuranların, sözkonusu mahkemeler önünde, dava konusu yazıların, 17 Ağustos 999 depreminin öncesinde ve sonrasında gerekli önlemlerin alınması hususunda kamu yararına ilişkin sorunlar hakkında görüşlerini yansıttıklarını ileri sürdüklerini not etmektedir. Bununla birlikte, AİHM, başvuranları temyiz başvuruları sırasında, ifade özgürlüğü haklarına açıkça göndermede bulduklarını gözlemlemektedir.

Buradan, başvuranların, AİHM önünde sundukları mevcut şikayetledni yerel mahkemeler önünde de sunmuş olduklarını düşünülmesi gerektiği sonucu çıkmaktadır.

Bu durumda AİHM, Hükümet’in itirazın, reddetmekte ve AİHS’nin 10. maddesine ilişkin şikayetin - AİHS’nin 6Ş1. maddesi kapsamında düzenlendiği gibi- AİHS’nin maddesi uyarınca açıkça dayanaktan yoksun olmadığını gözlemlemektedir. Ayrıca kabuledilemezliğe dair hiçbir gerekçe göremeyen AİHM, başvurunun kabuledilebilir olduğunu ilan etmektedir

II. ESAS HAKKINDA

A. AİHS’nin 10. maddesinin İhlal edildiği iddiasına ilişkin olarak

AİHM dava konusu mahkumiyet kararının, AİHS’nin 10Ş1. maddesinin güvence altına aldığı başvuranın ifade özgürlüğü hakkına müdahale oluşturmasının taraflar arasında ihtilaf konusu olmadığını kaydetmiştir. Üstelik müdahalenin kanun tarafından öngörüldüğüne ve 10Ş2. maddesi hakkında başkasının şöhretinin korunması gibi yasal amaç güttüğüne itiraz edilmemektedir (Birol-Güven, baş no: 44104/98 1 Mart 2005). AİHM bu değerlendirmeyi

benimsemiştir, Buna karşın uyuşmazlık, bu müdahalenin “demokratik bir toplumda gerekli olup olmadığı” sorununa dayanmaktadır.

Hükümet, dava konusu makalelerin Cumhurbaşkanı aleyhinde hakaret niteliğindeki söylemlere dayandığından, başvuranların mahkumiyetlerinin demokratik bir toplumda gerekli olduğunu belirtmektedir.

Kabuledilebilir eleştiri sınırları hususunda ise AİHM, sıradan bir kimse ile karşılaştırıldığında bu sınırların, halka mal olmuş bir kişi olarak hareket eden siyaset adamları için daha geniş olduğunu birçok kez kabul etmiştir. Siyasetçilerin fiil ve davranışları kaçınılmaz olarak ve bilinçli bir şekilde, gazetecilerin olduğu kadar vatandaşların da sıkı denetimine tabidir. Bir siyaset adamı, özellikle de kendisi eleştiriye yol açabilecek halka açık konuşmalar yaptığı cihetle daha fazla hoşgörü göstermelidir. Elbette siyaset adamının namını sadece özel hayatıyla sınırlı kalmayacak şekilde, koruma hakkı vardır. Bu korumanın şartları ile siyasi sorunların özgürce tartışılmasının getirdiği yararlar denge içinde olmalı ve bu çerçevede ifade özgürlüğüne getirilecek istisnalar için dar yorum yapılmalıdır (Bkz. özellikle, Oberschlick-Avusturya (No: 1 Temmuz 1997 tarihli karar, Deneme 1997-IV, Lingens - Avusturya. 8 Temmuz 1986 tarihli karar, Pakdemirli-Türkiye, başvuru no: 35839197 Şubat 2005).

Kuşkusuz dava konusu yazılar 1999 yılında meydana gelen depremin öncesinde ve sonrasında gerekli önlemleri almayan yetkililere ve ülkenin kötü yönetiminden sorumlu tutulan dönemin Cumhurbaşkanı’na yönelik şiddetli bir eleştiri içermektedir.

Kamu yararına ilişkin meşru sorunları gündeme getiren bir tartışma bağlamında, siyaset adamına yönelik hakaretin sözkonusu olduğu klasik bir hakaret davasını oluşturan mevcut davada, dava konusu olan özgürlük belli bir düzeyde abartıya hatta provokasyona imkan tanıdığından (Erdoğan-Türk 25723/94), AİHM, Cumhurbaşkanı’nın konma altına alınan kişiliğine saldırı olarak incelenebilecek veya Cumhurbaşkanı aleyhinde izin verilen eleştiri sınırlarını geçecek(sözü edilen Pakdemirli) hiçbir şeye rastlamamaktadır.

Üstelik başvuranlar, çevrenin ve halk sağlığının korunması (Bkz. özellikle Mamare Fransa başvuru no 12697/03) ve 17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen deprem bağlamındaki sözkonusu sınırları ele alan Türk yetkililerinin tavrı gibi kamu yararı açısından özel önem taşıyan konulara değinmişlerdir. Ayrıca, yetkililerin ihtilafli tedbirin gerekliliğine’ karar vermede sahip oldukları takdir payı sınırlı idi.

Oysaki olayların meydana geldiği dönemde, devlet başkanlarına, onlarla ilgili bilgilerin ve fikirlerin gündeme getirilmesinde diğer kişilere göre daha fazla koruma sağlayan ve bu kişilere yönelik hakaret niteliği taşıyan açıklamaların yazarlarına da daha fazla cezayı öngören Türk Ceza Kanunu’nun 158. maddesi uyarınca, dava konusu eleştirilerin doğrudan Süleyman Demirel’in kişiliğine yönelik olduğunu ve kabuledilebilir eleştiri sınırlarını aştığını düşünen yerel mahkemeler, başvuranları bir yıl dört ay hapis cezasına çarptırmıştır,

AİHM, olay ve hukuk bakımından bu durumun, basın mensuplarına sözkonusu cezaların uygulanmasına ilişkin AİHM yerleşik içtihadından doğan genel ilkelere aykırı olduğuna kanaat getirmektedir.

AİHM, öncelikle, yasa bakımından, Türk Ceza Kanunu’nun 158. maddesinin Cumhurbaşkanı’na müşterek hukuk kapsamında tanınan bir hüküm olduğunu gözlemlemektedir. Sözkonusu bu hüküm, “tahkir” veya ‘tezyif’ olarak getirilebilecek

yorumlara bağlı olarak, Cumhurbaşkanı'ni hakarete karşı korumaktadır. Bu bağlamda AIHM, Colombani ve Diğerleri-Fransa kararında yabancı devlet başkanlarına ilişkin olarak verilen kararın, daha ziyade bir devletin kendi başkanının itibarını koruma hususundaki menfaati ile ilgili olduğu kanaatindedir: böyle bir menfaat, kendisi ile ilgili bilgilendirme ve fikirler ifade etme hakkı karşısında, bir devlet başkanına ayrıcalık veya özel bir koruma tanımayı haklı çıkarmamaktadır. Aksini düşünmek, bugünkü siyasi uygulama ve kavramlarla bağdaşmamaktadır (mutatis mutandis, Colomboni ve diğerleri- Fransa, başvuru no: 51279/99, bkz. ayrıca, Pakdemirli).

AIHM, Parlamenter Meclisi'nin çalışmalarının yönelimini ve Avrupa Konseyi üye ülkelerde sözkonusu konudaki uygulama ve yaptırıma ilişkin gelişimi hatırlatmaktadır. Ayrıca, basın alanında işlenen bir ihlal için hapis cezası verilmesinin gazetecilerin ifade özgürlüğü ile ancak, istisnai hallerde, özellikle de örneğin, nefret veya şiddete teşvik söylemi hipotezinde (Sürek ve Özdemir no 23927194 ve 24217/94) olduğu gibi diğer temel haklara ciddi saldırı olması durumlarında çelişmez.

Önceden de belirtildiği gibi, mevcut dava koşullarında hiçbir şey hapis cezası verilmesini haklı çıkaracak nitelikte değildi. Başvuran Artun'un cezasının ertelenmiş ve başvuran Güvener'in cezasının para cezasına çevrilmiş olmasına karşın, doğası gereği böyle cezalar kaçınılmaz olarak caydırıcı bir etki yaratmaktadır. Böyle bağışlayıcı hareketler, hiç kuşkusuz, başvuranların durumunu hafifletmeyi amaçlasa da başvuranlarının mahkumiyetlerin adli sicil kaydının medyada çalışanların özellikle de gazetecilerin çalışma tarzları üzerinde olabilecek uzun süreli, iz. bırakan ve cesaret kırıcı olumsuz etkilerini silmemektedir (mulatis mutandis, Cumpana ve Mazare Schursach ve New Verlagsgesellschaft- Avusturya başvuru no: 39394/98).

Özetle, AIHM, mevcut durumda, yerel mahkemelerin başvuranların ifade özgürlüğüne zorunlu" kısıtlama getirilmesinin ötesine geçtiklerini düşünmektedir.

Bu bakımından, AIHS'nin 10. maddesi ihlal edilmiştir.

B. AIHS'nin 6ř1. maddesinin ihlal edildiği iddiasına ilişkin olarak

Başvuranların mahkumiyetlerinin yeterince gerekçelendirilmediği iddialarına ilişkin olarak, AIHM, AIHS'nin 10. maddesi kapsamındaki ihlal tespitinin bu şikayeti de kapsadığını bu nedenle şikayetin AIHS'nin 6ř1. maddesi açasından ayrı olarak inceleme yapılmasını gerektirmediğini düşünmektedir.

III. AIHS'NİN 41. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİğİ İDDİASI HAKKINDA

A. Tazminat

Başvuranların her biri maruz kaldıkları maddi ve manevi zarar için 60.000 Euro talep etmektedir.

Hükümet bu iddialara karşı çıkmaktadır.

Başvuran Güvener ile ilgili olarak, AIHM, başvuranın ne ilk başvurusunda ne adil tazmin başlığı altındaki görüşlerinde, ulusal mahkemeler tarafından çarptırıldığı para cezasını gerçekten ödediğini AIHM'nin tespit etmesine olanak sağlayacak ödendi makbuzu gibi

herhangi kanıt unsuru sunmadığını gözlemlemektedir. AİHM, böylece başvuran Güvener'e maddî tazminat başlığı altında bir tazminat ödenmesine gerek olmadığını düşünmektedir.

Başvuran Artun ile ilgili olarak, AİHM, tespit edilen ihlal ile iddia edilen tazminat arasında nedensel bir bağ görememektedir ve bu talebi reddetmektedir.

Manevi tazminata ilişkin olarak, AİUM, dava koşullarından dolayı başvuranların belli bir sıkıntı yaşamış olabileceklerine kanaat getirmemektedir. AİHS'nin 41. maddesi uyarınca hakkaniyete uygun olarak, AİHM, başvuranlara manevi tazminat başlığı altında ortaklaşa olarak 6.000 Euro ödenmesine hükmetmektedir.

B. Masraf ve Harcamalar

AİHM, başvuranların, ne başvuru formlarında ne ilerleyen süreçlerde masraf ve harcamalara ilişkin olarak talepte bulunmadıklarını not etmektedir.

C. Gecikme Faizi

AİHM Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puanlık bir artışın eklenmesinin uygun olacağına hükmeder.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun kabuledilebilir olduğuna;
2. AİHS'nin 10. maddesinin ihlal edildiğine;
3. AİHS'nin 6Ş1. maddesi kapsamında yapılan şikayetin ayrı olarak karara bağlanmasına gerek olmadığına;
4. a) AİHS'nin 44Ş2 maddesi uyarınca, kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kum üzerinden YTL'ye çevrilmek üzere miktara yansıtılacak her türlü vergiden muaf tutularak Savunmacı Devlet tarafından başvuranlara ortaklaşa olarak 6.000 Euro (altı bin Euro) manevi tazminat ödenmesine;
- b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar, Hükümet'in Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının aç puan fazlasına eşit oranda basit faizin uygulanmasına;
5. Adil tazmine ilişkin diğer tüm taleplerin reddine;

KARAR VERMİŞTİR.

işbu karar Fransızca hazırlanmış olup, iç tüzüğün 77Ş 2 ve 3. maddelerine uygun olarak 26 Haziran 2007 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

TANAY/Türkiye*

Başvuru No. 18753/04

Strazburg

9 Aralık 2008

İKİNCİ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan 18753/04 no'lu davanın nedeni T.C. vatandaşı Mehmet Tanay'ın ("başvuran") Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne ("AİHM") 11 Şubat 2004 tarihinde İnsan Haklarının ve Temel Özgürlüklerinin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin ("AİHS") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurdur.

Başvuran Tunceli Barosu avukatlarından Fatma Kalsen Demirdaş tarafından temsil edilmektedir.

OLAYLAR

DAVANIN KOŞULLARI

1956 doğumlu başvuran İstanbul'da ikamet etmektedir.

18 Kasım 1997 tarihinde, Devlet Karayolları Genel Müdürlüğü (bundan böyle "Genel Müdürlük" olarak anılacaktır), başvuranın Tunceli'deki arsasının 4309 metrekarelik bölümünü kamulaştırmıştır. Kamulaştırma kararı başvurana 16 Ağustos 2000 tarihinde bildirilmiştir. İç hukuka göre, başvuranın, tazminat miktarının artırılmasını talep etmesi için, kararın kendisine bildirildiğinin ertesi gününden itibaren otuz günü bulunuyordu.

Başvuranın kendisine avukat tayin etmesi için yetki verdiği Sezai Yıldız isimli kişi, 1 Eylül 2000 tarihinde, noterlikte düzenlenmiş vekaletnameyle, başvuranı temsil etmesi için Fatma Kalsen Demirdaş'ı avukatı olarak tayin etmiştir.

Başvuran, 19 Eylül 2000 tarihinde, avukatı Demirdaş aracılığıyla, Tunceli Asliye Hukuk Mahkemesi'nde (bundan böyle "Tunceli Mahkemesi" olarak anılacaktır), tezyidi bedel davası açmıştır. Demirdaş sağlık sorunları nedeniyle davayı daha önce açamadığından, yasal sürenin 17 Eylül 2000 tarihinde dolmasına karşın, mahkemeden davanın kabul edilmesini talep etmiştir.

Tunceli Mahkemesi 9 Kasım 2000 tarihinde Ankara Adli Tıp Enstitüsü'nden Demirdaş'ın belirttiği tarihlerde sağlık sorunu olup olmadığına ve bu sorunun onu yasal süre içinde mahkemeye gelip başvuran adına dava açmaktan alıkoyacak nitelikte olup olmadığına açıklık getirmesini istemiştir.

Erzurum Adli Tıp Enstitüsü, 22 Mayıs 2001 tarihinde, Tunceli Mahkemesi'ne, Demirdaş'ın 23 Ağustos 2000 ile 17 Eylül 2000 tarihleri arasında hasta olduğuna, bu nedenle yasal süre içinde dava açamadığına ilişkin birtakım tıp raporları göndermiştir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Tunceli Mahkemesi raporu kabul etmiş, davanın esasını incelemeye başlamıştır. Mahkeme, dava süreci içinde, kamulaştırma belgeleri ile iki asıl ve iki ek bilirkişi raporunu

göz önünde bulundurmuş, 31 Mayıs 2001 tarihinde başvurana ek tazminat ödenmesine karar vermiştir. Genel Müdürlük buna itiraz etmiştir.

Yargıtay 3 Mart 2003 tarihinde kararı bozmuş, hasta olan kişi olarak başvuranın temsilcisi yerine başvuranın adını zikretmiştir. Yargıtay, başvuranın, kendisi hasta olsa bile yasal süre içinde onun adına dava açabilmesi için Fatma Kalsen Demirdaş'a vekaletname verdiğini ifade etmiştir. Sonuç olarak Yargıtay, 17 Eylül 2000 tarihinde, davanın zaman aşımına uğradığına karar vermiştir.

Düzeltilme başvurusunda Demirdaş, hasta olanın müvekkili değil kendisi olduğunu savunmuştur. Bu nedenle Yargıtay düzeltilmesi gereken maddi bir hata yapmıştır.

Yargıtay 12 Mayıs 2003 tarihinde "maddi hatanın düzeltilmesinin sonucu etkilemeyeceğine" karar vermiş, düzeltme talebini reddetmiştir.

Tunceli Mahkemesi 4 Temmuz 2003 tarihinde Yargıtay'ın kararına muvafakat ederek davayı reddetmiştir. Yargıtay 13 Kasım 2003 tarihinde nihai kararı onamıştır.

HUKUK

I. AİHS'İNİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, Yargıtay'ın hatasının AİHS'nin 6. maddesi çerçevesinde hakkaniyete uygun surette yargılanma hakkını ihlal ettiğinden şikayetçi olmuştur.

A. Kabuledilebilirliğe ilişkin

AİHS'nin 35. maddesinin 3. fıkrası çerçevesinde bu şikayetin dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, ayrıca başka bir gerekçe altında da kabuledilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle şikayet kabuledilebilir niteliktedir.

B. Esas

Hükümet, Yargıtay'ın, kararında, başvurana hasta olan kişi olarak atıfta bulunmakla hata yaptığını kabul etmiştir. Hükümet, geçerli olan mevzuata ve Yargıtay'ın içtihadına göre, ulusal yargılama sırasında taraflardan birinin hasta olması ve yasal süreye riayet edememesi durumunda, bu kimseye, iyileştiği tarihten başlamak üzere on günlük bir ek süre verilmesi gerektiğini de kabul etmiştir.

Öte yandan Hükümet, başvuranın hukuki temsilcisinin hastalığının, yasal süreye riayet etmemesini haklı çıkarmadığı kanısındadır. Aksi takdirde, yasal süreyi geçiren her taraf rapor olarak ek süre talep edecektir.

Hükümet, başvuranın hukuki temsilcisinin yasal süreyi kaçırdığını fark edince hastaymış gibi yaptığını iddia etmiştir. Ayrıca, Hükümet'e göre, 1 Eylül 2000 tarihinde Sezai Yıldız'ın Demirdaş'a başvurunu temsil etmesi için vekaletname vermesine karşın, tıp raporuna göre o tarihte Demirdaş'ın hasta olması dikkat çekicidir.

Ayrıca, Demirdaş, onun adına dava dosyasını sunması için meslektaşlarından birine yetki verme konusunda serbest olmasına karşın, bunu yapmamış, bu sorumsuz davranışı, başvuranın aleyhinde sonuçlanmıştır.

Son olarak, Hükümet, AİHM'ye, bir ilk derece mahkemesi olmadığını, kanıt değerlendirip ilk derece mahkemesi gibi hareket etmenin AİHM'ye düşmediğini hatırlatmıştır.

Başvuran şikayetlerini sürdürmüştür. Hukuki temsilcisinin hastanede tedavi gördüğünü gösteren resmi tıbbi kayıtlar bulunduğunu belirtmiştir. Dolayısıyla, Hükümet'in hem başvuranın hukuki temsilcisine hem resmi tıp kurumlarına duyduğu itimatsızlığın haksız olduğunu ifade etmiştir.

Hükümet'in, başvuranın hukuki temsilcisinin, kendisini başvurunu temsile yetkilendiren vekaletnameyi, güya hasta olduğu bir tarihte kabul ettiği savlarına ilişkin olarak, başvuran, avukatların müvekkillerinin noterlikte vekaletname imzaladıkları sırada hazır bulunmalarına gerek bulunmadığını belirten geçerli mevzuata atıfta bulunmuştur. Ayrıca, başvuran, vekaletname verdiği sırada avukatının hasta olduğunu bilmediğini belirtmiştir.

Son olarak, başvuran, davaya ilişkin esas meselenin, Yargıtay'ın yaptığı maddi hata olduğunu ve bu maddi hatanın mahkemeye erişim hakkını ihlal ettiğini savunmuştur.

Hükümet, Yargıtay'ın maddi bir hata yaptığını kabul etmiştir. Ayrıca, Hükümet, başvuranın, Yargıtay tarafından, sorumlusu olmadığı bir hata için cezalandırıldığına itiraz etmemiştir (bkz. *mutatis mutandis, Platakou - Yunanistan*, 38460/97). Hükümet'in itiraz ettiği nokta, başvuranın, hukuki temsilcisinin hasta olduğu iddiasının doğruluğudur.

AİHM, ulusal takibatlarda uygunsuzluk olduğu hiç ima edilmediğinden, başvuranın, hukuki temsilcisinin hasta olduğu iddiası ile - bir devlet kurumu olan - Adli Tıp Enstitüsü'ne ait tıp raporlarının doğruluğunun, hiçbir zaman ulusal mahkemelerce sorgulanmadığını kaydeder. Esasında, Hükümet'in, başvuranın hukuki temsilcisinin sağlığıyla ilgili suçlamaları hiçbir kanıtla desteklenmemekte, bu itibarla, AİHM buna hiçbir önem addedememektedir.

Benzer biçimde, AİHM, Hükümet'in, hukuki temsilcinin hastayken vekaletnameyi kabul etmekte haklı olup olmadığına ve kendi adına başvuranın dava dosyasını sunması için başka bir avukata yetki vermesinin gerekip gerekmediğine ilişkin savlarının incelenmesinin gerekli olmadığı kanısındadır. Bunlar, ulusal mahkemelerin inceleyeceği meselelerdir; Hükümet'in işaret ettiği üzere, AİHM ilk derece mahkemesi değildir. Bununla beraber, bu meselelerin ulusal mahkemelerce gündeme getirilmediğini ve Yargıtay'ın başvuranın yasal süreye uymadığına ilişkin kararının da bu meselelere dayanmadığını kaydetmek önemlidir.

Yargıtay'ın kararı, yalnızca hasta olan kişi olarak hukuki temsilcisinin yerine başvuranın adının hatalı biçimde zikredilmesine dayanmıştır. Buna göre, arazisi kamulaştırıldığı için başvurana ödenmesine hükmedilen ek tazminat kararını bozmuştur. Bu hata düzeltme aşamasında dikkatine sunulduğunda, Yargıtay, hatalarını düzeltmenin davanın sonucunu etkilemeyeceği sonucuna varmıştır.

AİHM, AİHS'nin güvence altına aldığı hak ve özgürlüklerin ihlal edilmesi sözkonusu olmadığı sürece ulusal mahkemelerce yapıldığı iddia edilen maddi veya hukuki hataları ele almanın AİHM'nin vazifesi olmadığını yineler (bkz. *P.G. ve J.H. - İngiltere*, 44787/98). Ayrıca, iç hukuku yorumlamak, her şeyden önce, ulusal makamlar ve özellikle de mahkemelerin işidir ve AİHM, keyfi uygulama olmadığı sürece kendi yorumunu ulusal mahkemelerinkinin önüne koymayacaktır (bkz. *Tejedor Garcia - İspanya*).

Mevcut davada, Yargıtay'ın yaptığı maddi hatanın sonuçlarını incelemek, başvuranın AİHS'nin 6. maddesi ile güvence altına alınan haklarının belirlenmesiyle ilişkili olduğu için gereklidir. AİHM, Yargıtay'ın hatayı düzeltmeyi reddederken ortaya makul bir gerekçe koymadığı kanısındadır. AİHM'ye göre, maddi hatayı düzeltmek, Yargıtay'ın belirttiğinin aksine, başvuranın muhakeme usul kurallarına uyup uymadığının değerlendirilmesinde çok ciddi bir farklılık yaratırdı. Bu nedenle AİHM, Yargıtay'ın maddi hataya dayanan gerekçesiz kararının başvuranın AİHS'nin 6/1 maddesi kapsamındaki haklarını ihlal ettiğine karar vermiştir.

II. AİHS'YE EK 1 NO'LU PROTOKOL'ÜN 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran ayrıca, Yargıtay'ın hatasını düzeltmeyi reddetmesinin, AİHS'ye Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. Maddesi kapsamındaki haklarını ihlal ettiğinden şikayetçi olmuştur.

Hükümet bu argümana itiraz etmiştir.

AIHM bu şikayetin yukarıda incelenen şikayetle bağlantılı olduğunu, bu nedenle aynı biçimde kabuledilebilir ilan edilmesi gerektiğini kaydeder.

AIHM ayrıca mevcut davada ileri sürülen asıl AIHS sorusunun, başvuranın AIHS'nin 6/1 maddesi tarafından güvence altına alınmış olan hakları olduğunu kaydeder. AIHS bu maddenin ihlal edildiğini tespit etmiştir, geriye kalan şikayetle ilgili ayrı bir hükme gerek olmadığı kanısındadır. AIHM, bu karara ulaşırken, Yargıtay'ın Genel Müdürlük'ün yaptığı itirazın esasını incelemediğini özellikle göz önünde bulundurmıştır.

III. AIHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

AIHS'nin 41. maddesine göre:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun bir surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

A. Tazminat

Başvuran, maddi tazminat olarak 21.877 Euro (EUR), manevi tazminat olarak ise 10.000 EUR talep etmiştir.

Hükümet bu taleplere itiraz etmiş, talep edilen meblağların haddinden yüksek olduğunu ve kanıtlarla desteklenmediğini savunmuştur. .

AIHM, maddi tazminatla ilgili olarak, 6/1 maddenin ihlali için en uygun telafi biçiminin, başvuranı, bu madde ihlal edilmeseydi bulunabileceği duruma getirmeyi mümkün olduğunca temin etmek olduğunu yineler (bkz. *Mehmet ve Suna Yiğit - Türkiye*, 52658/99). Sonuç olarak, ihlalin en uygun telafi biçiminin, maddi hatayı düzeltecek temyiz sürecinin başvuranın talebi halinde yeniden başlatılması olacağı kanısındadır.

AIHM, manevi zarara ilişkin olarak, hakkaniyete uygun surette başvurana 3000 EUR ödenmesine karar verir.

B. Yargılama gideri

Başvuran ayrıca ulusal mahkemelerde meydana gelen yargılama giderleri için 677 EUR, AIHM önünde meydana gelen yargılama giderleri için ise 1423 EUR talep etmiştir. Bu talep, ulusal mahkemelerde meydana gelen yargılama giderleri için 389 EUR, AIHM önünde meydana gelen yargılama giderleri için ise 1142 EUR avukatlık ücretini de kapsamaktadır. Başvuran bu talepleri desteklemek için, kendisi ve avukatı tarafından imzalanmış anlaşmanın bir suretini sunmuştur. Başvuranın faturasını sunduğu geriye kalan 569 EUR, ulusal mahkeme masraflarıyla çeviri masrafları için talep edilmiştir.

Hükümet bu talebe itiraz etmiştir.

AIHM'nin içtihadına göre, yargılama giderleri, ancak gerçekliği ve gerekliliği kanıtlandığı ve makul bir meblağ olduğu takdirde başvurana geri ödenir. Mevcut davada AIHM, elindeki bilgiler ve yukarıda belirtilen ölçütler ışığında başvurana bütün başlıklar altında 1800 EUR tazminat ödenmesinin makul olduğu kanısındadır. AIHM, geriye kalan 300 Euro'nun, Yargıtay'ın maddi hatasından önce Tunceli Mahkemesi'nde meydana gelen mahkeme masrafları ve diğer masraflar için talep edildiği kanısındadır. Dolayısıyla bu harcama ihlalin

önlenmesi veyahut telafi edilmesi için yapılmamıştır. (bkz. *Société Colas Est ve Diğerleri - Fransa*, 37971/97).

C. Gecikme Faizi

AIHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puanlık bir artışın eklenmesinin uygun olduğuna karar vermiştir.

BU GEREKÇELERE DAYANARAK AIHM, OYBİRLİĞİYLE

1. Başvurunun *kabuledilebilir olduğuna*;
2. AIHS'nin 6/1 maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. AIHS'ye Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesi kapsamındaki şikayetin *incelenmesine gerek olmadığına*;
4. (a) AIHS'nin 44. maddesi'nin 2. fıkrası gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihinde geçerli olan döviz kuru üzerinden Savunmacı Hükümet'in ulusal para birimine çevrilmek üzere ve miktara yansıtılabilecek her türlü vergi ile birlikte Savunmacı Hükümet tarafından başvurana izleyen meblağların *ödenmesine*:
 - (i) Manevi tazminat olarak 3000 (üç bin Euro) EUR,
 - (ii) Yargılama giderleri için 1800 (bin sekiz yüz Euro) EUR;
- (b) yukarıda belirtilen üç aylık sürenin sona erdiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan marjinal kredi kolaylığı oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz *uygulanmasına*;
5. Başvuranın adil tatmine ilişkin diğer taleplerinin *reddedilmesine*

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar, İngilizce olarak hazırlanmış ve Mahkeme İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. fıkraları uyarınca 9 Aralık 2008 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Sally Dollé
Zabıt Katibi

Françoise Tulkens
Başkan

— • —

 [İçindekilere dön](#)

KARAMAN/Türkiye Davası*

Başvuru No:6489/03
Strazburg
15 Ocak 2008

İKİNCİ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan (6489/03) no'lu davanın nedeni (T.C. vatandaşları) Mustafa Karaman ve Nimet Karaman'ın (başvuranlar) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 24 Ocak 2003 tarihinde İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi - AIHS) 34. maddesi uyarınca yapmış oldukları başvuruudur.

Başvuranlar, İstanbul Barosu avukatlarından Ö. Yıldız tarafından temsil edilmektedir.

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Başvuranlar, sırasıyla 1939 ve 1949 doğumlu olup İstanbul'da ikamet etmektedirler.

26 Ağustos 1997 tarihinde, başvuranlar, İstanbul Sultançiftliği'nde bulunan 13.625 m² lik taşınmazlarını parsellemişlerdir. Başvuranlar, taşınmazın 2.335,89 m² lik kısmını, imar planına uygun olarak yol yapımı için bedelsiz olarak terk etmişlerdir. Ayrıca, başvuranlar, 3.165 m² lik alanı sağlık merkezi yapılması amacıyla Sultançiftliği Belediyesi'ne bırakmışlardır.

Ancak 13 Şubat 1998 tarihinde, belediye, sağlık merkezi yapılması için bırakılan alanı, üç parsel ayırmıştır. 2.037 m² lik birinci parsel üçüncü kişilere satılmış, 127 m² lik ikinci parsel belediye adına tescil edilmiş ve 1.000 m² lik üçüncü parsel sağlık merkezi yapılması için Hazine'ye satılmıştır.

6 Eylül 1999 tarihinde, şartlı bağış ile ilgili Borçlar Kanunu'nun 244. maddesinin 3. paragrafı uyarınca, başvuranlar, Üsküdar Asliye Hukuk Mahkemesi'ne dava açmışlardır. Başvuranlar, üçüncü şahıslara satılan parsel için tazminat istemişler ve belediye adına tapuya tescil edilen parselin yeniden kendi adlarına tescilini talep etmişlerdir. Başvuranlar, özellikle, belediyenin sözkonusu bağışın koşullarını yerine getirmediğini iddia etmiştir.

29 Haziran 2000 tarihli bir kararla, mahkeme, başvuranları haklı bulmuştur. Mahkeme, bir parselin üçüncü kişilere satışı ve başka bir parselin belediye adına tescil edilmesinin,

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir. sözkonusu taşınmazları idareye bağışlayan davacı tarafça belirlenen amaca uygun olmadığı değerlendirilmesinde bulunmuştur. Sonuç olarak mahkeme, bir parselin üçüncü kişilere satışından dolayı, idarenin başvuranlara gecikme faizi ile birlikte 10.187.000.000 TL ödemesine ve ikinci parselin belediye adına olan tapusunun iptal edilip başvuranlar adına tescil edilmesine hükmetmiştir.

30 Ocak 2001 tarihinde, belediye tarafından yapılan temyiz başvurusunun ardından, Yargıtay, ilk derece mahkemesinin kararını bozmuştur.

6 Temmuz 2001 tarihinde Yargıtay, karar düzeltme talebini reddetmiştir.

30 Ekim 2001 tarihinde, iade edilen kararı görüşen mahkeme, Yargıtay kararını yerine getirmiş ve başvuruların talebini reddetmiştir. Mahkeme kararını verirken Yargıtay'ın görüşlerini benimsemiştir.

29 Ocak ve 11 Kasım 2002 tarihlerinde, Yargıtay, temyiz ve karar düzeltme taleplerini reddederek 30 Ekim 2001 tarihli kararı onamıştır.

HUKUK

I. 1 NO'LU EK PROTOKOL'ÜN 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuranlar, 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmektedirler.

Hükümet, sözkonusu iddiaya karşı çıkmaktadır.

A. Kabul edilebilirliğe ilişkin

AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı çerçevesinde başvurunun dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, ayrıca, başka açılardan bakıldığında da kabul edilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle başvuru kabul edilebilir niteliktedir.

B. Esas

1. Tarafların iddiaları

Başvuranlar, kamu yararına bir tesis yapılması için idareye 3.165 m² lik alan tekabül eden bir taşınmaz bağışladıklarını ancak bu alandan yalnızca 1.000 m² lik alanın sözkonusu amaç için kullanıldığını belirtmişlerdir. Buna karşın, Kamulaştırma Kanunu'nun 35. maddesine dayanarak, Yargıtay, başvuruların, 127 m² lik alanın belediye adına tescil edilmesi ve 2.165 m² lik alanın üçüncü şahıslara satılması nedeniyle yapmış oldukları tazminat talebini kabul etmemiştir. Başvuranlara göre, sözkonusu durum, mülkiyet hakkı ile bağdaşmamaktadır.

Ayrıca başvurular, ne yol yapımı için idareye bırakılan 2.335,89 m² lik alanın ne sağlık merkezi inşası için bırakılan 1.000 m² lik alanın iadesini talep etmemeleri nedeniyle mevcut davaya Kamulaştırma Kanunu'nun 35. maddesinin uygulanmayacağını ileri sürmektedirler. Bu bağlamda başvurular, 29 Haziran 2000 tarihli bir kararla, Üsküdar Asliye Hukuk Mahkemesi'nin kendilerini haklı bulduğunu belirtmektedirler. Başvuranlar, Borçlar Kanunu'nun 244. maddesi uyarınca, yasal bir gerekçe olmadan bağışı alan taraf, bağış koşullarını yerine getirmese bağış yapan tarafın bağıştan vazgeçebileceğini iddia etmektedirler.

Hükümet'e göre, başvurular, ihtilafli taşınmaz üzerinde mülkiyet hakkından faydalanabilmek için AİHM içtihadı uyarınca ne bir "mülke" ne de bir "meşru beklentiye" sahipti. Hükümet, sadece bir iç hukuk uygulamasının sözkonusu olduğunu belirtmektedir. Bu bağlamda, ulusal mahkemelere göre, mevcut davaya Medeni Kanun'un değil Kamulaştırma Kanunu'nun 35. maddesinin uygulanması gerekmektedir. Sonuç olarak, Türk hukukunda, kamu yararına bir tesis yapılması amacıyla idareye devredilen bir taşınmaz bir koşula bağlanamaz ve eski maliki

mülkiyet hakkı ileri süremez veya sözkonusu taşınmazın devri nedeniyle tazminat talebinde bulunamaz.

İddialarını desteklemek için Hükümet, Kamulaştırma Kanunu'nun 35. maddesinin uygulanması ile ilgili olarak Yargıtay tarafından verilen kararlar dizisine atıfta bulunmakta ve sözkonusu hükmün uygulanması ile ilgili olarak yerleşik bir içtihat bulunduğunu savunmaktadır. Hükümet, iç hukukun yorumlanmasının ve uygulanmasının en başta ulusal mahkemeler düştüğünü hatırlatmaktadır.

2. AİHM'nin takdiri

AİHM, 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesinin, mevcut malları kapsadığı kadar başvuranın mülkiyet hakkından etkili bir şekilde istifade etme “meşru beklentisini” ileri sürmesine neden olacak alacaklarda dahil olmak üzere, mamelek değerleri kapsayan “mülk” kavramını güvence altına aldığını hatırlatmaktadır (*Kopecky-Slovakya*, başvuru no: 44912/98). Buna karşılık sözkonusu madde mülk edinme hakkını güvence altına almamaktadır. Bir başvuranın 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesi çerçevesinde korunan mamelek bir çıkarın sahibi olup olmadığı tartışma konusu olduğunda, AİHM, ilgilinin hukuki durumunu tespit etmekle yükümlüdür (*Beyeler-İtalya*, başvuru no: 33202/96).

Bu bağlamda AİHM, 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesi uyarınca, “mülk” kavramının bir yandan mevcut malları (Bkz, Van der Mussele-Belçika, 23 Kasım 1983 tarihli karar; Malhous-Çek Cumhuriyeti, başvuru no: 33071/96) diğer yandan, başvuranın en azından mülkiyet hakkından yararlanabileceğine dair “meşru beklentisini” ileri sürebileceği alacaklar da dahil olmak üzere mamelek değerler de olabileceğini (bkz, *Pressos Compania Naviera S.A. ve diğerleri- Belçika*, 20 Kasım 1995 tarihli karar; *Ouzounis ve diğerleri- Yunanistan*, başvuru no: 49144/99, 18 Nisan 2002) hatırlatmaktadır. Buna karşın, uzun süreden beri sona ermiş mülkiyet hakkının veya koşulun yerine gelmemesi nedeniyle ortadan kalkan koşula bağlı bir alacağın yeniden elde edilebileceği beklentisi, 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesi uyarınca “mülk” olarak düşünülemez.

Mevcut davada, başvuranlar, önce, kamu yararına bir tesis, yani bir sağlık merkezi yapılması amacıyla, taşınmazlarının bir bölümünü idareye bırakmışlardır. Buna karşın, idarenin bırakılan bölümün sadece bir kısmını sözkonusu amaç için kullandığını tespit etmelerinin ardından başvuranlar, bir yandan bağışladıkları mülkiyetlerinin bir kısmının tazmin edilmesi diğer yandan kalan kısmının tapusunun kendi adlarına tescil edilmesi için ulusal mahkemelerde dava açmışlardır. Davalarını açarken başvuranlar, Borçlar Kanunu'nun hükümlerini ileri sürmüşlerdir.

Açılan dava konusunun “mevcut mallar” hakkında olmadığı ve dava açtıkları sırada başvuranların malik sıfatı taşımadığı değerlendirilmesinde bulunulabilir (*Gratzinger ve Gratzingerova-Çek Cumhuriyeti*). Buna karşın, kanunlara uygun olarak kamulaştırılıp bilahare kullanılmayan bir taşınmaz ile ilgili *Beneficio Cappella- Saint Marin* davasında (başvuru no: 40786/98) AİHM, kamulaştırılan taşınmazların kısmi olarak kullanılmasının, yeni imar planının kabul edilmesi çerçevesinde kullanma amacındaki değişiklik nedeniyle başvuranların mülkiyet hakkı açısından bir sorun teşkil edeceğine hükmetmiştir. Aynı durum, kamulaştırma kararı ile kamulaştırmaya konu kamu yararı projenin gerçekleştirilmesi arasında önemli bir zaman geçmesinin 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesine aykırı olduğuna hükmettiği *Motais de Narbonne-Fransa* kararında da mevcuttur (başvuru no: 48161/99, 2 Temmuz 2002).

Ancak yukarıda sözü edilen iki kararda kamulaştırma davaları sözkonusu iken mevcut davada, taşınmazın idareye devri başvurular tarafından bizzat gerçekleştirilmiştir. Her halukarda, sözkonusu hibe işlemi kamu yararı bir proje için yapıldığında, AİHM tarafından yukarıda sayılan davalarda yürütülen muhakeme, sözkonusu transferin hukuki temeli ne olursa olsun, bu olaya da *a fortiori* uygulanabilir (bkz, mutatis, mutandis, *Beneficio Cappella Paolini; Motais de Narbonne*). Nitekim sözü edilen *Beneficio Cappella Paolini* kararında, AİHM, özellikle kamulaştırılan, ancak kamulaştırma sırasında öngörülen kamu yararı amacı için kullanılmayan taşınmazların iadesini öngören bir iç hukuk hükmü bulunmadığında, kamulaştırılan taşınmazların kısmi kullanımının mülkiyet hakkı açısından sorun teşkil edeceği değerlendirilmesinde bulunmuştur.

Mevcut davada AİHM, başvuruların, hibe ettikleri taşınmazın ne hibeye konu amaç ne başka bir kamu yararı proje için kullanılan bölümünün kendilerine iade edilmesini meşru bir şekilde bekleyebilecekleri görüşündedir. AİHM'ye göre, bu tip bir hak en azından "mamelek değer" olarak değerlendirilebilir ve dolayısıyla 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesinin ilk satırı uyarınca "mülk" olarak sayılabilir.

Bu bağlamda AİHM, Yargıtay'ın, şartlı bağışlama ile ilgili olarak özel bir hakkın hükümlerinin kamu yararına bir tesis yapılması amacıyla idareye devredilen taşınmazlara uygulanmayacağı değerlendirmesinde bulunduğunu gözlemlemektedir. Kamulaştırma Kanunu'nun 35. maddesine atıfta bulunarak, Yargıtay, eski malikleri olarak başvuruların, hiçbir şekilde mülkiyet talep etme haklarının bulunmadığı sonucuna ulaşmaktadır. Bu bağlamda AİHM, iç hukuku öncelikle yorumlaması ve uygulaması gereken ulusal mahkemeler tarafından yapıldığı iddia edilen olay ve hukuk hatalarını ancak sınırlı bir biçimde tespit edebileceğini hatırlatmaktadır (*Garcia Ruiz-İspanya*, başvuru no: 30544/96). AİHM, mevcut davaya sözkonusu yasanın uygulanabilirliğinin muğlaklığı üzerinde durmanın gerekli olmadığına hükmetmektedir; bununla beraber incelemesine sunulan vakaya ilişkin iç hukuk yorum ve uygulamasının AİHS ile bağdaşıp bağdaşmadığını belirlemek AİHM'nin görevidir (mutatis, mutandis, *Pla ve Puncerneau- Andorre*, başvuru no: 69489/01).

Başvuruların taşınmazlarını, kamu yararına bir tesis yapılması amacıyla belediyeye bıraktıkları, ancak sözkonusu taşınmazın sadece bir kısmının bu amaç için kullanıldığı taraflar arasında ihtilaf konusu olmamıştır. Ancak Yargıtay tarafından bozulan 29 Haziran 2000 tarihli Üsküdar Asliye Hukuk Mahkemesi'nin kararında belirttiği üzere, sözkonusu taşınmazın kamu yararı amacıyla kullanılmaması, sözkonusu taşınmazı idareye bırakan davacı tarafça belirlenen amaca aykırıdır.

Nitekim idareye bırakılması sırasında öngörülen amaca aykırı olarak, kamu yararına bir tesis yapılmasında kısmen kullanılması nedeniyle taşınmazın iade edilmesine ilişkin talep hakkındaki ret kararı haklı görülemez (*Beneficio Cappella Paolini*). Taşınmazın iade edilmesini haklı kılan hiçbir kamu yararı amacı belirtmeyen kamu erki "yol veya yeşil alan gibi kamu yararına tesisler yapılması için idareye bırakılan taşınmazların statüsünü belirleyen Kamulaştırma Kanunu'nun 35. maddesi ile oluşturulan bir statüden faydalanmıştır.

Sonuç olarak, Kamulaştırma Kanunu'nun 35. maddesinin Yargıtay tarafından yapılan kamu yararına tesis edilmese bile taşınmazlarının idareye devri nedeniyle eski maliklerin mülkiyet hakkı veya tazminat ileri süremeyecekleri yönünde yorumlanması kamu yararının gerektirdikleri ile kişisel hakların korunması arasında hüküm sürmesi gereken adil dengeyi bozacak niteliktedir.

Yukarıda sözü edilen görüşler ve dosya unsurlarının tamamı göz önüne alındığında Kamulaştırma Kanunu'nun 35. maddesinin uygulanması 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesinin gerekleri ile bağdaşmamaktadır. Dolayısıyla, sözkonusu hüküm ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Tazminat, yargılama masraf ve giderleri

Tazminat olarak başvuranlar, sözkonusu taşınmazın güncel değerinin ödenmesini talep etmektedirler. Başvuranlara göre, bölgedeki m² birim fiyatı (başvuranlara göre 400–500 YTL) ile yüz ölçümüne (2.165 m²) göre sözkonusu değer asgari olarak 866.000 YTL'ye [yaklaşık 497.511 Euro] tekabül etmektedir. Yargılama masraf ve giderleri ile ilgili olarak hiçbir belge sunmamaktadırlar.

Hükümet, AİHM'ye başvuranların iddialarını reddetme çağrısında bulunmaktadır.

AİHM'ye göre, sözkonusu iddialar maddi tazminat talebine yöneliktir. Mevcut dava koşullarında Savunmacı Devlet ile başvuranlar arasında olası bir uzlaşma ihtimalini göz önünde bulunduran AİHM, 41. maddenin uygulanmasının bu aşamada saklı tutulmasının uygun olacağına kanaat getirmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM,

1. Oy çokluğu ile başvurunun *kabuledilebilir* olduğuna;
2. Bire karşı altı oyla 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesi ihlal edildiğine,
3. Oybirliğiyle, AİHS'nin 41. maddesinin uygulanması hususunun
 - a. *saklı tutulmasına*;
 - b. Hükümet ve başvuranın, kararın tebliğ edilmesinden itibaren altı ay içinde bu mesele hakkındaki görüşlerini yazıyla kendisine bildirmeye ve bilhassa aralarında varacakları her türlü uzlaşmadan kendisini haberdar etmeye *davet edilmesine*;
 - c. sonraki sürecin *saklı tutulmasına* ve gerektiğinde daire başkanının izlenecek süreci belirlemeye *yetkili kılınmasına*

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 15 Ocak 2008 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Mevcut karar ekinde, AİHS'nin 45. maddesinin 2. paragrafı ve İçtüzüğü'nün 74. maddesinin 2. paragrafına uygun olarak Yargıç Popovic'in ayrık oy görüşü bulunmaktadır.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

YAKIŞIR/Türkiye Davası*

Başvuru No: 51965/99
Strazburg
30 Eylül 2008

İKİNCİ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan 51965/99 numaralı başvurunun nedeni T.C. vatandaşı Ebuzeyt Yakışır'ın 9 Mart 1999 tarihinde Temel İnsan Hakları ve Özgürlüklerini güvence altına alan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurudur.

Başvuran Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) önünde Diyarbakır barosu avukatlarından M. Beştaş tarafından temsil edilmektedir.

OLAYLAR

Başvuran 1972 doğumlu olup Diyarbakır'da ikamet etmektedir.

Kuaförlük mesleğini icra eden başvuran 27 Ocak 1993 tarihinde yasadışı terör örgütü PKK'ya karşı düzenlenen bir operasyon kapsamında polis tarafından yakalanmıştır. İdil Sulh Mahkemesi'nin kararı ile başvuran 23 Şubat 1993 tarihinde tutuklanmıştır.

Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı 12 Mayıs 1993 tarihli iddianamesi ile yasadışı silahlı bir örgütün mensubu olma suçunu cezalandıran TCK'nın 168/2 maddesi gereğince başvuranın mahkumiyetini talep etmiştir.

Devlet Güvenlik Mahkemesi 11 Mayıs 1994 tarihinde başvuruyu serbest bırakmıştır.

2 Kasım 1994 tarihinde başvuran delil yetersizliğinden beraat etmiştir. Yargıtay 11 Temmuz 1996 tarihli hükmü ile bu kararı onamıştır.

Başvuran 15 Mayıs 1997 tarihinde Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesi'nde Kanun Dışı Yakalanan veya Tutuklanan Kimselere Tazminat Verilmesi Hakkındaki 466 sayılı Kanun uyarınca tazminat davası açmıştır.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Ağır Ceza Mahkemesi 29 Aralık 1997 tarihli bir karar ile başvurana maddi ve manevi tazminat olarak toplam 532.578.500 TL. (olayların meydana geldiği dönemde yaklaşık 2.600 ABD Doları¹) ödenmesini kararlaştırmıştır.

Yargıtay 30 Aralık 1998 tarihinde bu kararı onamıştır. İdareye karşı başlatılan icra takibinin ardından Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararından itibaren hesaplanacak % 50'lik yasal

¹ İlgili dönemde 1 ABD Doları 203.700 TL.'ye karşılık gelmektedir.

faiz oranı ile birlikte tazminatlar başvurana ilki 9 Kasım 1999 tarihinde 580.985.000 TL. (yaklaşık 1.160 ABD Doları²) ikincisi 3 Mart 2000 tarihinde 259.620.000 TL. (yaklaşık 450 ABD Doları³) olarak ödenmiştir.

HUKUK

I. AİHS’NİN 5. MADDESİ’NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

AİHS’nin 5. maddesine atıfta bulunan başvuran makul şüphe olmaksızın yakalandığından ve gözaltı süresinin aşırı uzunluğundan şikayetçi olmaktadır. Başvuran kanunsuz tutukluluğu nedeniyle kendisine ödenen tazminatın AİHS’nin 5/5 maddesi gereğince yetersiz olduğunu öne sürmektedir.

AİHM başvuranın gözaltı süresine karşı iç hukukta başvurabileceği herhangi bir başvuru yolu olmadığını, çünkü gözaltı süresinin olayların meydana geldiği dönemde yürürlükte olan yasal mevzuata uygun olduğunu hatırlatır (Bkz. diğerleri arasında Sakık vd.-Türkiye kararı, 26 Kasım 1997). Böylesi bir başvurunun yokluğunda altı ay kuralı bu başvurudaki şikayetçi olunan işlemin gerçekleştiği tarihten itibaren başlamaktadır.

AİHM mevcut başvuruda başvuranın gözaltı süresinin tutuklandığı 23 Şubat 1993 tarihinde sona erdiğini gözlemlemektedir. Oysa başvuru 9 Mart 1999 tarihinde yapılmıştır.

Başvurunun bu kısmı gecikmeli yapılmıştır ve AİHS’nin 35. maddesinin 1. ve 4. paragraflarının uygulanmasına istinaden reddedilmelidir.

AİHS’nin 5. maddesinin 5. paragrafınca tazmin hakkı bir iç hukuk mercii veya AİHS kurumları tarafından bir ihlalin yapıldığının tespit edilmesine bağlıdır (Bkz. Bouchet-Fransa kararı no: 33591/96, 20 Mart 2001; N.C.-İtalya kararı no: 24952/94). Bu başvuruda, iç makamlar tarafından 5. maddenin 1. ila 4. paragraflarından hiç birinin ihlalinin tespiti bulunmamaktadır. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 466 sayılı Kanun uyarınca tazminata hükmedilmiş olması bu tür bir tespit olarak kabul edilemez çünkü bu kanuna dayanarak alınan karar kabuledilebilirlik şartları açısından olsun, sonuçları açısından olsun AİHS’nin 5/1 ve 5/3 maddelerinden ayrılmaktadır. (Bkz. Kahraman Yılmaz vd.-Türkiye kararı, no: 51423/99, 24 Nisan 2008). AİHS’nin 35. maddesinin 3. ve 4. paragraflarına uygun olarak başvurunun bu kısmı reddedilmektedir.

II. EK 1 NO’LU PROTOKOL’ÜN 1. MADDESİ’NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran 466 sayılı Kanun’a dayalı olarak verilen tazminatın yetersiz olduğundan ve bu tazminatın değer kaybettiğinden şikayetçi olmaktadır. Başvuran bu yönde AİHS’nin 6/1 ve Ek 1 no’lu Protokol’ün 1. maddesinin ihlal edildiğini öne sürmektedir.

AİHM bu şikayetleri yalnızca Ek 1 no’lu Protokol’ün 1. maddesi çerçevesinde inceleyecektir.

A. Kabuledilebilirlik hakkında

² İlgili dönemde 1 ABD Doları 489.441 TL.’ye karşılık gelmektedir.

³ İlgili dönemde 1 ABD Doları 574.423 TL.’ye karşılık gelmektedir.

AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı çerçevesinde başvuruların dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, ayrıca başka açılardan bakıldığında da kabuledilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle başvuru kabuledilebilir niteliktedir.

B. Esasa dair

AİHM bu başvuruda Ağır Ceza Mahkemesi'nin, 30 Aralık 2008 tarihinde nihai hale gelen, 29 Aralık 1997 tarihli kararının başvuran lehine belirli ve icra edilebilir bir alacak ortaya çıkardığını ve Ek 1 no'lu Protokol'ün 1. maddesi anlamında bir «mülk» oluştuğunu saptamaktadır. (Bkz. Angelov-Bulgaristan kararı no: 44076/98, 22 Nisan 2004). Bununla birlikte tazminatların tamamı başvurana ancak 3 Mart 2000 tarihinde ödenmiştir.

Tazminatların ve faizlerin yetersiz olduğu iddiası hakkında AİHM ulusal mahkemelerin ne düzeyde tazminat miktarı belirlemeleri gerektiği hususunda görüş bildirmeyi gerekli görmemektedir. Buna karşın, idarenin ödemeyi gerçekleştirmek için harcadığı sürenin Ek 1 no'lu Protokol'ün 1. maddesi gereğince başvuranı mali açıdan zarara uğraması sonucu doğurup doğurmadığını belirlemek gerekmektedir. AİHM bu bağlamda maddi bir zararın olup olmadığını değerlendirmek açısından gecikme döneminde paranın uğradığı değer kaybı dikkate alındığında başvurana ödemesi gerçekleştirilen meblağ ile alacaklı olduğu miktar arasında bir fark olup olmadığının bilinmesi gerektiğini hatırlatır.

AİHM bir yıl iki ay boyunca ödemenin yapılmamasıyla birlikte bu dönemde Türk lirasının uğradığı değer kaybı göz önüne alındığında başvuranın alacağına reel değerinin hatırı sayılır biçimde azaldığı görüşündedir. Yargıtay kararının tarihinde alacaklı olduğu meblağ ile hali hazırdaki güncel değeri arasındaki fark başvuranı önemli bir zarara uğratmıştır (Bkz. mutatis mutandis Aka-Türkiye kararı 23 Eylül 1998; Akkuş-Türkiye kararı, 9 Temmuz 1997). Yetkililerin ihmallerinden kaynaklı bu fark AİHM'yi başvuranın ölçüsüz bir yüke katlanmak zorunda kaldığı değerlendirmesini yapmaya itmektedir (Bkz. Ertuğrul Kılıç-Türkiye kararı, no: 38667/02, 12 Aralık 2006).

Bu nedenle Ek 1 no'lu Protokol'ün 1. maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 41. MADDESİ'NİN UYGULANMASINA İLİŞKİN

AİHS'nin 41. maddesine göre “Mahkeme işbu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, AİHM, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun surette, zarar gören tarafın adil tatminine hükmeder.”

A. Tazminat

Başvuran 7.725 Euro maddi ve 35.000 YTL [yaklaşık 19.843 Euro] manevi tazminat talep etmektedir.

Hükümet bu meblağlara karşı çıkmaktadır.

AİHM başvurana makul olarak 1.000 Euro maddi tazminat ödenmesini kararlaştırmıştır.

AİHM manevi zarar ile ilgili olarak, bu başvurunun koşullarında ihlal tespitinin tek başına adil bir tatmini oluşturduğuna itibar etmektedir.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran iç hukukta ve AİHM önünde yapmış olduğu yargı giderleri için 10.000 Euro talep etmektedir. Başvuran bu talebini destekleyici mahiyette avukatlık giderine karşılık 18 saat 30 dakikalık çalışma süresini gösterir tabloyu ve Diyarbakır Barosu'nun avukatlık ücret tarifelerini sunmaktadır. Başvuran avukatlık ücreti ve diğer masraflar için herhangi bir belge sunmamıştır.

Hükümet bu miktarlara karşı çıkmaktadır.

AİHM'nin yerleşik içtihadına göre bir başvuran gerçekliğini, gerekliliğini kanıtladığı makul miktarlardaki yargı giderlerini elde edebilir. AİHM sunulan belgeler ve sözü edilen kıstaslar ışığında başvurana yargı giderleri başlığı altında 500 Euro ödenmesine karar vermektedir.

C. Gecikme Faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, MAHKEME, OYBİRLİĞİYLE,

1. AİHS'nin 5. maddesi hakkındaki şikayetin kabuledilemez, başvurunun kalanının kabuledilebilir olduğuna;
2. Ek 1 no'lu Protokol'ün 1. maddesinin ihlal edildiğine;
3. Mevcut kararın tek başına başvuranın uğradığı manevi zararın giderilmesi bakımından adil bir tatmini oluşturduğuna;

4 a) AİHS'nin 44 / 2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.'ye çevrilmek ve her türlü vergiden muaf tutulmak üzere Savunmacı Hükümet tarafından başvurana;

- i. maddi tazminat için 1.000 (bin) Euro ödenmesine;
- ii. yargı giderleri için 500 (beş yüz) Euro ödenmesine;

b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapıldığı tarihe kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda faiz uygulanmasına;

5. Adil tatmine ilişkin diğer taleplerin reddine;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 30 Eylül 2008 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

— • —

Tebliğ

Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı ile Sağlık Bakanlığında:
**TIBBİ KÖTÜ UYGULAMAYA İLİŞKİN ZORUNLU MALİ SORUMLULUK
SİGORTASINDA KURUM KATKISINA İLİŞKİN USUL VE
ESASLARA DAİR TEBLİĞ
(2010/1)**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası primine yapılacak kurum katkısına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ doğrudan sağlık hizmeti sunan, kamu veya özel sağlık kurum ve kuruluşları ile sağlık birimlerinde çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar ile ilgili kurum ve kuruluşları kapsar.

Primlerin Ödenmesi ve Kurum Katkılarının Tahsili ile İadesi

MADDE 3- (1) Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, yaptıracakları sigorta sözleşmesinin primlerini sigortacıya veya sigorta acentesine ödedikten sonra, ödedikleri prim tutarının yarısını döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçesinden geri alır. Geri ödemeler, sigortaya ilişkin poliçe veya sigorta şirketi ya da sigorta acentesinin kaşesini taşıyan prim ödeme makbuzunun bir örneğinin ibrazı üzerine ilgili kurum tarafından en geç otuz gün içinde yapılır.

(2) Özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan sigortalılar için yapılacak sigorta sözleşmesinin primleri, kurum ve kuruluşları tarafından sigortacıya veya sigorta acentesine ödenir. Ödenen primin yarısı sigortalıya yansıtılır.

(3) Mesleklerini serbest olarak icra eden tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar ile sözleşmeli aile hekimlerinin sigorta primlerinin tamamı kendileri tarafından ödenir.

(4) Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, herhangi bir nedenle sigorta sözleşmesinin sona ermesi durumunda, sona erme tarihinden sonraki günlere ait iade edilen primin kurum katkısına karşılık gelen kısmı otuz gün içinde sigorta ettiren tarafından ilgili kamu kurum veya kuruluşuna ödenir.

(5) Kamu kurum ve kuruluşunda çalışan sigorta ettirenin, kurum katkı yükümlüsünü değiştirecek şekilde iş değişikliği yapması durumunda, sigorta sözleşmesi sona erdirilmemişse, değişiklik tarihinden sonraki günlere ait primdeki kurum katkısı otuz gün içinde sigorta ettiren tarafından ilgili kuruma geri ödenir.

(6) Özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, herhangi bir nedenle sigorta sözleşmesinin sona ermesi durumunda, sona erme tarihinden sonraki günlere ait iade edilen primin sigortalının katkısına karşılık gelen kısmı otuz gün içinde sigorta ettiren tarafından sigortalıya ödenir.

Yürürlük

MADDE 4- (1) Bu Tebliğ 30.07.2010 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan ile Sağlık Bakanı yürütür.

TIBBİ KÖTÜ UYGULAMAYA İLİŞKİN ZORUNLU MALİ SORUMLULUK SİGORTASI TARİFE VE TALİMATI

Bu tarife ve talimat ile 1219 sayılı Kanunun Ek 12 nci maddesi uyarınca yapılan “Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası”nın uygulanmasına ilişkin esaslar belirlenmiştir.

A. TARİFE

1. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında her bir olay için azami teminat tutarı 300.000 TL’dir.

2. Teminat tutarı maddi, manevi tazminat ve yargılama giderleri için geçerlidir.

3. Risk gerçekleşmiş olsa dahi, olay başı azami teminat miktarı sözleşme süresi boyunca aynı kalır.

4. EK-1’de yer alan risk gruplarına göre hazırlanmış olan Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası primlerine ilişkin tarife aşağıdadır. İlk kez yapılacak sigortalarda bu prim tutarları uygulanır.

Prim Tutarları (4. Basamak)

Risk Grubu	Prim Miktarı (TL)
I. Grup	150
II. Grup	300
III. Grup	500
IV. Grup	750

Prim indirimi ve prim artırımını aşağıdaki tabloda yer alan basamak esasına göre uygulanır.

Basamak	İndirimli Prim	Zamlı Prim
7	% 20	
6	% 15	
5	% 10	
4	-	-
3		% 15
2		% 30
1		% 50

Bir önceki yıl ya da bir önceki sözleşme süresi içinde herhangi bir tazminat ödemesi yapılmaması durumunda, sonraki sigorta sözleşmesinde uygulanacak prim indirimi oranı bir üst basamağa göre belirlenir. Eğer bir önceki yıl ya da bir önceki sözleşme süresi içinde tazminat ödenmişse, sonraki sözleşme süresi içinde tazminat ödeme sayısı kadar aşağı basamak tarife uygulanır. Üç ve daha fazla tazminat ödemesi için azami zamlı prim % 50, üç ya da daha fazla yıl tazminat ödenmemesi durumunda azami indirim % 20’dir. Sigorta süresinin bir yıldan kısa olduğu sigorta sözleşmelerinde prim indirimi uygulanmaz.

5. Sigorta primleri peşin olarak ödenir.

B. TALİMAT

1. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası,

a) Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar için, sigorta ettiren sıfatıyla kendileri tarafından,

b) Özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların her biri için ayrı ayrı, sigorta ettiren sıfatıyla kurumları tarafından,

c) Mesleklerini serbest olarak icra eden tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar ile sözleşmeli aile hekimleri için kendileri tarafından, yaptırılır.

2. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası grup sigortası şeklinde yapılamaz.

3. Özel sağlık kurum ve kuruluşları için, sigortalının kurumlar arasında iş değişikliği yapması durumunda, önceki kurum tarafından yaptırılan sigorta sözleşmesinin teminatı devam ediyorsa, yeni kurumun sözleşme süresi sonuna kadar sigorta yaptırma sorumluluğu kalkar.

4. Tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar için Mesleki Sorumluluk Sigortası Genel Őartlarına göre yaptırılmış ihtiyari sigorta var ise ve bu ihtiyari sigorta zorunlu sigortayla verilen teminatın üstü için yapılmamışsa, bu sigorta ile zorunlu sigorta arasında Türk Ticaret Kanununun birden çok sigorta hükümleri uygulanır.

5. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yürürlüğünden önce Mesleki Sorumluluk Sigortası Genel Őartlarına göre yapılmış olan sözleşmeler, taraflar arasında düzenlenecek zeyilname ile zorunlu sigorta hükümlerine uyarlanabilir.

6. Sresinden önce sona eren sözleşmelerde işlemeyen günlere ait primler, sigorta şirketi tarafından gün esası üzerinden sigorta ettirene iade edilir.

7. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasına dair sözleşmenin yapılması, sona ermesi, risk değişikliği gibi tüm bilgiler sözleşme bazında en geç yirmidört saat içinde Sigorta Bilgi Merkezine iletilir. İletilen bilgilerin formatı Sigorta Bilgi Merkezi tarafından belirlenir. Sigorta Bilgi Merkezi, kendisine iletilen sigortalı bazındaki sözleşme bilgileri ile Sağlık Bakanlığı nezdindeki ilgili listeleri karşılaştırır. Bu sigortayı yaptırmamış olanların listesini çıkararak Sağlık Bakanlığına ve Hazine Müsteşarlığına iletir. Gereken altyapıyı kurmamış olan sigorta şirketleri gerekli bilişim altyapısını oluşturana kadar bu sigortayı yapamaz.

8. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası'na ilişkin poliçeler tüm sigorta şirketleri tarafından ekteki (EK-2) formata göre düzenlenir.

C. YÜRÜRLÜK

Bu Tarife ve Talimat 30.07.2010 tarihinde yürürlüğe girer.

EK 1

RİSK GRUPLARI TABLOSU

A-		RİSK GRUBU			
		1.GRUP	2.GRUP	3.GRUP	4.GRUP
Kod					
0	Pratisyen Tabip		X		

B-		RİSK GRUBU			
		1.GRUP	2.GRUP	3.GRUP	4.GRUP
Kod	Uzmanlık Dalları				
1	Acil Tıp (İlk ve acil yardım)				X
2	Adli Tıp	X			
3	Ağız, Diş ve ene Cerrahisi			X	
4	Ağız, Yüz ve ene Cerrahisi				X
5	Aile Hekimliği		X		
6	Algoloji			X	

7	Anatomi	x			
8	Anesteziyoloji ve Reanimasyon				x
9	Askeri Psikiyatri		x		
10	Askeri Sağlık Hizmetleri (Askeri Sahra Hekimliği) (Askeri sahra sağlık hizmetleri hekimliği)	x			
11	Beyin ve Sinir Cerrahisi (Nöroşirurji)				x
12	Cerrahi Onkoloji (Onkolojik cerrahi)				x
13	Çevre Sağlığı	x			
14	Çocuk Acil				x
15	Çocuk Cerrahisi			x	
16	Çocuk Endokrinolojisi (Çocuk endokrinolojisi ve metabolizma hastalıkları)		x		
17	Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları			x	
18	Çocuk Gastroenterolojisi (Çocuk Gastro. Hepatoloji ve Beslenme)			x	
19	Çocuk Genetik Hastalıkları		x		
20	Çocuk Göğüs Hastalıkları			x	
21	Çocuk Hematolojisi ve Onkolojisi (Çocuk Hematolojisi) (Çocuk Onkolojisi)			x	
22	Çocuk İmmünolojisi ve Alerji Hastalıkları (Çocuk İmmünolojisi) (Çocuk Alerjisi) (Çocuk allerjisi)		x		
23	Çocuk Kalp ve Damar Cerrahisi				x
24	Çocuk Kardiyolojisi			x	
25	Çocuk Metabolizma Hastalıkları (Çocuk endokrinolojisi ve metabolizma hastalıkları)		x		
26	Çocuk Nefrolojisi			x	
27	Çocuk Nörolojisi			x	
28	Çocuk Radyolojisi		x		
29	Çocuk Romatolojisi		x		
30	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları			x	
31	Çocuk Ürolojisi			x	
32	Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları (Çocuk Psikiyatrisi) (Çocuk ruh sağlığı ve hastalıkları)			x	
33	Çocuk Yoğun Bakımı				x
34	Deri ve Zührevi Hastalıkları (Dermatoloji)		x		

35	El Cerrahisi				X
36	Endodonti			X	
37	Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları		X		
38	Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji (Enfeksiyon Hastalıkları) (Bakteriyoloji ve enfeksiyon hastalıkları)			X	
39	Epidemiyoloji	X			
40	Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon (Fizik tedavi ve rehabilitasyon)		X		
41	Fizyoloji	X			
42	Gastroenteroloji			X	
43	Gastroenteroloji Cerrahisi				X
44	Genel Cerrahi (Genel şirürji)				X
45	Geriatri (Geriyatri)		X		
46	Göğüs Cerrahisi (Göğüs kalp ve damar şirürjisi)				X
47	Göğüs Hastalıkları (Göğüs hastalıkları ve tüberküloz)			X	
48	Göz Hastalıkları			X	
49	Halk Sağlığı	X			
50	Harp Cerrahisi			X	
51	Hava ve Uzay Hekimliği (Hava hekimliği)		X		
52	Hematoloji			X	
53	Histoloji ve Embriyoloji (Embriyoloji ve histoloji) (Tıbbi histoloji ve embriyoloji) (Histoloji ve embriyoloji)	X			
54	İç Hastalıkları			X	
55	İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları (İmmünoloji) (Alerjik Göğüs Hastalıkları) (Alerji Hastalıkları) (Alerjik hastalıklar)		X		
56	İş ve Meslek Hastalıkları (İşçi sağlığı ve iş güvenliği)		X		
57	Jinekolojik Onkoloji Cerrahisi				X
58	Kadın Hastalıkları ve Doğum				X
59	Kalp ve Damar Cerrahisi (Göğüs kalp ve damar şirürjisi)				X
60	Kardiyoloji			X	
61	Klinik Nörofizyoloji		X		
62	Kulak Burun Boğaz Hastalıkları			X	
63	Nefroloji			X	

64	Neonatoloji				x
65	Nöroloji			x	
66	Nükleer Tıp		x		
67	Ortodonti			x	
68	Ortopedi ve Travmatoloji				x
69	Pedodonti		x		
70	Periferik Damar Cerrahisi				x
71	Perinatoloji				x
72	Periodontoloji		x		
73	Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi				x
74	Protetik Diş Tedavisi			x	
75	Radyasyon Onkolojisi		x		
76	Radyoloji (Radyodiyagnostik)			x	
77	Romatoloji (Rumatoloji)		x		
78	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları (Psikiyatri)			x	
79	Sitopatoloji (Sitoloji)		x		
80	Spor Hekimliği		x		
81	Sualtı Hekimliği ve Hiperbarik Tıp (Deniz ve sualtı hekimliği) (Deniz hekimliği)		x		
82	Temel İmmünoloji (İmmünoloji)	x			
83	Tıbbi Biyokimya (Biyokimya ve klinik biyokimya)	x			
84	Tıbbi Ekoloji ve Hidroklimatoloji (Hidroklimatoloji)	x			
85	Tıbbi Farmakoloji	x			
86	Tıbbi Genetik		x		
87	Tıbbi Mikoloji (Mikoloji)	x			
88	Tıbbi Mikrobiyoloji (Mikrobiyoloji ve klinik mikrobiyoloji) (Mikrobiyoloji)	x			
89	Tıbbi Onkoloji			x	
90	Tıbbi Parazitoloji (Parazitoloji)		x		
91	Tıbbi Patoloji (Patoloji)	x			
92	Tıbbi Viroloji (Viroloji)	x			
93	Üroloji			x	
94	Yoğun Bakım				x
95	Diş Tabibi		x		

* Uzmanlık öğrencileri (asistanlar) devam ettikleri uzmanlık eğitimleri süresince, eğitimlerini bitirdiklerinde elde edecekleri uzmanlık dalı unvanına göre risk grubuna dahil edileceklerdir. Örneğin Acil Tıp uzmanlık öğrencisi, uzmanlık eğitimine başladığı andan itibaren “risk grubu 4” olarak değerlendirilecektir.

EK 2

TIBBİ KÖTÜ UYGULAMAYA İLİŞKİN ZORUNLU MALİ SORUMLULUK SİGORTASI POLİÇESİ

Sigorta Şirketi Adı, Adresi:

Aracı Adı, Adresi:

Police No:

Tanzim Tarihi:

**Sözleşme
Başlama: Bitiş:**

Sigorta Ettirenin Adı, Soyadı/Ünvanı ve Adresi:

T.C. Kimlik/Vergi No:

Adresi:

Sigortalının Adı, Soyadı/Ünvanı ve Adresi:

T.C.Kimlik/Vergi No:

İşyeri Adresi:

Alanı:

Pratisyen

Uzman

Uzmanlık Alanı (Kodlama listesinden ilgili kod yazılacaktır.):

Prim Tutarı:

Prim İndirim/Artırım Türü ve Oranı:

Prim Ödeme Yeri ve Zamanı:

TIBBİ KÖTÜ UYGULAMAYA İLİŞKİN ZORUNLU MALİ SORUMLULUK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

A. SİGORTANIN KAPSAMI

A.1. Sigortanın Konusu

Bu sigorta sözleşmesi ile 1219 sayılı Kanunun Ek 12 nci maddesi çerçevesinde, serbest ya da kamu veya özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların; poliçede belirtilen mesleki faaliyeti ifa ederken;

a) Sözleşme süresi içinde meydana gelen olay sonucu doğan ve sorumluluk hükümleri uyarınca tazmini sözleşme süresi içinde ya da sonrasında talep edilen zararlara,

b) Sözleşme yapılmadan önce veya sözleşme yürürlükteyken meydana gelen bir olay nedeniyle, sadece sözleşme süresi içinde sigortalıya karşı doğabilecek taleplere,

c) Bu zarar veya taleple bağlantılı yargılama giderlerine karşı belirlenen sigorta limitlerine kadar teminat verilir.

A.2. Sigortanın Coğrafi Sınırı

Bu sigorta, sigortalının Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde ifa ettiği mesleki faaliyetler için geçerlidir.

A.3. Teminat Dışında Kalan Haller

Aşağıdaki hâller teminat kapsamı dışındadır:

a) Sigortalının, poliçede belirlenmiş ve sınırları hukuk kuralları veya etik kurallar ile tespit edilen mesleki faaliyeti dışındaki faaliyetlerinden kaynaklanan tazminat talepleri,

b) Mesleki faaliyetin ifası sırasında sigortalı tarafından kasten sebep olunan her tür olay ile davranışları,

c) Sigortalı veya çalıştırdığı kişilerin, poliçede belirtilen mesleki faaliyeti ifa ederken alkol, uyuşturucu ya da narkotik maddelerin tesiri altında bulunması sonucunda meydana gelen olaylar,

ç) İdarî ve adlî para cezaları dahil her tür ceza ve cezai şartlar;

A.4. Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğlen saat 12.00'de başlar ve öğlen saat 12.00'de sona erer.

B. ZARAR VE TAZMİNAT

B.1. Rizikonun Gerçekleşmesi

Sözleşmenin;

- A.1.'in (a) bendinde belirtilen şekilde yapılması hâlinde, sigortalının, sözleşme süresi içinde yürüttüğü mesleki faaliyeti dolayısıyla, gerek sözleşme döneminde gerekse sözleşmenin bitiminden itibaren iki yıl içinde başkalarının zarara uğraması sonucunda,

- A.1.'in (b) bendinde belirtilen şekilde yapılması hâlinde sözleşme yapılmasından önceki bir yıl içinde veya sözleşme yürürlükteyken meydana gelen olaya bağlı olarak;

a) Sigortacının bilgisi ve yazılı muvafakatı dâhilinde olmak koşuluyla sigortalı tarafından ödeme yapılması veya,

b) Sigortalıya karşı yapılan tebligat sonucu davanın veya hukuki takibin öğrenilmesiyle,

c) Zararın gerçekleştiğinin ve bu zararın sigortalının sorumluluğundan kaynaklandığının mahkeme tarafından karar altına alınması hallerinde

riziko gerçekleşmiş olur.

B.2. Rizikoya İlişkin Olarak Sigorta Ettirenin ve Sigortalının Yükümlülükleri

Sigortalı ve sigorta ettiren, aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür:

a) Haberdar olduğu andan itibaren rizikonun gerçekleştiğini, beş gün içinde sigortacıya ihbar etmek,

b) Sigorta sözleşmesi yokmuş gibi gerekli her türlü önlemi almak ve bu amaçla sigortacı tarafından verilecek mesleki faaliyet dışındaki sigortacılıkla ilgili makul talimatlara uymak,

c) Sigortacının talebi üzerine, olayın ve zararın nedeni ile hangi hâl ve şartlar altında gerçekleştiğinin ve sonuçlarının tespitine; tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu hakkının kullanılmasına yarayacak, elde edilmesi mümkün bilgi ve belgeleri gecikmeksizin vermek,

ç) Sigortacının yazılı onayı olmadıkça, sorumluluğu veya tazminat talebini kısmen veya tamamen kabul etmemek, ödeme taahhüdünde bulunmamak, zarar görenlere herhangi bir tazminat ödemesinde bulunmamak;

d) Zarardan dolayı, dava yolu ile veya başka yollarla bir tazminat talebi karşısında kaldığı veya aleyhine cezai kovuşturmaya geçildiği hâllerde, durumdan sigortacıyı derhal

haberdar etmek ve tazminat talebine ve cezai kovuşturmayaya ilişkin olarak almış olduğu ihbarname, davetiye ve benzeri tüm belgeleri gecikmeksizin sigortacıya vermek,

e) Sigorta konusu ile ilgili başka sigorta sözleşmesi varsa bunları sigortacıya bildirmek.

B.3. Tazminat ve Ödenmesi

Rizikonun gerçekleşmesi hâlinde, özel durumlar hariç olmak üzere, hangi belgelerin istenileceği poliçe ekinde açık ve anlaşılır şekilde yer almak zorundadır. Sigortacı, talep edilen tazminat ve giderleri, hak sahibinin tazminata konu olay ve zarara ilişkin tespit tutanağını veya bilirkişi raporunu ve poliçe ekinde de yer alan diğer gerekli belgeleri eksiksiz olarak şirketin merkez veya kuruluşlarına ilettiği tarihten itibaren on beş iş günü içinde gerekli incelemeleri tamamlayıp sözleşmeye aykırı olmayan zararlara ilişkin tazminatı öder.

B.4. Halefiyet

Sigortacı, ödediği tazminat tutarınca, hukuken sigortalının yerine geçer.

C. ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

C.1. Sigorta Priminin Ödenmesi ve Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması

Sigortacının sorumluluğu, primin ödenmesi ile başlar. Aksi kararlaştırılmadıkça, primin ödenmemesi hâlinde, poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu şart poliçeye yazılır.

Prim ödemede temerrüde düşülmesi hâlinde Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

C.2. Sigortalı ve Sigorta Ettirenin Sözleşme Yapıldığı Sırada Beyan Yükümlülüğü

Sigortacı sigorta sözleşmesini, sigorta ettirenin veya bilgisinin olması durumunda sigortalının beyanı ve varsa teklifname ve eklerinde yazılı sorulara verdiği cevaplara dayanarak yapar.

Sigortalı ve sigorta ettirenin beyanı yanlış veya eksik ise ve bu durum, sigortacının sözleşmeyi yapmaması veya daha ağır şartlarla yapmasına neden oluyorsa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir veya sözleşmeyi yürürlükte tutarak aynı süre içinde prim farkını talep edebilir.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşmeden cayılmış olur. Ancak, prim farkının kabul edilmemesi nedeniyle sözleşmeden cayılması, sigortacının gerçeğe aykırı veya eksik beyanı öğrendiği tarihten itibaren bir aylık süre içinde gerçekleşmek durumundadır.

Sigortalı ve sigorta ettirenin kasıtlı davrandığının anlaşılması hâlinde sigortacı, sözleşmeden cayabilir ve gün esasına dayanarak hesap edilen prime hak kazanır.

C.3. Sözleşmenin Devamı Sırasındaki Beyan Yükümlülüğü

Sözleşmenin devamı sırasında sigortacının izni olmadan rizikoya etki edici nitelikte değişiklik yapılması hâlinde sigorta ettiren veya sigortalı durumu sekiz gün içinde sigortacıya bildirmekle yükümlüdür.

Durumun sigortacı tarafından öğrenilmesinden sonra, değişiklik, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hâllerden ise sigortacı, sekiz gün içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını talep etmek suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutar. Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esasından hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Rizikodaki değişikliği öğrenen sigortacı, sigorta hükmünün devamına razı olduğunu gösteren bir harekette bulunursa fesih ve prim talep hakkı düşer.

Değişiklik, rizikoyu hafifletici nitelikte ve daha az prim uygulamasını gerektirir hâllerden ise; sigortacı, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre hesap edilecek prim farkını sigorta ettirene geri verir.

Sigortacının sözleşmeyi bu değişiklere göre yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hâllerde:

- a) Sigortacı durumu öğrenmeden önce,
- b) Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde,
- c) Fesih ihbarının hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde, riziko gerçekleşirse, sigortacı, tazminatı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

C.4. Sigorta Ettirenin ve Sigortalının Durumu

Bu genel şartlarda düzenlenen sigorta ettirenin borç ve yükümlülüklerinin sigortalı tarafından veya sigortalıya yüklenen yükümlülüklerin sigorta ettiren tarafından yerine getirilmesi hâllerinde, borç ve yükümlülükler, ifa edilmiş sayılır. Ancak sigortacının sırf bu nedenle durumunun ağırlaştığını ileri sürerek itiraz etme hakkı saklıdır.

C.5. Tebliğ ve İhbarlar

Sigortalının ve sigorta ettirenin bildirimleri, sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık eden acenteye yapılır.

Sigortacının bildirimleri de sigortalıya karşı yapılacaksa sigortalının, sigorta ettirene karşı yapılacaksa sigorta ettirenin son bildirilen adresine noter eliyle veya taahhütlü mektupla yapılır.

Taraflara imza karşılığı elden verilen mektup veya telgrafla yapılan bildirimler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda yapılan ve sigortacıya, sigortalıya ve sigorta ettirene ulaştığı kanıtlanabilen bildirimler de geçerli sayılır.

C.6. Mesleki Faaliyete Son Verilmesi

Poliçede tanımlanan mesleki faaliyete son verilmesi hâlinde sigorta sözleşmesi sona erer ve işlemeyen günlere ait prim sigorta ettirene iade edilir.

C.7. Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Sigortacı ve sigortacı adına hareket edenler bu sözleşmenin yapılması dolayısıyla sigortalıya ve sigorta ettirene ilişkin öğreneceği sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

C.8. Yetkili Mahkeme

Sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle sigortacı aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketinin merkezinin veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acentenin ikametgahının bulunduğu yerdeki, sigortalı veya sigorta ettiren aleyhine açılacak davalarda ise davalının ikametgahının bulunduğu yerdeki mahkemedir.

C.9. Zaman aşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler iki yılda zaman aşımına uğrar.

C.10. Özel Şartlar

Taraflar, sigorta ettiren ve sigortalının aleyhine olmamak üzere özel şartlar kararlaştırabilir.

[R.G. 21 Temmuz 2010 – 27648]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

İlânlar

Adalet Bakanlığından:

Beyoğlu 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2008/373 Esas sayılı dosyasının zayi olduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme

ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için uygulanmasına ve anılan Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilân olunur.

5487/1-1

Bakırköy 6. İş Mahkemesinin 2008/513 Esas sayılı dosyasının zayi olduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için uygulanmasına ve anılan Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilân olunur.

[R.G. 14 Temmuz 2010 – 27641]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığında :

Yusufeli Asliye Hukuk Mahkemesine ait 2007/113 ve 2009/90 Esas sayılı dosyaların kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin kıyasen söz konusu dosya için uygulanmasına ve anılan Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilân olunur.

5577/1-1

İstanbul 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2008/575 Esas sayılı dosyasının zayi olduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için uygulanmasına ve anılan Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilân olunur.

[R.G. 20 Temmuz 2010 – 27647]

 [İçindekilere dön](#)

HAZİRAN / 2 0 1 0

A) VEFAT EDEN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	25129	Metin AYDIN	Şişli Hâkimi	26.05.2010
----	-------	-------------	--------------	------------

B) İSTEĞİ ÜZERİNE EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	29416	Abdurrahman SÖNMEZ	Bartın Ağır Ceza Mahkemesi Üyesi	09.06.2010
2-	23671	Hacı ÖZTÜRK	Silifke Cumhuriyet Savcısı	16.06.2010

C) MALÛLEN EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1- 38657 Naki ÖZDEMİR Adıyaman Cumhuriyet Savcısı 18.06.2010

D) YAŞ HADDİNDEN EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1- 23252 Sabri Şinasi ERGENE Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcı Vekili 15.06.2010

2- 19381 Hasan Hüseyin GÖNEN Ankara Hâkimi 27.06.2010

3- 26804 Yaşar UĞURLU Danıştay Savcısı 27.06.2010

4- 21875 Bekir EREN Beyoğlu Hâkimi 29.06.2010